

Független Újság

politikai napilap

Hódolat és hála

Lángoló lelkesedéssel és szeretettel ünnepli ma ebben az országban mindenki vitéz nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját, születésének évfordulója alkalmából. A legfelsőbb Hadúr minden magyar előtt a legtisztább, legfényesebb és legesodálatosabb magasságokban áll. Vitéz nagybányai Horthy Miklós megtestesítője a legtökéletesebb embernek, a legtökéletesebb magyarnak. Az az esztendő, amely most elmúlt fölötté, szent esztendő volt ennek az országnak. Ebben az évben törtek szét először a trianoni bilincsek és ebben az esztendőben tért vissza hozzánk egy része az ezeresztendős magyar hátnak. Szent és esodálatos esztendő volt ez, a legnagyobbodott Magyarország esztendeje.

S hogy mindez megtörténhetett, ahhoz elsősorban vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó bölcs irányítása, kemény keze volt szükséges. Tiszta célokkal és nemes eszményekkel vezette mindig ezt az országot azon az úton, amelyen haladni kellett a szebb és boldogabb magyar jövő felé. Ha kellett szelídséggel és szeretettel, ha kellett lankadatlan eréllyel, de mindig bölcsen vezette a nemzetet. Ez az irányítás nem maradt eredmény nélkül, meg kellett hoznia a gyümölcsöt és meg is hozta: a határok kiterjedtek, az ország megnagyobbodott és visszajött közeink sok százezer magyar testvérünk.

Születésnapja alkalmával köszöntjük ezért hálával és hódolattal a kormányzókat. Köszöntjük szeretettel vitéz nagybányai Horthy Miklóst, aki midőn megmutatta azt az utat, amelyen haladnia kell a nemzetnek, megmutatta azt is, hogy töretlen hűséggel kell ragaszkodni az ősi magyar hagyományokhoz, a magyar alkotmányhoz és a magyar szabadságszeretethez. Megmutatta azt, hogy a magyar élet mindenképp fennmaradása érdekében megkívánja a szabadságot. Hitte, vallotta és hirdette, hogy szabadság nélkül nem élhet a nemzet. Tudta azt is, hogy a magyar szabadság egyik legszentebb orizója az ősi alkotmánynak, amelytől eltérni soha nem óhajtott és soha nem engedett!

Amikor most meleg szívvel és rajongó szeretettel ünnepeljük a legelső magyart, nem mulasztjuk el, hogy megemléskünk mindazt, amit neve, egyénisége hozott ennek az országnak. Hozta a békét, hozta a megnyugvást, a szabadságot és visszaadta a magyar önértéket. Látjuk, hogy ez az ország azon az úton halad, amelyen haladnia kell a legszebb nemzeti cé-

A tiszték és a legénység feláldozták életüket a hazáért

— mondotta Daladier miniszterelnök a Phénix áldozatairól

A Phénix tengeralattjáró sorsáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A kutatási munkálatok azonnal megindultak és az indokinaei tengeri haderő segítségével huszonnégy órán keresztül folytak, de a kutatás hiábavalónak bizonyult.

— A tenger mélysége a környéken mintegy száz méter. S bár megvannak győződve arról, hogy a tengeralattjáró személyzetét már megmenteni nem lehet, a kutatási munkálatok még tovább folynak. A szerencsétlenség okát még nem ismerik.

Az admirális ma hajnalban hivatalos jelentést adott ki, amely így szól:

— Fájdalom, alaposnak bizonyult az aggodalom a Phénix sorsa miatt. A távolkeleti francia tengeri haderők parancsnoka személyesen vezeti a vizsgálatot és ma a haditengerészeti kormányhoz a következő táviratot intézte:

— A Phénix elvesztettnek tekinthető. A kutatást, amelyen az indokinaei hajóraj valamennyi egysége és a légi haderők is résztvesznek, ennek ellenére folytatjuk. Külön vizsgálóbizottságot jelöltünk ki,

amely a teljesen tisztázatlan katasztrófa körülményeit van hivatalosan kideríteni.

— Azon a helyen, ahol a katasztrófát mindössze egy nagy olajfolt jelzi a víz színén, a tenger száz méter mély.

A francia nemzet mély megrendüléssel, méltóságteljesen viseli a gyászt.

Elhalasztották az unnepek egész sorát, többek között azt a gyarmatpolitikai szempontból oly fontos díszünnepet, amelyet Lebrun adott volna a jelenleg az anyaországban tartózkodó marokkói szultán tisztelőjére.

Párizs, június 17. Daladier miniszterelnök szombaton a kora délutáni órákban a kormány nevében a következő nyilatkozatot tette:

— A Phénix tengeralattjáró elvesztett. A tiszték és legénység feláldozták életüket a hazáért. A távoli tengereken vigyáztak a francia gyarmati világbirodalom határait. A francia nemzet meggyászolja halottait és a kormány utolsó üdvözlettel fordul a Phénix tisztjeihez és legénységéhez és megparancsolja, hogy a haditen-

gerészet, a hadsereg és a légihaderő, valamint a gyarmatok lobo-góit felárboera eresszék.

Párizs, június 17. MTI: A Phénix szerencsétlenségének okait továbbra is sűrű homály fedi. De-coux tengernagy, a keletázsiai francia tengeri haderők főparancsnoka vizsgálóbizottságot küldött ki a baleset körülményeinek tisztázására. A bizottság megkezdte működését, de munkálatai nagy nehézségekbe ütköznek és

tengerészeti körökben kétségesnek tartják, hogy a mintegy 100 m mélységben nyugvó Phénix tragédiájának okait sikerül-e valaha tisztázni.

A szerencsétlenség színhelyén, 6 km-re a Cam-Ranh foktól a tenger színét széles olajréteg fedi. Ebből egyesek arra következtetnek, hogy a búvárhajó

hevesen beleütközött valamilyen kemény akadályba s ennek következtében az acélburkolat megrepedt. A szakértők nézete szerint a robbanás feltételezését sem lehet kizárni. Legvalószínűbb azonban, hogy a búvárhajó tengeralatti homok-, vagy szirtzátonyba ütközött.

Japán meg akarja szüntetni az összes engeményes területeket

Anglia kész egyedül is megvédeni érdekeit

London, június 17. A japánok újból megszigorították az ostromzárát Tiensin körül.

A japán hadihajók feltartóztatják az élelmiszereket szállító dereglyéket, úgyhogy Tiensin angol négyedében már teljesen kifogyott a tej, a friss hús és a fűszerek.

Az angol kormány tagjai a hétfői szünet alatt állandó készenlétben állnak, hogy váratlan szükségállapot esetén tanácskozhassanak. Három lehetőség követelhet sürgős intézkedést:

1. Komolyabb incidens vagy egyéb fejlemények, amelyek haladéktalanul cselekvést követelnének angol részről, amire londoni körök állítása szerint az angol kormány teljes mértékben felkészült.

2. Tokio elfogadja a négy gyanúsított kínai kádatisára vonatkozólag tett angol javaslatot, vagy egyéb mó-

don tárgyalni hajlandó az ügy elintézéséről.

3. Angol szakminisztériumok sürgős javaslatot tesznek a Japán elleni megtorlásokra vonatkozólag.

Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere sajtóértekezleten kijelentette, hogy az Egyesült Államok bevárja a további fejleményeket, mielőtt forma szerint tiltakoznának.

Noble tengernagy a kínai kikötőkben

lok felé. A kormányzó személyéhez nem érhet fel a napi politika minden kis és nagy ármánykodása, az ő személye mindenképp fölött áll, ragyogó fényben és diadáliságban. Az ő neve ma a legszebb magyar név, a legnagyobb magyar név, akire most mindazért, amit tett, nemesak hálával és hódolat-

tal, hanem tisztelettel tekintünk fel.

Tudjuk, hogy azok az esztendők, amelyeket bölcs irányítása alatt fog ezután is átélni a nemzet, a további haladás esztendei lesznek. Tudjuk azt is, hogy kormányzásának ezután következő esztendei még több örömet és boldogságot

fognak árasztani. Sok mindennel kell még megküzdeni, de tudjuk azt, hogy a mi legfelsőbb Hadurunk nemes szíve, tántoríthatatlan jelleme és erélye nem ismer maga előtt akadályokat s továbbhaladva az igazságosság útján, viszi előre a dicsőség felé nemzetét.

Budapest egy uccájában több munkaalkalom van, mint egész Debrecenben!

Szendrey Sándor válasza dr Böszörményi Bélának Vásáry István önálló indítványának elvetésével kapcsolatban

A Debreceni című lap június hó 13-iki számában a vezércikkben tanúságtételre hívtunk fel annak az igazolására, amiket dr Böszörményi Béla, Debrecen város törvényhatósági közgyűlésében elmondott, dr Vásáry István indítványával kapcsolatban a debreceni iparosság és munkásság munkaalkalmára vonatkozólag. — Feleslegesnek tartjuk ugyan, hogy ezzel a kérdéssel bővebben foglalkozunk, mert

az, aki itt él Debrecenben és nyitott szemekkel jár, az teljesen tisztában van azzal, hogy azoknak a szőlőknek, amelyek a debreceni munkabőségéről és munkalehetőségről szólnak, mennyi az értékük.

Nem javasolja a Bizottsági Tag Ur, hogy a munkaalkalmak teremtésére egy bizottság küldessék ki, mert hisz anélkül is van elég munka...

Ezenalatt ünnepélyesen meghívjuk a Bizottsági Tag urat, nézze meg Debrecen város iparosságának műhelyeit, lakásait és kamaráit, győződjön meg, hogy milyen szorgos munka folyik a nagyüzemekben és megfogja látni, hogy azok, amiket a közgyűlésben elmondott, mennyire nem fedik a valóságot.

Kár, hogy a Közgyűlési Tag úr felszólalásában nem támaszkodott statisztikai adatokra, pedig neki, mint bizottsági tagnak,

a műszaki ügyosztály feltétel nélkül rendelkezésére bocsátotta volna az adatokat, hogy hány ház van építés alatt Debrecenben és mennyi lehet ezeknél az építkezéseknél foglalkoztatott munkásoknak, illetve iparosoknak a száma?

Nem tartjuk lehetetlennek, hogy megállapításainál abból a jelenségből indult ki, hogy a délelőtti órákban mindig kevesebb és kevesebb ember áll munkanélkül a városháza előtt.

Ha ebből indult volna ki, úgy reá kell mutatnunk arra, hogy ez a fogyó tömegjelenség feltevésében és megállapításában tévedésbe ejtette, mert

ez a tömeg azért fogy, mert a debreceni iparosság és munkásság mindig nagyobb és nagyobb tömegben hagyja el a várost és megy Budapestre munkát keresni, mert Budapestnek egyetlen uccájában több munkaalkalom van, mint az egész Debrecenben.

Az iparosok egyrészt ma már rendes testi ruhája sincs, hogy hozzá méltó módon megjelenhessen a nyilvánosság előtt, a régi elkopott, vagy a zálogházba vesztett, újra meg nem telik, sőt belátható időn belül nem is fog telni. A szerényebb része tehát ebből az okból elhúzódik a város főuccáiról, sőt még a városból is és

alkalmi munkából tengeti reménytelen életét.

Akkor amikor meghívjuk kihalt tűzhelyeink és műhelyeink megtekintésére, ugyanakkor felkerjük, hogy

érdeklődjön bevonult iparos társaink körében, hogy mennyi kisipari munkát végeztek el a fegyvergyakorlat alatt, amit tulajdonképpen hazatértük után nekik kellett volna vállalni adni, mert ez a munka törvénytörést is öket illette volna, akik az így elért pár pengős keresetükből fenn tudták volna tartani családjukat, alkalmazottaiknak kenyeret adtak volna és megmentették volna távollétük alatt családjuk által zálogba hurcolt holmijaikat, sőt ezután még adófizetői polgári kötelességeikről sem feledkeztek volna meg.

Azért a munkáért csak napi szolgáltatásokat kapták! Ebből otthonmaradt családjukat nem tudták segíteni. Számítatlan ehhez hasonló példával tudunk szolgálni a Bizottsági Tag Urnak! Kérdezzék meg, úgy az ősszel, mint a tavasszal hadbavonult iparos társainkat, hogy tartották fenn családjukat, hogy fizettek ház- és műhelybért, boltbért és erre választ fog adni Önnek az a sok zálogcédula, amely várja azt a munkaalkalmat, amit Önön kívül senki nem lát és talál Debrecenben. Az a sok zálogcédula így hiába várja, hogy visszaváltsák.

Megrázóbbnál megrázóbb példákkal tudnánk igazolni, hogy milyen a helyzet Debrecenben a munkaalkalom terén, de nem akarunk mi is abba a bünbe esni, hogy mi is a hangulat-keltés olesó eszközeivel akarunk élni és sebeink mutogatásából pedig nem akarunk magunknak sem alamizsnát, sem kormányfőtanácsosságot, sőt még egy szerény, esetleges kis közjegyzőséget sem kiérdemelni.

Ezt a dicsőséget átengedjük másoknak.

Minket csak egy érdekel: munka... munka... és munka és csak egy cél vezérel: mindenhol és mindenkor mindig csak az igazat mondani.

Ha a fent előadottak nem fednék a valóságot, örömmel fogjuk helyesbíteni sorainkat és kijelentéseinket, de azt viszont elvárjuk azoktól, akik Debre-

Tizenhat doktort avatott szombaton az egyetem tanácsa

Dr Bacsó Jenő az egyetem jelentőségéről beszélt az új doktoroknak

A debreceni m. kir. Tisza István tudomány egyetemen szombaton délelőtt 16 doktort avatott az egyetem Tanácsa Molitoris: Barna, Ernő Mátyás, Varga Ferenc, Papp László, Vencsényi Sándor, Jenei Gyula, Kovács Imre, Raics Béla, Mayer Árpád és Bernáth Zoltán a jogtudományok, Vitézy József, Szandai János és Kemény István az államtudományok, Varga István, János Pál, Török Tibor és Munk László a bölcsészettudományok doktorává lett felavatva.

Dr Bacsó Jenő ezidei Rector Magnificus az aulában megtartott doktoravatáson a következő beszédet mondta az új doktoroknak:

— Egyetemi tanulmányaitok befejezték s most búcsút vesznek az Alma Materől. Annak nevezik tudvalevőleg az egyetemeket, sőt Németországban egyik-másik kiválóbb középiskolát is. Ez az elnevezés illeti a 400 éves Kollégiumot s az abból kiharadt, a főiskolai oktatás terén utódát: a magyar királyi Tisza István Tudományegyetemet is.

Ez a szó: Alma Mater, magyarul: tápláló, kegyes anyát jelent s nagyon is meg van az értelme, hogy az egyetemet második Edes Anyánknak tekintsük. Hiszen az egyetem is olyan nagy jelentőséggel bír az emberekre, hiszen ennél is olyan szerető gondoskodásra találunk, mint Edes Anyánk házában s amint itt tesli, az egyetemen lelki, szellemi táplálékkal látják el.

Lelkünket átforgalmazzák, tudásunkat, kibővítik, előkészítik a jövőnk életünkre, amint az Edes Anyánk szeretettel, úgy az egyetem szerető gondoskodását sem lehet elfelejteni soha.

Ifjú korunknak legszebb emlékei fűznek minket a egyetemhez s öreg korunkban is fülünkbe cseng az annyiszor elhangzott »Gaudeamus igitur« derűt keltő s a »Ballag már a vén diák« melabús dallama... s itt Debrecenben a Nagyerdő madarainak vidám éneke,

Női	Férfi
Kerékpár	
olcsón, részletre	
Soltész Kálvin-tér	
2.	
gyermek	áru szállító

cen város polgárainak bizalmából ülnek ott a törvényhatósági közgyűlésben, hogy győződjenek meg, hogy ebben a kérdésben mi is az igazság. Debrecen, 1939 június 17.
Szendrey Sándor
Ip. alelnök.

s ha el is meggünk innen, lelki szemünkkel mindig látjuk a Nagyerdő zöld levelekkel, fehér akácvirággal ékes fűt, melyek egy Csokonáinak, egy Aranyának, egy Szabolcskának s még igen sok, — részben ma is élő debreceni diáknak adtak költséget s lelkünkbe zárjuk azt a szellemet, mely a 400 éves Kollégiumot s a Tisza István Tudományegyetemet áthatja. — Legyenek meggyőződve, hogy amint az anyai háznál, úgy — ha valamikor visszatérnek — egyetemünknel is olyan szeretettel fogadjuk Önöket, s most, tudományuk jutalmául doctorrá avattuk, s ezzel tudomásukra hoznát tettünk.

arra kérjük, hogy mindenkor kedvesen emlékezzenek vissza az itt töltött időkre s legyenek egyetemünknek hű barátai s eltávozva innen, vigyék magukat útjáról az egyetemünkre átható szellemet s a debreceni Nagyerdő madárdalát, szívet derítő hangulatát.

Ez aranyozza be életüket, s jövőendőemes munkásságukat kísérje a Mindenható gazdag áldása.

— Isten éltesse, Isten áldja Önöket! A megjelentek lelkesen megtapsolták dr Bacsó Jenőt gondolatokban gazdag, szép beszédéért és a felavatott új doktorokat számosan halmozták el szelencseki vánaikkal.

Egy és fél napos autóbussz körutazás Ungvárra és Uzsokra június 24—25-én.
Részvételi díj P 24-50 f.
Jegyek kaphatók a Menetjegyirodában.

— Agglegényadó Törökországban. A török köztársasági néppárt most tartott közgyűlését, amely elyben hozzájárult ahhoz, hogy az agglegényadót Törökországban bevezessék.

Hernyóselyem imprimée
különleges idej mintákban

5-80 P 6-90 P 9-80 P

a KLEIN Divatházban

Egy hónap után...
KEREKES
BOROZÓBAN

KIVÁLÓ URADALMI BOROK,
FRÍSEN CIAPOLT SÖRÖK,
KERTHELYÉG-CIGÁNYZENE =
OLC/OPOLGÁRIÁRAK
HUNYADI U. 1 SZ.

Egy hónapos szünet után tárgyalja a Ház a földreformot

Budapest, június 17. Hétfőn megkezdődik a képviselőház érdemleges munkája. A Ház bizottságai már hétfőn megkezdik a felvidéki képviselők behívásáról szóló javaslat tárgyalását. A képviselőház a hó végén szabadságra megy, amely előreláthatólag július 25-ig tart. Azután, július 26-án a házszabályrevízióra, majd a földbirtokreformról és a szociális alap létesítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Nagy sikert aratott a MANSz évadzáró fagyaltdelutánja

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szombaton rendezte utolsó nyári összejövetelét a nagyerdői lövöldözőudvar parkjában, melyet teljesen megtöltött a figyelmes háziasszonyok által meghívott előkelő vendégsereg. Gyönyörű látvány volt a szép asszonyok, leányok színpompás nyári öltözékének nagy csoportja, melyet még szebbé tett a díszes társaságban uralkodott derűs kedély, vidám hangulat. A rendező hölgygárda buzgó fáradozását a legteljesebb siker koronázta, — amiért az elismerés elsősorban a rendezőség élén álló vezetéséget, Lossoneczy Istvánnét, Kölessey Sándornét, Lábos Bélánét és társaikat illeti.

A nőegyesületek vezetői közül ott voltak: Süss Béláné, Magoss Györgyné, Kovássy Kálmáné, Kazinczy Gáborné, Bacsó Jenőné, Jenev Sándorné, Miskolczy Lajosné, Buzinkay Béláné, Nagybakay Antalné, Wilhelms Emilné, Suhajda Béláné és mások. Az előkelő urak között megjelentek: Lossoneczy István főispán, Kölessey Sándor polgármester, Bacsó Jenő egyetemi rektor, Uray Sándor egyházközségi főjegyző, dr. Budaházi-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, vitéz Nábráczky Béla vármegyei ny. főjegyző, Papolczy Gyula törv. tanácselnök, dr. Csernátóny Lajos járásbírói elnök, dr. Nagy Sándor vármegyei főügyész és sokan mások.

Késő este volt, amikor az előkelő társaság a legjobb hangulatban távozott a MANSz fagyaltdelutánjáról.

Eltemették a repülőszerencsétlenség áldozatát: Kerekes pilótaszakaszvezetőt

Tegnap délután temették a Köztemetőben a tragikusan elhunyt pilótaszakaszvezetőt, Kerekes Andrást. A nagy ravatalozó szűknek bizonyult a hatalmas gyászoló tömeg befogadására s így a ravatalt a temető nagyterén, a terem előtt állították föl. A repülők díszszabadának impozáns felvonulása után a repülőbiztosítási teljes számban vonult a koporsó mellé, majd a dandár zenekarának közreműködésével kezdetét vette ezrekre menő gyászoló tömeg részvéte-

lével a katolikus szertartás szerint celebrált gyászmeze. A magyar repülés fiatal halottjának koporsóját a bajtársak vitték a sírhoz, ahol a könnyekig megindító búcsúztatók után megkezdte örök álmát a haza mártírja. A szertartás alatt repülőgépek berreget a temető fölött, így adva meg a végtszűzességét néhai Kerekes Andrárs repülő szakaszvezetőnek, aki immár az égi hangárban jelentkezik szolgálatlételre.

How do you do? Uralkodók etikettje a XX. században

Washingtonban történt, hogy amikor VI. György király, aki különben néhány millió négyzetkilométernyi föld és néhány száz millió ember uralkodója, kilépett az udvari különvonatból, eléje állt egy mosolygó, szemüveges úr, széles gesztussal kezét nyújtott feléje és így szólt:

— Hogy van?.. Nagyon örülök, hogy láthatom Önt... A király, akit általában Felségeknek szoktak nevezni; meg sem lepődött, természetesen vette, hogy így köszöntik. Washingtonban és az udvari etikett sem roppant össze a súlyos sértés alatt. Viszont nem szabad elfelejteni azt, hogy aki ilyen közvetlenül szólította meg Nagybritánia királyát és India császárat, az Franklin Delano Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke.

Ha a földterületben, alattvalóiban és hatalomban nem is versenyezhet az angol uralkodóval, mégis 125 millió ember bizalmát bírja és egy mérhetetlenül gazdag ország első embere.

Hetekig tartó vita előzte meg a nagy problémát, hogy Roosevelt elnök hogyan szólítsa meg a hozzá vendégségbe jövő angol királyi párt. Abban mindenki megegyezett, hogy

az elnök nem hajthat tétet a királynak, mert az ellenkezik Amerika hagyományával, viszont nem is sértheti meg, mert bármennyire is demokratikus az Egyesült Államok szelleme, az udvariasságra sokat adnak.

Külön vita folyt arról, hogy milyen megszólítás illeti a királyt, miután

Roosevelt elnök mégsem mondhatja VI. Györgynek király úr, György úr, vagy családi nevén Windsor úr.

A vitában beleszóltak az újságok, a férfi és női egyesületek, szavát hallatta a demokrata és a republikánus párt, megmozdultak a különböző klubok, véleményt mondott a washingtoni angol nagykövetség is,

egy-egy szenvedélyes értekezleten öklök emelkedtek a levegőbe és a mentők több ízben kivonultak első segélyt adni, amint az Amerikában általános szokás, ha a közvéleményt valamilyen esemény nagyon felkavarja.

Roosevelt elnök, aki tulajdonképpen a leginkább érdekelt személy, hallgatott és tehetetlen mosolygott a fényképezőgépek len-

esésébe. Végre eljött a nagy nap, felsorakoztak a díszszerekek Washington utcáin, rendőrszázalajok szálltak meg minden talpalatnyi helyet, detektívtégiók helyezkedtek el a tömeg között, amely szakemberek becsülése szerint félmillióra növekedett. Repülőgépek százai keringtek a Kapitólium és a Fehér Ház felett és az állomás épületében izzadva szorongtak a díszruhás katonatisztek, meg a frakkos, rendjeles magas állami méltóságok.

A hangulat nagyon ünnepi volt, megadták minden külsőséget, ami a világ legnagyobb birodalma uralkodójának kijár és a zenekarok a nagy melege rendíthetetlenül húzták az angol nemzeti himnust.

És ekkor előállott Franklin Delano Roosevelt, kicsit bicseve, mert az egyik lába nyomorék, szemüvegesen, mert rosszul lát és széles mosolyra húzva száját, amint a fényképekről ismerjük, odanyújtotta a kezét a tábor-nagyi uniformisban pompázó királynak, miközben derűsen szólt: „Hogy van? How do you do?”

Ez nagyon kedves lehetett. Ebben a két szóban benne van egész Amerika. A „Hogy van?” általános köszönés az Egyesült Államokban. Ha két ember összelátalkozik, nem az európai „Jónapot”, vagy „Van szerencsém” üdvözléssel köszöntik egymást, hanem mosolygva odakiáltanak: „Hallo, hogy van?” Amikor a politikai korifeusok, pártvezérek és miniszterek tisztelgnek az elnöknek, az „Hogy van?”-nal mosolyog rájuk és azok vissza „Hogy van?”-ozzák a birodalom fejét.

Roosevelt is úgy oldotta meg a problémát, amelyen hetekig vitatkoztak New-Yorktól San Franciskóig és Csikágótól Texasig, hogy őst közvetlen köszöntéssel üdvözölje VI. Györgyöt.

Mintha nem Brit világbirodalom uralkodóját, hanem Alabama kormányzóját, Nebraska rendőrfőnökét, vagy a nevadai YMCA körzeti elnökét üdvözölné. Vannak, akik talán udvariasságot találnak Roosevelt szavaiban; ezeknek azonban nincsen igazuk. Az elnök helyes diplomáciai érzékeléssel nyomban abban a pillanatban, amikor vendége az Államok partjára lépett, kitarta eléje Amerika szívét.

Tudomására adta, hogy ő is csak ember, minden méltósága, magas állása, díszje, rend-

Berzó Cipőüzeme árusítását új helyiségében Piac u. 55. sz. alatt megkezdte.

jelei mellett is csak ember. VI. György hasonlóképpen széles mosolyra húzta a száját és derekasan megrázta az elnök kezét.

Az udvari emberek, akik betéve ismerik az angol etikett minden paragrafusát, bizonyára halkán felszisszentek. Mert mégsem mindennapi dolog, hogy ez a két ember csak úgy egyszerűen kezét fog és kölcsönös „Hogy van?”-nal traktálják egymást.

Gondoljuk el, hogy otthon Angliában nem hívnak meg elvált asszonyt az udvarhoz, mert ez sértené az etikettet, Edwardnak is azért kellett lemondani a trónról, mert polgári nőt és még hozzá elvált asszonyt vett feleségül.

Pontosan meg van állapítva, hogy az audenciára jelentkezőknek milyen mélyen kell meghajolnia a király előtt, sőt az öltözéket is előírja valamilyen kodex. És ezektől a merev formáktól nem térnek el soha semmilyen körülmények között. Az angol király ülhet repülőgépre, vezethet saját maga autót, leszállhat munkásruhában a bányamélyére, lehet a legnagyobb demokrata, de

az etikett szent és sérthetetlen, úgy belsőben, mint külföldön. A fogadtatásról szóló tudósítás megjegyzi, hogy a két államfő találkozására nem volt kínos, Ellenkezőleg: inkább kedélyes volt.

Mindenki mosolygott, senki sem érezte magát feszélyezve. Roosevelt természetesen vette, hogy úgy köszöntse vendégét, mint bármelyik más vendégét, a vendégnek pedig tetszett, hogy ő itt tulajdonképpen nem is király és császár, hanem csak ember.

Bizonyára azért tetszett, mer VI. György maga is polgárkirály. Csendes férfi, aki otthonában kispolgári örömeiknek hódol. Szereti kedvenc pipáját, szívessen halászatot, kényelmes otthoni ruháját nem szivesen cseréli fel a fesszes egyenruhával, boldog, ha eljászhat gyermekkeivel és feleségével boldog házas életet él.

Annál érdekesebb ez a kedélyes találkozás, mert a világ két legnagyobb, leggazdagabb és leghatalmasabb birodalmának a feje mosolygott egymásra. Igaz, hogy a mosolyok felett ott keringett a levegőben az USA légi erejének több osztaga és hogy féltelmes tankok, tüzer, meg gyalogos ezredek zord hátteret adtak a kedélyes és közvetlen „Hogy van?”-nak, ez azonban már hozzá tartozik a történelmenhez.

Azt pedig valóban nem lehet kétségbevonni, hogy mostanában történelmi időköt élünk, amikor egyes államfők nyugtalan kezű idegesen táncol a kardmarkolatán. Valljuk be, szívesebben látjuk a kezeket egymásba kulcsolódni, mint a kard markolatán pihenni.

— Remyhe bélműködésnél, rossz gyomornál és duzzadt májnal ígyünk reggel felkeléskor egy pohár terméskeszes Ferenc József keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát.

orjáni így sikerült... A leg...

Debrecen közli Szabó Kálmán a tartózkodik államban, hogy hata szét évezredes és a szürke hedeve a pihenése ki késsse Kálmán most munkák év rendez, társul Vargha Béla fe szobrászművész

A kiállítás a műkritika nag amít legékesb ismerő cikkei minden komol kebben foglalá szek kiállításá Szabó Kálmán ügy könyvelne gyar művészet ségét, aki ka megállta a ha

A nagy sik olasz sajtó di néhány szemé Az II Gior 27-én Aláron mel nagy cik gyar művésze következőket

— Korunk gálva nem te sében néhány magyar piké sünkre szol G. Szabó Ka Béla, akik gabriában át toznak. V egyéniségek, ban, hogy r nyilatkoznak hoggománge nem elonv szik, a mást megnyilatko pontokból é rázolni.

— Gábor kellemesen színeknek mint a tip zés megha tartlya a fo ját, a tei must, mely arra, hogy rőszaszin, és a mind tőnusált, tőrozottan kok ritm mely ne európai amely em lenni abbe minden k rozottságt zott pozic

Június foglalkozó cikket kö li G Szabó mű festés mód ez, uggya korunk k hatásától, de is eegényi tud tud mondani a jelentő meghatá jobban körvonala

Popolo di Roma A nyári sa an üz böt zot mi

malú átértett ara magyar művészetet művészetében a tí-tői elbeszélést bizo s hatja át, mely a vonatvezetésnek nek is megvan az a ghatározza a siko

— G. pusabrányos de ben ne hanem feladata

— G. pusabrányos de ben ne hanem feladata

— G. pusabrányos de ben ne hanem feladata

— G. pusabrányos de ben ne hanem feladata

— G. pusabrányos de ben ne hanem feladata

— G. pusabrányos de ben ne hanem feladata

Gáborjáni Szabó Kálmán nagy sikere Rómában

A legteljesebb elismerés hangján foglalkoznak az olasz lapok a kiváló debreceni festő római kiállításával

Debrecen közismert híres festője: G. Szabó Kálmán az elmúlt ősz óta kint tartózkodik állami ösztöndíjjal Rómában, hogy hatalmas tudását a művészet évezredes hazájában tökéletesítse és a szürke hétköznapi felé emelkedve a pihenés nyugodt óráiban fejthesse ki képességeinek teljét. G. Szabó Kálmán most Rómában a csaknem egy munkás év eredményeiből kiállítást rendez, társul véve maga mellé Mágóri Vargha Béla festő- és Dabóczi Mihály szobrászművészt.

A kiállítást úgy a közönség, mint a műkritika nagy szeretettel fogadta, amit legkésebben az olasz sajtó elismerő cikkei bizonyítanak. Csaknem minden komoly római lap nagy cikkekben foglalkozik a magyar művészek kiállításával, kiemelve közülük G. Szabó Kálmánt, akít teljes joggal úgy könyvelnek el, mint a modern magyar művészet egyik legnagyobb tehetségét, aki külföldi viszonylatban is megállja a helyét.

A nagy sikerre legjellemzőbbek az olasz sajtó dicsérő cikkei, amelyekből néhány szemelvényt közlünk.

Az *Il Giorno d'Italia* 1939 május 27-én *Három magyar művész* címmel nagy cikket foglalkozik a magyar művészek kiállításával. A lap a következőket írja:

— Korunk európai művészetét vizsgálva nem tagadhatjuk, hogy fejlődésében néhány előrehaladott helyet a magyar pikúra foglal el. Megelégedésünkre szolgál, hogy azok a festők, G. Szabó Kálmán és Mágóri Vargha Béla, akik jelenleg a Bragaglia-gabriában állítanak ki, ezek közé tartoznak. Vérmérsékletre különböző egyéniségek, mégis megegyeznek abban, hogy művészetükben egyformán nyilatkoznak meg a magyar festészet hagyományos értékei: az első majdnem elvont dekoratívizmusa törekszik, a másik modern élet néhány megnyilatkozását akarja ideális szempontokból és szuggesztív légkörben ábrázolni.

Gáborjáni Szabó K. művészete a kellemesen felvitt és jól összehangolt színeknek sikáin mozog, jobban — mint a típuskeresés, vagy a lélekelemzés meghatározásait — szem előtt tartva a formáknak üdítő harmóniáját, a tetszetősen elvont dekoratívizmust, mely alkalmas ad a művészek arra, hogy az alapra felvigye a finom rózsaszín, világos és áttetsző azúrkék és a minden ellentétet kerülő testszín tónusait, amelyeket ennek ellenére határozottan tagolja a fények és árnyékok ritmusa. Olyan festésmód ez, mely nem mentes ugyan korunk európai pikturájának hatásától, de amely ennek ellenére is egyéni tud lenni abban, hogy le tud mondani a minden kötelezettséget jelentő meghatározottságról és a jobban körvonala-zott pozíciókról.

Június 1-én az *Il Popolo di Roma* foglalkozik a kiállítással. Nemesak cikket közöl a kiállításról, hanem közli G. Szabó Kálmán *Szerelmesek* című festményének és Dabóczi *Pásztorjü* című szobrának a reprodukcióját is. A lap így méltatja G. Szabó Kálmánt:

— Mind a három művészen megvan az az előkelő vonalú átértett drámaiság, mely a magyar művészetet jellemzi.

G. Szabó K. művészetében a típusábrázolás, a festői elbeszélést bizonyos dekoratívizmus hatja át, melyben nem csupán a vonalvezetésnek, hanem színtelvezésnek is megvan az a feladata, hogy meghatározza a siko-

kat. A *Szerelmesek* c. képén a szín és kompozíció harmóniájának és a festői elbeszélésnek magában álló varázsa van.

Az *Il Tevere* május 26. és 27-én foglalkozik G. Szabóékkel. A cikk címe: *Három magyar művész kiállítása a Sala Bragaglia-ban.* Reprodukció G. Szabó *Magyar paraszt* című festménye.

G. Szabó Kálmán — írja a lap — klasszikus előszeretettel viseltetik az egyszerű és taktikus tárgyak iránt, melyek alkalmasak a nagyjelütetű dekorációra: egy-két alak szerepel csak nagyobbbrészt függőleges tagosultságú képen tiszta és világos tájba helyezve. Legtöbb képe — mintegy freskótanulmányként úgy keletkezik, hogy a művész a színeket egymás mellé helyezi és ezzel közelíti meg a konstrukciót. Valóban sok esetben ezzel igazi plasztikát ér el. Ilyennek látom a *Magyar paraszt* festményét, amely egyik képe a magyar föld megörökítésének szánt sorozatnak.

A *La Tribuna* május 26-án ír a három művészről. Ez a lap a következőket állapítja meg:

G. Szabó K. a freskó-szerű deko-

rációs festészetet kedveli. Nem használnál erős színelentéteket. Legszívesebben az élénk, váltakozó színek felé fordul. Majdnem minden keresettség-től mentesen igyekszik alakjait, csoportképeit kellemes ritmusba megszerkeszteni és törekvése az életvidám, tiszta művészet felé minden alkotásain érezhető. Reprodukálva: *Kalászcédő asszony* c. festménye.

A *Corriera di Napoli* is hosszú cikket közöl a kiállításról és közli G. Szabó Kálmán *Büszűző pár* és *Szerelmesek* című festményeinek reprodukcióját.

A mai számunkban legteljesebb és legteljesebb öröm G. Szabó Kálmán nagy külföldi sikere: *Őt mi mindig úgy tartottuk számon, mint Debrecen nagy értékét, akinek nem az a hivatása, hogy elvessen a debreceni homokból, hanem az, hogy kiteljesítse a maga nagyszerű művészetét.* Őszinte szívvel örülünk annak, hogy G. Szabó megtette erre is a lépéseket és nagyon bízunk benne az istenáldotta, magyar népből sarjadt magyar művészek a jövőjében, amely még eggaránt lesz büszkesége, nemcsak Debrecennek, hanem az egész országnak.

WANDERER

új típusú személygépkocsik megérkeztek.

Lényeges árleszállítás! Díjtalan próbaút!

Megtekinthetők:

AUTOSALON Piac u. 81

Dr Révész Imre püspök egyház és iskolalátogatása Hajdúböszörményben

Dr Révész Imre, a tiszántúli református egyházkerület püspöke vasárnap Hajdúböszörményben utazik egyház és iskola látogatásra. A püspököt erre az újtára elkíséri Rásó István alispán, az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye gondnoka, dr Papp Ferenc Dóczy intézeti igazgató, középiskolai felügyelő, Borbély László esperes és Molnár Zoltán haj-

dúhadházi lelképásztor, az ORLE főtükára.

Dr Révész Imre püspök vasárnap délelőtt az egyháznál tesz hivatalos látogatást kíséretével. Utána a hajdúböszörményi nagytemplomban hirdeti igét. Délután kerül sor az iskolalátogatásra. Hajdúböszörményben nagy érdeklődéssel várják az egyházkerület püspökét.

Dr Szabó Ferenc síremlékének leleplezése

A múlt évben hunyt el dr Szabó Ferenc ügyvéd, a debreceni református egyház ügyésze, aki nemcsak az egyház életében töltött be fontos szerepet, hanem Debrecen közéletének is jelentékeny tényezője volt. Dr Szabó Ferenc ügyvezető elnöke volt úgy a debreceni, mint a hajdúmezei független kis-

gazda pártnak, sokáig tagja volt a város törvényhatósági közgyűlésének, valamint Hajdú vármegye közgyűlésének is. Özvegye sarkóvet állítatott sírjára, amelynél az elhunyt barátai és tisztelői esütörtökön délután 6 órakor összejönnek és Siposs Imre ref. lelkész beszédben fog megemlékezni az elhunyt, kiváló férfiúnak érdemeiről. Csütörtök d. u. 6 óra meghívja a rendezőség dr Szabó Ferencnek minden barátját és tisztelőjét a köztemetőbe. Találkozás: 6 óra-kor a ravatalozó épület előtti tere-

Háztartási cikkek

olcsó áron

Bészler Lajos vaskereskedőnél
Piac ucca 17.

Del-Ka
pedikür szalonja
megnyílt.
Lábápolás
50
fillér

Dr Fábán Sándor könyve Szatmár, Ugocsa, Bereg megyékről

Szatmár, Ugocsa és Bereg eszaka vármegyék egyesítésének évelről monografikus jellegű, 750 oldalas, 300 képpel illusztrált, változatos tartalmú könyvet szerkesztett a magyar városok és vármegyék monográfiája sorában Dr Fábán Sándor, a MTL debreceni igazgatója, aki Szatmár megyében lapszerkesztő volt. A könyv munkatársai között találjuk Debrecenből Dr Roska Márton egyetemi tanárt, Dr Berényi Dénes, Dr Mendöl Tibor egyetemi magántanárokkal, Dr Sőregi János műzeumigazgatóval, Dr Diczig Alajos iparkamarai titkárral és Dr Szekeres Endre gazd. akadémiai ny. tanárral. A könyv közel ötven fejezetben az 1924-38. évek közötti időszakot dolgozza fel a trianoni egyesítéstől a diadalmas szétválás napjáig, s hű képet ad egy rövid, de ma már történeti jelentőségűvé vált korszakról egy vármegye életének tükrében.

Hétfőn háromnegyed hat órakor tartja a TEBE előadó ülését a Kereskedő Társulat disztermében

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a napokban jelentette azt be, hogy a Pénzügyminisztérium a törvényhozást az őszi hónapokban, többek között a társulati adó reformjára vonatkozó törvényjavaslattal kívánja foglalkoztatni.

Epen ezért rendkívül aktualitása van a társulati adó alá eső vállalatok szempontjából a TEBE tiszántúli körzete előadó ülésének, amelynek keretében dr Diczig Alajos kamarai titkár a társulati adó reformjáról tart előadást. Az előadás során ismertetni fogja a társulati adó reform legfőbb rendelkezéseit, különösen részletesen fog foglalkozni a társulati adó alapjával, a társulati minimális adóval és a társulati vagyonadónak a kérdésével. Az előadás során a társulati adó szempontjából igen érdekes grafikonok is bemutatásra kerülnek.

Az előadást vita követi. Érdeklődőket szívesen lát a TEBE Tiszántúli Körzete.

V i g s z i n h á z

Minden idők legnagyobb filmje:

Olimpiász II. rész

(A magyar győzelmek filmje!)

Csik F., Kabos E., Csáki I., Pelle stb. világraszóló diadala.

Előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9, hétfőn (utoljára) 5, 7 és 9-kor.

Ne mulassza el megízlelni a híres Szekszárdi fajborokat

Araink:
asztali borok 1 l. 70 f-től
gyógyborok 1 l. 90 f-től nagy választékban
csemegeborok 1 l. 150 f-től

Szekszárdi állami ellenőrzés alatt álló pincészövetkezet kimeréséből
ARANY JÁNOS ÉS FERENC JÓZSEF-UT SAROK
Telefon: 19-77. TELEFONRENDELÉST HÁZHÓZ SZALLITUNK

Repülés

Júliusban kezdik meg az ifjúság kiképzését Debrecenben

A Debreceni Repülő Club vezetősége megfigyelt munkával dolgozik, hogy Debrecenben a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alappal kapcsolatban az ifjúság szakszerű kiképzését minél előbb megkezdhesék. Csak ennek a fáradságos és áldozatkész megfigyelt munkának köszönhető, hogy Debrecenben az ifjúság oktatása már július elsején megkezdődik.

A nyulási repülőterén a plani- zációs munkálatok már a befejezés felé közelednek és közelesem megkezdik a hangárok építését is. Ezen a repülőterén azonban csak a jövő évben kezdhetik meg a rendszeres munkát, mert a repülő- tér fúvesítése most van folyamatban, amely hosszadalmas időt vesz igénybe. A Debreceni Repülő Club vezetősége a m. kir. honvéd légi- erők parancsnokságától engedélyt kapott, hogy addig is, míg a nyu- lasi repülőteret el nem készít, a ki- képzést az epreskeri repülőterén megkezdhesék.

A három darab német gyártmá- nyú motoros repülőgépet június közepén szállítják Debrecenbe. Jú- lius elsején érkezik Debrecenbe hajji Patay Gyula csörlőkezelő és Németh György vitorlázó oktató, kiket a vitorlázó kiképzésre szer- ződtetett a Debreceni Repülő Club vezetősége. A motoros kiképzést dr Stepper Károly polgármesteri titkár, a club kapitánya végzi, aki a napokban Budaörsön sikerrel tette le a motoros oktatói tanfo- lyam vizsgáját.

A motoros kiképzésre húsz nö- vendéket vettek fel. A vitorlázó oktatásra most folyik az orvosi vizsgálatok eredményének felül- vizsgálata. Orvosi vizsgálatra 115 egyén jelentkezett. A kiválasztás közelesem megtörténik és július elsején zavartalanul megkezdőd- hetik Debrecenben az ifjúságnak a repülésre való kiképzése.

Felülvizsgálják a csehektől zsákmányolt vitorlázó gépeket

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a debreceni közelfelderítő repülőszázad a kárpataljai harcok során az egyik repülőterén három darab cseh vitorlázó gépet zsák- mányolt, amelyet a közelfelderítő század tisztikara hazahozott Deb- recenbe. A m. kir. honvéd légi- erők parancsnokságának engedé- lyével a tisztikar a három vitorlá- zó gépet a Debreceni Repülő Club- nak adományozta. A clubban le- irhatatlan és nagy örömet okozott az értékes adomány, mert így hat vitorlázó géppel nagyban foko- zhatják az ifjúság kiképzését. A vi- torlázó gépeket a múlt héten szak- bizottság vette át és a gépeket be- szállították a Patkógyar raktárhe- lyiségeibe, ahol kisebb javítási munkálatokat végeznek rajta. A csehektől zsákmányolt vitorlázó

gépeket a kijavítás előtt egy bu- dapesti szakbizottság vizsgálja fe- lül, mert ezek a gépek teljesen ismeretlen típusúak. A javítási munkálatok elvégzése után a Deb- receni Repülő Club ünnepélyes ke- retek között keresztelte meg a deb- receni közelfelderítő század által zsákmányolt cseh vitorlázó gépe- ket.

Az idén a Debreceni Repülő Club is részt vesz a Pilótapikniken

A repülősport legnagyobb ese- ményét minden évben a pilótapi- nik megrendezése szokta jelenteni. Erre az alkalomra igen sok kül- földi neves repülő érkezik Ma- gyarországra és minden évben megtekintik Debrecen és a Horto- bágyot is. A pilótapiknik rendezé- sére már minden intézkedést meg- tettek és az előlekekből arra lehet következtetni, hogy az idei pilóta- piknik minden eddigit felülmul. A pilótapikniken ezalkalommal vesz először részt a Debreceni Repülő Club. A debreceni pilóták a kül- földi vendégeket elkísérik a Horto- bágyra.

Továbbra is forgalomban tartják a repülőbélyegeket. A Deb- receni Repülő Club vezetősége a repülés népszerűsítése érdekében izléses és művészi bélyegeket hoz- tot forgalomba, amely kiválóan al- kalmos levelek lezárására. Deb- recen hazafias társadalmá a legna- gyobb megértéssel fogadta a 2 fil- leres áron forgalomba hozott bé- lyegeket és vásárlással alkalmával mindenütt követelte a repülőbélye- geket. A Debreceni Repülő Club értesülésünk szerint továbbra is forgalomban tartja a repülőbélye- geket.

A Debreceni Repülő Club táviratban üdvözölte Sesztina-Nagybákay Jenőt 70 éves születés- napja alkalmából. Sesztina-Nagy- bákay Jenő felsőházi tag, az OMKE elnöke az elmúlt héten ünnepeite születésének 70. évfordulóját. Dr Bozoky Zoltán egyetemi ny. r. ta- nár, a Debreceni Repülő Club ügy- vezető alelnöke Sesztina-Nagybá- kay Jenőhöz, a Club társelnökéhez a következő szövegű táviratot in- tette: A nekünk is őszinte öröm- ünnep alkalmából igaz szerenese- kívánatait nyilváníttja a Debreceni Repülő Club nevében dr Bo- zoky Zoltán ügyvezető alelnök.

Dr Stepper Károly kitűnő eredménnyel tette le a repülő okta- tói vizsgát. Dr Stepper Károly polgármesteri titkár, a debreceni Repülő Club kapitánya hosszabb ideig Budapesten tartózkodott, ahol sikeres eredménnyel tette le a repülőoktatói vizsgát. A repülő- oktatói tanfolyamon több kiváló sportrepülő vett részt, akik között az ismertebbek közül ott volt! Bán- hidy, Vadas és Majoros,

Nagysikerű előadást rendezett a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület

Szombaton délután a Déri Mú- zeum dísztermében szép előadást tartott a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület. Az előadás megkezdése előtt dr Nagy Jenő ügyvezető el- nök erdei és mezői virágokból álló bokréttát nyújtott át a hetvenéves Sesztina Nagybákay Jenő elnök- nek, akit meleg ünnepelésben része- sített az előadás előkelő közönsége. Dr Nagy Jenő közvetlen üdvözlő szavait Sesztina Nagybákay Jenő megindultan köszönte meg, majd Nagy Jenő dr megtartotta rend- kívül érdekes előadását. Előadásá- nak elején ismertette Lengyelor- szágot fejtett természetvédelmét. — Természetvédelmi térképek segít- ségével bemutatta azokat a parko- kat, rezervátumokat, amelyek mind az ősi növény- és állatvilág megmaradását szolgálják. Ismer- tette a Magas Tatra és a Keleti

Kárpátokban lévő régi magyar parkokat. A bialowiezsi őserdő leírása bámulatba ejtette a hallga- tóságot. A lengyel erdőkben böse- gesen találhatók vadak, bálny, hiúz, farkas és még igen sok ve- szedelmes ragadozó. Bemutatta dr Nagy Jenő a gyönyörűen prépa- rált erdei hiúz, amit Horthy Mik- lós kormányzó ejtett el a bialo- wiezsi őserdőben. Megemlékezett arról, hogy a Főméltóságú Kor- mányzó Ur áldozatkészsége tette lehetővé, hogy a pompás vadász- zsákmány az ősi Kollégiumba ke- rüljön.

A közönség lelkesen ünnepelte a kormányzót, aki éppen most üli egyébként is születésnapját.

Dr Nagy Jenő, a magyar őserge és a vadászat kapcsolatáról be- szélt még, majd a sikeres előadás befejeződött.

Durcsánszky még mindig nincs megelégedve a magyar-szlovák viszonytal

Pozsony, június 17. Dur- csánszky Ferdinánd dr. a szlovák állam külügyminisztere esztörtökön mondta el első külpolitikai beszámoló- ját a szlovák parlamentben. A szlovák külügyminiszter beszédében kijelen- tette, hogy az egységes szlovák nemzet minden tagja inkább meghal, mint hogy szabadságáról lemondjon. Kije- lentette a külügyminiszter, hogy

Szlovenszki Magyarországhoz való viszonyra az utóbbi időben vala- mit javult, de még nem érte el azt a fokot, amely szükséges az álla- mok egymásközi viszonyában.

Hangsúlyozta Durcsánszky kül- ügyminiszter, hogy

a szlovák-magyar viszony alakulá- sa elsősorban a szerinte hatszáz- ezer lelket kitevő magyarországi szlovák kisebbséggel való báná- smódtól függ.

Durcsánszky külügyminiszter beszédével kapcsolatban a *Slovak* a következőket írja:

— A szlovák állami függetlenség há- rom hónapja a fiatal szlovák államnak külpolitikai téren kielégítő eredményt hozott. A szlovák állam létezését eddig a Német Birodalmon kívül, mely vé- delmet gyakorol Szlovákia felett, az ál- lamok egész sora ismertle el, így Len- gyelország, Magyarország, Sváje, Itá- lia, Anglia, Japán, a Valikánállam stb. Több jelentős állam készült arra, hogy Szlovákiát e napokban elismerje, így Jugoszlávia és a balkáni államok.

A szlovák állam külpolitikája a német birodalmat támogatja, mint azt a szlovák nép érdekeit megki- vánják.

A német kormány elküldte már köve- tét Pozsonyba, amivel újból bebizonyí- totta, hogy Szlovákia nemzetközi pozí- ciója kielégítő. Ebből az alkalomból — folytatja a *Slovak* — örömmel tölt el bennünket, hogy a Róma—Berlin-ten- gely ereje megtörtetetlen és a Nyugat bekerítő politikája óta a tengely csak megszilárdult erejében és hajlíthatat- lonságában. Ez a siker buzdítólag hat ránk, mert a szövetségeink helyzeté- nek megerősödése szilárdabbá teszi a szlovák állam pozícióját is. A szlovák politikai élet iránt Európában fokozó- dó érdeklődés nyilvánul meg. Ugyan- akkor a szlovák állam rosszakarói kül- lönböző terminusokat jelölnek meg, amikor állítolag meg kellene szünnie az államnak. Tegnapi például egy horvát újságíró érdeklődött

Mach propagandafőnökénél asztíránt, igaz-e, hogy Szlovákiát protektor- átus formájában a Német Biroda- lom kebelébe be.

GYÁSZROVAT

Löcskey Ienka a Dóczy gyakorió iskola V. oszt. növendéke 10 éves korában elhunyt. Halálát Löcskey László ny. tisztihelyettes és esá- ládja gyászolja. Temetése vasár- nap délután 3 órakor lesz a Köz- temető II-A. ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Monostorpályi út 34.

Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás:
Halás köszönetet mondunk ro- konainknak és jóismerőseinknek, amiért felejtethetetlen jó anyánk te- metésén megjelentek.

Balla család.

Sírkövek

műköből, faragott fa és deszka és minden más építési anyag, mész, cement stb., stb. és ezenkívül has- nálát lépcsők, mészsalak stb.

kapható a
Debreceni Műkö- gyár R. T.

Fürdő uca 3. szám alatti telepen

— Kötelező egyenruha a román képviselők számára. Bukarestből jelentik: A román kamara új ügy- rendje elkészült, kedden megke- zdi vitáját. Az új ügyrend több újítást tartalmaz. Így például be- vezetik az eskütétel és az egyen- ruhaviselés kötelezettségét a kép- viselők számára, korlátozzák a be- szédió tartamát és megtiltják a képviselőknek a miniszteriumok- ban való kijárást. Megváltoztatják a mentelmi jogot, amennyiben a jövőben a képviselőknek akkor sem lehet letartóztatni, ha a parlament szünetel.

Debr

Egy debreceni Fényképe nagykeres

Ma ül vonat- cenai örülány, mesébeillő eljeg- zék egy távoli már türelmetlen nye. — akit tu nem is ismer.

A messze földi ugyanis véla a debreceni és egyszeri lá- tett a feltünde- majd anélkül egyszer is látt- ságban, meg- Es a debreceni mint egy d- textilnagyker- menyasszonya

Kezdődik
A különös sze- nöje F. Gizella, utcai bórkeresek any nagybátyja Chlbebe vándor- telepedett le. A bésinak jól me- rövidesen San- gazdagabb

Az idegenbe- természetesen to- totta az ősszekő rokonokkal és egymással.

A debreceni évben fényké- magukról, am- tiagói nagyha- és üzletfelei- mutoga

A gazdag beleszeret
Igy látta meg- pát Salamon La- dag textilnagy- A fiatal ke- tizenegy éve Debrecenben v- lébe, megatés- ceni leány és- hácskítól F. Nemsokára n- mon Lajos levele- Megírta őszint- képéről való- tett F. Gizel- kez

A levelek hat- melegedett s a lá- santiago nagyke- időben már forr- kal írta meg, ho- nem tud az isa- ceni leány- Salamon Lajo-

amikbe k- készülőj- min- Salamon Lajo- egész család- pár hétt- menyass- utazási en- ten küld- lekellen ki- ty fel-

Ma, V. H. a t

Meg

PAGER AL VARY M Értéke

Ma, V. H. a t

Meg

Ma, V. H. a t

Ma, V. H. a t

Igy látogatott el Debrecenbe a mesebeli királyfi

Egy debreceni úrilány érdekes házassága —
Fényképe után beleszeretett egy santiagoi
nagykereskedő, levélben kérte meg és a lány
hozzá megy

Ma ül vonatra egy fiatal debreceni úrilány, hogy fantasztikus mesebeillő eljegyzése után elutazzék egy távoli világország felé, ahol már türelmetlenül várja vőlegénye, — akit tulajdonképpen még nem is ismer.

A messze földön lakó vőlegény ugyanis véletlenül meglátta a debreceni úrilány fényképét és egyszeri látásra beleszeretett a feltűnően szép lányba, majd anélkül, hogy a lányt egyszer is látta volna élő valóságban, megkérte a kezét.

Es a debreceni úrilány ma reggel mint egy dúsgazdag chilei textilnagykereskedő boldog menyasszonya utazik el Debrecenből.

Kezdődik a mese

A különös szerelmi történet hősnője F. Gizella, egy ismert Hatvan utcai borkereskedő leánya. A leány nagybátyja évekkal ezelőtt Chilebe vándorolt és Santiagóba telepedett le. A kivándorolt nagybácsinak jól ment a dolga és rövidesen Santiago egyik leg-gazdagabb textilése lett.

Az idegenbe szakadt nagybácsi természetesen továbbra is fenntartotta az összeköttetést a debreceni rokonokkal és sűrűn leveleztek egymással.

A debreceni rokonok minden évben fényképeket is küldtek magukról, amiket aztán a santiagoi nagybácsi ismerőseinek és üzletfeleinek díszekedve mutogatott meg.

A gazdag kereskedő beleszeret a fényképbe

Igy látta meg F. Gizella fényképét Salamon Lajos santiagoói gazdag textilnagykereskedő.

A fiatal kereskedőnek, aki tizenegy évvel ezelőtt szintén Debrecenből vándorolt ki Chilebe, megtetszett a szép debreceni leány és elkérte a nagybácsitól F. Gizella címét.

Nemsokára megérkezett Salamon Lajos levele Debrecenbe.

Megírta őszintén, hogy a fényképéről valósággal beleszeretett F. Gizellába. Levelezni kezdtek.

A levelek hangja mindjobban melegedett s a látatlanul szerelmes santiagoói nagykereskedő az utóbbi időben már forró és epedő szavakkal írta meg, hogy úgy érzi:

nem tud az ismeretlen debreceni leány nélkül élni
Salamon Lajos írt a szüleinek

is — akik Pöcsaj-Esztárban laktak és megkérte őket, hogy ismerkedjenek meg F. Gizellával és

írják meg neki milyennek találják a leányt, akit ő ezer és ezer kilométernyi távolságról szemelt ki magának.

Az öreg Salamon házaspár tehát bejött Debrecenbe, leánynézőbe.

Es pár nappal később már ment is a válasz Santiago felé: nagyon tetszik a leány, neked való vedd el!

Leánykérés és távesküvő

Salamon Lajos pedig postafordultával megkérte F. Gizella kezét. Miután a leánynak is tetszett a fiatal, 31 éves textilnagykereskedő fényképe, postafordultával elment a beleegyező válasz is.

A fiatal santiagoói vőlegény azonban attól tartott, hogy az ismeretlenül eljegyzett menyasszonya meggondolja magát és következő levélben furcsa kéréssel állt elő:

Esküdjünk meg ismeretlenül, tartsunk távolsági esküvőt. Adj felhatalmazást itt lakó nagybátyádnak, hogy a santiagoói anyakönyvvezető előtt képviselhesen téged s akkor itt összeesküdjünk. Azután pedig már mint Salamon Lajosné jöhetsz ki Chilebe.

F. Gizella azonban nem küldte el a felhatalmazást. Mert akármennyire is tetszik neki ismeretlen vőlegénye, meg akarta tartani a függetlenségét és nem akart „szákbamaeska”-esküvőt tartani.

A chilei vőlegény belenyugodott menyasszonya döntésébe, de most már

egyre sürgetőbb leveleket írt, amikbe kérte a leányt, hogy készüljön az útra és utazzék minél előbb hozzá.

Salamon Lajos időközben kivittte egész családját Chilebe és

pár héttel ezelőtt elküldte menyasszonyának a chilei beutazási engedélyt, és mellékelten küldte a hajójegyet. Mellette küldött 1500 pengőt is, hogy menyasszonya kellőképpen felkészülhessen a nagy útra.

F. Gizella azóta az utazás lázában él. Búcsúzkodik, csomagol és izgul. Hogy vajjon milyen lesz a férje.

STRAND CIKKEK

Divatárúk

Mosó voál színtartó minőség szép mintákban 0-98 0-78

Mosó cloque Goldberger gyártmány impitím minták 1-28

Vászon imprimé színtartó szép mintákban 1-48

Beszövött picé divatcsikos nyári ruhára 1-98

Strand creton új mintákban, megbízható minőségű 0-96

Flocon vagy gyűrhetetlen vístra pazar választékban 1-55 1-28

Len vászon kosztümre 140 cm-es 3-90 színes 70 cm-es 2-20

Taft limit schottis kockás, szép színekben 1-28

Imprimé crepe de chine óriási választékban 2-20 1-78

Faháncs imprimé Goldberger gyártmány 2-40 1-98

Marocain hajszál és divatcsikos újdonság 2-88 2-28

Selyem picé divatcsikós selyem fonalból 3-50 2-88

Fürdőcikkek

Női dressz divat fasonokban, f. n. macsó fonalból 2-60 3-75

Laslex gumival átszőtt női dressz gyapju 8-80, macsó 5-40

Férfi dressz minden színben és fasonban gyapju 7-50 macsó 3-00

Úszónadrág minden színben ötvél gyapju 6-00, macsó 3-60 1-98

Gyermek napozó piros és kék színben 1-es 0-70

Netz ing könnyű nyári viselet macsó fonalból 1-40

Fürdő cipő prima triss gumiból sarkas 3-90, sarkos nélküli 1-75

Gumi sapka új fasonokban triss áru 0-78 0-25

Vászon sapka zöld napellenzővel fehér és színes 0-48

Strand kendő háromsarkas csodaszép mintákban 0-58 0-48

Fürdőköppeny prima színes frotterből 16- 12-50

Strand törülköző darazsi színes rojtos 0-78 0-48

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

Interjú az útrakész menyasszonnyal

— Rossz ember nem lehet — mondja a 22 éves távmenyasszony. — A nagybátyám jól ismeri és csak jókat ír róla.

— Meg aztán olyan szerelmes leveleket ír, hogy biztosan bele fogok szeretni.

— És most? — kérdezzük — Most? — kérdez vissza — Hát lehet egy légnemű férfit szeretni? Mert egyelőre számomra nem más.

— Fényképe hogy tetszik? Elgondolkodik egy keveset. Félrebillenti a fejét: — Hát istenem... az ajka egy kicsit vastag... különben tetszik.

A barátnői ott izgálnak körülötte. Segítenek csomagolni, tesznek, vesznek nagy buzgalommal.

F. Gizella jó barátnő: Magával viszi két barátnője fényképét is.

— Megpróbálok nekik vőlegényt szerezni. Hát ha én is el tudom játszani a nagybácsi szerepét.

Azután az utazásról beszél. Június 21-én száll hajóra Genovában. Lehet, hogy a vőlegénye elébentázik, annyira türelmetlen már.

Legutóbbi levelében arra kérte a menyasszonyát, hogy az 1500 pengőből egy fillért se tartson meg, vásároljon magá-

nak mindent, ami csak kell. — Vettem egy bundát az 1500 pengőből — mondja F. Gizella. — Tudniillik

ott most kezdődik a téli évad, fázniék ezekben a nyári ruhákban.

Kinyitja az ablakot és kinéz a kék nyári égre, aztán kicsit halkan azt mondja:

— Ott most nem igen lehet majd strandolni...

A barátnők most arról kezdik faggatni F. Gizellát, hogy fél-e a chilei földrengéstől

A hangjuk aggodalmas: tudat alatt biztosan a becsomagolt fényképekre gondolnak, arra, hogy talán ők is elkerülnek a földrengések hazájába.

De F. Gizella csak mosolyog: — A legközelebbi százévből nem igen fog megisméltódni ilyen borzalmas földrengés. És nem hiszem, hogy akkor már nagyon izgatna.

Különben pedig Santiagót, ahol lakni fogunk, most is megkímélte a földrengés. Alig néhány ház repedt csak meg, senkinek sem történt baja.

Aztán megkér, hogy írjam meg: — Odakint Santiagóban kálapszalont fogok nyitni. És a pénzből, amit keresek, kivitek mindenkit, akit szeretek.

Pillanatig elgondolkodik és kis szomorú mosolygással mondja: — Szeretném magammal vinni egész Debrecent.

(fűl.)

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor
HÉTFŐN délután 3, 7, 9 órákor
a tegnapi nagy sikerrel bemutatott legújabb
MAGYAR VIGJATEK SLAGER:

Megvédtem egy asszonyt

Főszerepben:
PAGER ANTAL, LAZAR MÁRIA, MEZÉY MÁRIA, VIZVARY M., DONATH AGI, AJTAY A., MIHALYFI stb.
Értékes műsor kiegészítésül és Világhíradó!

Az Apollóban

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor
HÉTFŐN délután 3, 7, 9 órákor, de utóljára: a

BANJO

szenvedélyes szerelmi történet tele humorral és muzsikával.
Főszereplők:

BARBARA STANWYCK, JOEL MC. CREA és BUDDY EBBSEN.

Kiegészítik: DELKIRALYNŐJE és Világhíradó

Igy látogatott el Debrecenbe a mesebeli királyfi

Egy debreceni úrilány érdekes házassága —
Fényképe után beleszeretett egy santiagoi
nagykereskedő, levélben kérte meg és a lány
hozzámegy

Ma ül vonatra egy fiatal debreceni úrilány, hogy fantasztikus mesebeillő eljegyzése után elutazzék egy távoli világrész felé, ahol már türelmetlenül várja vőlegénye, — akit tulajdonképpen még nem is ismer.

A messze földön lakó vőlegény ugyanis véletlenül meglátta a debreceni úrilány fényképét és egyszeri látásra beleszeretett a feltűnően szép leányba, majd anélkül, hogy a lányt egyszer is látta volna élő valóságban, megkérte a kezét. És a debreceni úrilány ma reggel mint egy dúsgazdag chilei textilnagykereskedő boldog menyasszonya utazik el Debrecenből.

Kezdődik a mese

A különös szerelmi történet hősnője F. Gizella, egy ismert Hatvan utcai bőrkereskedő leánya. A leány nagybátyja évekként ezelőtt Chilébe vándorolt és Santiagóba telepedett le. A kivándorolt nagybácsinak jól ment a dolga és rövidesen Santiagó egyik leg-gazdagabb textilése lett.

Az idegenbe szakadt nagybácsi természetesen továbbra is fenntartotta az összeköttetést a debreceni rokonokkal és sűrűn leveleztek egymással.

A debreceni rokonok minden évben fényképeket is küldtek magukról, amiket aztán a santiagoi nagybácsi ismerőseinek és üzletfeleinek díszekedve mutogatott meg.

A gazdag kereskedő beleszeret a fényképbe

Igy látta meg F. Gizella fényképét Salamon Lajos santiagoi gazdag textilnagykereskedő.

A fiatal kereskedőnek, aki tizenegy évvel ezelőtt szintén Debrecenből vándorolt ki Chilébe, megtetszett a szép debreceni leány és elkérte a nagybácsitól F. Gizella címét.

Nemsokára megérkezett Salamon Lajos levele Debrecenbe.

Megírta őszintén, hogy a fényképéről valóságban beleszeretett F. Gizellába. Levelezni kezdek.

A levelek hangja mindjobban melegedett s a látatlanul szerelmes santiagoi nagykereskedő az utóbbi időben már forró és epedő szavakkal írta meg, hogy úgy érzi: nem tud az ismeretlen debreceni leány nélkül élni.

Salamon Lajos írt a szüleinek

is: akik Pocsaj-Esztrában laktak és megkérte őket, hogy ismerkedjenek meg F. Gizellával és

írják meg neki milyenek találják a leányt, akit ő ezer és ezer kilométernyi távolságról szemelt ki magának.

Az öreg Salamon házaspár tehát bejött Debrecenbe, leánynézőbe.

És pár nappal később már ment is a válasz Santiago felé: nagyon tetszik a leány, nekem való vedd el!

Leánykérés és táveszküvő

Salamon Lajos pedig postafordultával megkérte F. Gizella kezét. Miután a leánynak is tetszett a fiatal, 31 éves textilnagykereskedő fényképe, postafordultával elment a bejegyző válasz is.

A fiatal santiagoi vőlegény azonban attól tartott, hogy az ismeretlenül eljegyzett menyasszonya meggondolja magát és következő levélben furcsa kéréssel állt elő:

Esküdjünk meg ismeretlenül, tartsunk távolsági esküvőt. Adj felhatalmazást itt lakó nagybátyádnak, hogy a santiago agó anyakönyvvezető előt képviselhesen téged s akkor itt összeheseknek. Azután pedig már mint Salamon Lajosné jöhetsz ki Chilébe.

F. Gizella azonban nem küldte el a felhatalmazást. Mert akármennyire is tetszik neki ismeretlen vőlegénye, meg akarta tartani a függetlenségét és

nem akart „szakbamaeska” esküvőt tartani.

A chilei vőlegény belenyugodott menyasszonya döntésébe, de most már

egyre sürgetőbb leveleket írt, amikbe kérte a leányt, hogy készüljön az útra és utazzék minél előbb hozzá.

Salamon Lajos időközben kivittette egész családját Chilébe és

pár héttel ezelőtt elküldte menyasszonyának a chilei beutazási engedélyt, és mellékelten küldte a hajójegyet. Mellékelten küldött 1500 pengőt is, hogy menyasszonya kellőképpen felkészülhessen a nagy útra.

F. Gizella azóta az utazás lázában él. Búcsúzkodik, esomágot és izgul. Hogy vajjon milyen lesz a férje.

STRAND CIKKEK

Divatárúk		Fürdőcikkek	
Mosó voál	színtartó minőség szép mintákban 0-98	Női dressz	divat fazonokban, f. nam 3-75 2-60 maccó fonaból
Mosó cloque	Goldberger gyártmány impitine minták 1-28	Laslex	gumival átszőtt női dressz gyapjú 8-80, maccó 5-40
Vászon imprimé	színtartó szép mintákon 1-48	Férfi dressz	minden színben és fazonban gyapjú 7-90 maccó 3-00
Beszövött picé	divatcsikos nyári ruhára 1-98	Üszónadrág	minden színben úrvél gyapjú 6-00, maccó 3-60
Strand creton	új mintákban, megbízható minőség 0-96	Gyermek napozó	piros és kék szívekben 0-70
Flocon	vagy gyűrhetetlen vístra pazar választékban 1-55	Netz ing	könnyű nyári viselet maccó fonaból 1-40
Len vászon	kosztümre 140 cm-es 3-90 színes 70 cm-es 2-20	Fürdő cipő	prima friss gumiból sarkas 3-90, sarok nélküli 1-75
Taft	imit schottis kockás, szép színekben 1-28	Gumi sapka	új fazonokban triss árú 0-25
Imprimé	crepe de chine öriási választékban 2-20	Vászon sapka	zöld napellenzővel fehér és színes 0-48
Faháncs	imprimé Goldberger gyártmány 2-40	Strand kendő	háromsarkas csodaszép mintákban 0-38
Marocain	hájszál és divatcsikos újdonság 2-88	Fürdőköpeny	prima színes frottérből 16-12-50
Selyem picé	divatcsikóvási műselyem fonaból 3-50	Strand törülköző	darazsi színes rojtos 0-78

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

Interjú az útrakész menyasszonnyal

— Rossz ember nem lehet — mondja a 22 éves távmenyasszony. — A nagybátyám jól ismeri és csak jókat ír róla.

— Meg aztán olyan szerelmes leveleket ír, hogy biztosan bele fogok szeretni.

— És most? — kérdezzük — Most? — kérdez vissza — Hát lehet egy légnemű férfit szeretni? Mert egyelőre számomra nem más.

— Fényképe hogy tetszik? Elgondolkozik egy keveset. Félrebillenti a fejét:

— Hát istenem... az ajka egy kicsit vastag... különben tetszik.

A barátnői ott izgulnak körülötte. Segítenek esomágot, tesznek, vesznek nagy buzgalommal.

F. Gizella jó barátnő: Magával viszi két barátnője fényképét is.

— Megpróbálok nekik vőlegényt szerezni. Hát ha én is el tudom játszani a nagybácsi szerepét.

Azután az utazásról beszél. Június 21-én száll hajóra Genovában. Lehet, hogy a vőlegénye elébeutazik, annyira türelmetlen már.

Legutóbbi levelében arra kérte a menyasszonyát, hogy az 1500 pengőből egy fillért se tartson meg, vásároljon magának mindent, ami csak kell.

— Vettem egy bundát az 1500 pengőből — mondja F. Gizella. — Tudniillik

ott most kezdődik a téli évad, fájznék ezekben a nyári ruhákban.

Kinyitja az ablakot és kinéz a kék nyári égre, azután kicsit halkabban azt mondja:

— Ott most nem igen lehet majd strandolni...

A barátnők most arról kezdik faggatni F. Gizellát, hogy fél-e a chilei földrengéstől

A hangjuk aggodalmas: tudat alatt biztosan a beesomágot fényképekre gondolnak, arra, hogy talán ők is elkerülnek a földrengések hazájába.

De F. Gizella csak mosolyog: — A legközelebbi százévből nem igen fog megismétlődni ilyen borzalmas földrengés. És nem hiszem, hogy akkor már nagyon izgatna.

Különbözik pedig Santiagótól, ahol lakni fogunk, most is megkímélte a földrengés. Alig néhány ház repedt csak meg, senkinek sem történt baja.

Azán megkér, hogy írjam meg: — Odakint Santiagóban kalapszalont fogok nyitni. És a pénzből, amit keresek, kivitek mindenkit, akit szeretek.

Pillanatig elgondolkozik és kis szomorú mosolygással mondja:

— Szeretném magammal vinni egész Debrecen-t. (fűl.)

Az Apollóban

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor
HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órákor, de utóljára: a

BANJO

színdarab szerelmi történet tele humorral és muzsikával.

Főszereplők:

BARBARA STANWYCK, JOEL MC. CREA és BUDDY EBBSEN.

Kiegészítik: DELKIRÁLYNŐJE és Világhíradó

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órákor
HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órákor
a tegnapi nagy sikerrel bemutatott legújabb
MAGYAR VIGJATEK SLÁGER:

Megvédtem egy asszonyt

Főszerepben:

PAGER ANTAL, LAZAR Mária, MEZÉY Mária, VIZVARY M., DONATH AGI, AJTAY A., MIHALYFI stb.
Értékes műsor kiegészítésül és Világhíradó!

Debreceni fodrász nyerte a szegedi fodrászverseny vándordíját

Mink Ferenc modelljeivel és a vándordíjjal.

A napokban zajlott le Szegeden az ipari kiállítással kapcsolatban megrendezett országos fodrászverseny, amely debreceni fodrásziparosnak nagy sikert hozott. A fodrászversenyen résztvevő mint versenyző Mink Ferenc a debreceni elegáns hölgyek közismert Ferije, a Hatvan-utcai szalon tulajdonosa, aki vasodolálásban első lett és ő nyerte az összetett verseny első díját is, valamint a vízondulálásban is igen jó helyezést kapott, így három győzelmeivel ő nyerte meg a verseny ezüst- és bronz-vándordíját.

A verseny a szegedi Vigadó hatalmas termében folyt le és azon résztvevők az ország legkiválóbb fodrász-mesterei. Eppen ezért a nagy díj elnyerésére Mink Ferencnek csak egy évre hozta el, de amit hiszünk, állandóan őrizni fog újabb győzelmeivel. Az igazán szép munka, a tudás és ízlés mindig meghozza a maga gyümölcsét és mindig elismeréssel jár. Gratulálunk az elért nagy országos sikerhez.

25.000 darab 48 pengős néprádió kerül forgalomba

Megtörtént az elhatározás a népevő rádiókészülék-akció megkezdésére. Megteremtették a szükséges pénzügyi alapot, úgyhogy rövidesen kiadják már a szükséges rendelkezéseket.

A tárgyalások kettős irányúak voltak. Egyik a gyarrakkal folyt a népevő rádiókészülékek előállítására és árara vonatkozóan. A másik pedig a propagandához szükséges összeg előteremtése és a propagandamunka lebonyolítási tervét dolgozta ki.

A rádiógyárakkal most történt meg a megállapodás a népevő készülékekre vonatkozóan. Az elkészített műszaki tervek alapján a gyárak vállalták a készülékek elkészítését. Egyelőre

az őszi kampányban 25 ezer népevő készülék kerül forgalomba, a terv azonban az, hogy később további 25.000 darabot hoznak a készülékek előállítására.

A népevő rádió 2+1 lámpás kitért szerkezet lesz.

48 pengős egységárán kerülnek forgalomba, még pedig olyanképpen, hogy ezt az összeget 2 éven keresztül, vagyis havi 2 pengős részletben kell megfizetni.

A készülékeket a kereskedelem, továbbá a villamosművek hozzák forgalomba az ország minden részében.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Hálók, ebédlők, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, írda bútorok, Széchenyi u. 6.

Mennyi a nagyhatalmak légi ereje

és mennyibe kerül a fentartásuk?

Abban az intenzív versengésben, mely a fegyverkezés terén szembeállítja egymással a nagyhatalmakat, a légi fegyver érdeklő leginkább úgy a közvéleményt, mint a kormányokat. Ural-

Bizonytalan adatok halmaza

A légi fegyverkezésre vonatkozó statisztikák a lehető legmegbízhatatlannabbak. Minden hatalom féltékenyen őrökdi számadatai titkaira.

Dupay és Elliot amerikai őrnagyok szerint 1938-ban

Németországnak 1500, Olaszországnak 600, Angliának 600, Franciaországnak 300, URSS-nak 700, az Egyesült Államoknak 350, Japánnak 100 tényleges szolgálatban lévő bombavető repülőgépe van, a vadász és megfigyelő gépek száma bizonytalan.

Henri Bouchének az Illustration-ban megjelent, Németország és Fran-

ciaország légi haderejét összehasonlító tanulmányban

Németország 3000 gépet tart tényleges szolgálatban, míg Franciaország csak 1430-et.

Amíg Németország 1938 végén havi 400 gépet és 1000 repülőmotort tudott előállítani, addig Franciaország csak havi 79 gépet és 200 motort.

Pierre Cot szerint 1938 szeptemberében

Németországnak 3500, Olaszországnak 1500, Franciaországnak 1400, Angliának 1650, URSS-nak 2000, a volt Csehszlovákiának pedig 700 repülőgépe volt.

A hivatalos tervek

Minden nagyhatalom újabb és újabb fegyverkezési terveket dolgoz ki. 1938 októberében Hitler kancellár felszólította Göring marsallt, hogy

készítse meg a német légiflottát.

1940-41-re hatezer tényleges szolgálatban lévő gépről beszélnek, de már azóta ez a terv is meghaladott.

Oroszország 1940-re nem kevesebb mint 20.000 repülőgéppel kíván rendelkezni.

Olaszország ténylegesen szolgálatban lévő gépeinek számát

1750-ről 3000-re akarta emelni.

Az angol fegyverkezési terv is egyre fokozottabb fejlődésen ment keresztül. Az 1930-32-es terv 1200, az 1934-es már 1350, az 1935-ös 1750 gépről beszél, míg az 1937-es egyedül a szigetország védelmére 2370 gépet ír elő, nem is szólva a flotta 500 és a gyarmatok 490 gépről. Ezt a tervet 1938 októberében az u. n. L-tervvel helyettesítették, mely

1940-re 2750 gépről beszél. Ujabbban már 4000, sőt 5000 gépről beszélnek, sőt Kanadával és Ausztráliával együtt nem kevesebb, mint 7000-ról.

Franciaországban Denain tábornok,

Ezek a számok már magukra is önkényesen beszélnek, de még önkényesebben szólnak, ha megfelelően kommentáljuk őket. Jusson eszünkbe, hogy

1914 augusztusában a nyugati fronton szolgálatot teljesítő francia gépek száma mindössze 125 volt. Ez a szám 1918 novemberéig 3500-ra emelkedett. — 1919-re

5000 gépet terveztek.

Nos, a háború végén, hogy 3500 gépből álló légiflottát állandóan üzemben tartanak, kb. havi 3 ezer gépet és legalább 4500 motort kellett gyártani.

A légi hadsereg háborús szükséglete kb. tízszerese a békeszükségletnek. Duval tábornok szerint

1918-ban minden tíz elpusztult francia repülőgépből hat szerencsétlenség miatt zuhant le s csak négyet látt le az ellenség. A spanyol háború alatt kb. a gépek 30 százaléka pusztult el.

Egy esetleges konfliktusban a németek nem riadnának vissza egy 60 százalékos »töréstől« sem. Általában az a vélemény, hogy a tényleges szolgálatban lévő gépek veszteségeinek állandó pótlására

legalább ötször annyi tartalékkal kell rendelkezni.

codó vélemény, hogy konfliktus esetén a légi fegyvernem rendkívül romboló erejű és hogy Németország 1938-as vértelen sikereit épen légi fegyverei fölényének köszönheti.

A hivatalos tervek

légügyi miniszter 1934-ben 1000 gépet írt elő, mely számot Pierre Cot tervé alapján 1500-ra emelték. A ma megvalósítás alatt lévő Guy La Chambre terv

egyedül az angolszlovák védelmére 2450 gépet ír elő 1940 tavaszáig.

Ujabbban ezt a számot is elégtelennek minősítik. Laurent-Eynac volt légügyi miniszter

3000 gépet akar családban állítani mert Franciaország csak így védheti meg területének és birodalmának az integritását.

Az Egyesült Államok sem maradnak ki a versenyből. Az amerikai sajtó a múlt év novemberében nem kevesebb, mint 12.000 gépről beszél. A terv valójában csak 4320 gépet ír elő, 2320-at a sereg, 2000-et a flotta számára.

A folyó év februárjában a Kongresszus 6000 gép építésére elégséges költségvetést szavazott meg.

Ami Japánt illeti, a német sajtó bizonyossága szerint, ez az utóbbi hatalom csak 1933-ban kezdte egészen fémről készült repülőgépek építését és

1937 júliusában, a Kínával való konfliktus kitörése idején csak 1300 gépe volt.

Hatvan százalékos »törés«

Természetesen egy ilyen feladat valóságos ipari mozgósítást követel, melynek tekintetében Német- és Olaszország 1935 óta erősen megelőzte Franciaországot, Angliát, sőt az Amerikai Egyesült Államokat is.

A repülőgépiparban foglalkoztatott munkások száma Olaszországban 250.000, Németországban 208.000, Angliában 100 ezer, Franciaországban 45.000, Olaszországban 40.000 míg az Egyesült Államokban egyelőre csak 36.000.

A német hadirepülőipar helyzete aránylag könnyű, mert hatalmas üzemekkel rendelkezik — s újabbban is a cseh apport hatalmasan megnövelte kapacitását. A gyártáshoz szükséges könnyű fémekkel is nagy mennyiségben rendelkezik, de ugyanakkor a fűtőanyag kérdése is megoldásra talált. Ugyanis az ultra-rapid gépekhez szükséges speciális motorok külön minősé-

gű fűtőanyagot is követelnek, mit a szén és a barnaszén hidrogénációjából állítanak elő. Ebben a tekintetben Németországban túlnálul is el van látva.

gű fűtőanyagot is követelnek, mit a szén és a barnaszén hidrogénációjából állítanak elő. Ebben a tekintetben Németországban túlnálul is el van látva.

Állandó kiképzés

Nem utolsó sorban probléma a hadianyagraktározása, repülőterek építése és a repülőszemélyzetnek a kiképzése sem. Ezen a téren is Németország vezet 150 nyílt és 603 rejtett repülőterrel rendelkezik. Olaszország, Anglia és Franciaország sem maradnak el. Minden gépre állandóan 30 embert kell számítani, pilótát megfigyelőt, rádióst, gépészt, egyéb kiegészítő személyzetet. A személyzet kérdése a leglúskább, mert nem rögzíthető komoly és alapos kiképzésre szorul.

A német katonaiskolák évente 3000 pilótát képeznek ki, míg a technikai iskolák évente 7000 speciálisít, Olaszországban tényleges légi szolgálatban 45.000 ember van

míg az angolok arra számítanak, hogy a szolgálatban lévőek száma 50.000-ról 1939 nyaráig 100.000-re fog emelkedni.

Oroszországban állítólag

1500 pilótiskola van, míg a tényleges szolgálatban lévőek száma aránylag csekély, 80.000, ami 5000-6000 géphez viszonyítva nem sok.

Az Egyesült Államokban évente eddig csak 500 pilótát képeztek ki, de Roosevelt elnök kijelentette, hogy ezt a számot évi 20.000-re fogják emelni. A francia légiszemélyzet is nagy fejlődésen ment keresztül 1936 óta. A tisztek tényleges száma 2087-ről 4432-re, a legénységé 37.000-ról 77.000-re emelkedett, mely számnak 1940-re el kell érnie a 83 ezret. A tiszti iskolák száma is megkétszereződött. Az évenként kiképzett tisztek száma 1936 óta meg-háromszorozódott.

Nem községesség jelentőségű a pénzügyi kérdés sem.

Egy vadászgép átlagos értéke 1.500.000 frank, egy bombavetőgépe 5 millió frank.

Egy tényleges szolgálatban lévő géplöszerezellel, fűtőanyaggal, fegyverzettel együtt

évi 1.000.000 frankba kerül.

Az autóval összehasonlítva óriási. — Amig az autó kilója 25-50 frank között ingadozik, addig a repülőgépe 500-600 frank között.

Nem érdektelen a költségvetési kiadások számszlopai sem. Németország bizonyára hatalmas kiadásairól keveset tudunk, ellenben tudjuk például, hogy

Olaszország az 1939-40. költségvetési évre 2165 millió lírát irányzott elő hadirepülésre fejlesztésére.

Az angol légügyi költségvetés 1935-ben csak 27 millió font, de 1938-ban már 126 millió és 1939-re nem kevesebb, mint 354 millió. Az Egyesült Államok ebben az évben 358 millió dollárt fordítanak repülésük fejlesztésére. Franciaország

12 év alatt 31 milliárd frankot költött hadirepülésre és 1939-es költségvetése nem kevesebb, mint 22 milliárdot irányozt elő.

Hangverseny a zeneiskolában

A Városi Zeneiskola f. hó 19-én, hétfőn este 8 órakor igen érdekes hangversenyt rendez. A zeneszerzés fűtánszak művészeinek szerzeményei kerülnek bemutatásra.

E hangverseny iránt igen nagy az érdeklődés.

Ingenyes jegyek igényelhetők a Zeneiskola titkári hivatalában naponta d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. Vár u. 1. (Telefon: 23-96.)

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Biztosítsa
vetését
jégkárra

Tarko

KI NE ismeri, az ifjú asszonyt ezen a vigaszterben olyan barnára úgy néz ki, mintha meg a férjé doktort, aki esküvője előtti együtt bolyongtak a fejéhez. Te jó ég, csak mit csinálók én?

Szabad volt, csírta, úgy röplős háztól a kis madár és hogy nem ismeri neki parancsok kereké forog, mint arra feleség szavaiból után mesélte ne jövöben új ruhához fogom Felébe kerül, fél méter szövet azonban oly kicsi ter is bőven elég.

AHOGY megy a szerkesztővel okokból szakállt kóztunk egy köztünk, bátyó, hogy kéklik köszöntenek, a költő is, karon rü gyorsasággal — mondja — nem a. Piatl apa, rá, mire így folygyerekéről beszélomig. Velem ezkor: nagyon okogyűgő is. Gű-gű pólyában. Hát ne végigsimította szegesen összehorzonpofták. Szilaj a ganak és nem bírpák gyerekgűgy hozzájuk.

HA MÁR nem alább bontják a ben. A Csapó utca Kálmán-terén csak az őrök feltek, a géré a városnak. nak egy házat, a és a Bethlen utcajuk kinek a háza biztos, ha a városnemigen kerül eg új épület. Adja gánemberé legyessan újat épített elyett. Nos, nem is nem keseregni aknem megemléke helyszíni adatról. do háznak ugyan akik fokozatosan azóta, de minde amig a munkások szedni a téglákat falaiból. Már a bentási munkálat dig van egy lakó, hogy feje fölött tót, a szobák fala ják a téglákat és utivar, csak törme mindenütt: lakó nül, pondólván, la hatik.

BOCSANATOT még egy arisztokrata Arisztid nagy dálnál állapotban el autója is van és hazafelé. Belekaptantyúba, mivel is zörög, mezog, ő tani az egyensúly.

kat, ide yenek a borzon- atai pa- zólanak

ek, leg- breccen- utca, a

gy ma- zonyo- ga he- m szó, ost, ha- érdekes bontan- ja volt, ttek ki gvárta,

or van ületle- ig lak-

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

le van nk. — illumi- hogy tart

Tarka sorok

KI NE ismerne a fiatal házasságot, az ifjú asszonykát, akit még ezen a vigasztalan esős nyáron is olyan barnára sütött a nap, hogy úgy néz ki, mint egy hindu hercegnő, meg a férjét, a karesú elegáns doktort, aki — emlékszünk — az esküvője előtti éjszakán, miközben együtt bolyongtunk, kétségbeesetten a fejéhez kapott és így szólt: *Te jó ég, csak most látom, hogy mit csinálok én!...*

Szabad volt, mint az erdei pacsirta, úgy röpködött az egyik lányos háztól a másikhoz, akár egy kis madár és hetykén mondogatta, hogy *nem ismerne el soha senkit, aki neki parancsolna*. Nos, az idő kereke forog, méghozzá elég gyorsan, mint arra rájöttünk a fiatal feleség szavaiból, aki az egyik délután mesélte nekünk: *Tudja, ha a jövőben új ruha kell az urumnak, hához fogom hívatni a szabót. Felébe kerül. Szabónál három és fél méter szövet kell neki, otthon azonban oly kicsi, hogy másfél méter is bőven elég.*

AHOGY megyek az utcán az ifjú szerkesztővel, aki érthetetlen okokból szakállt növesztett, találkoztunk egy közös ismerősünkkel. Köszönünk, barátságosan mosolyogva, ahogy kedves ismerőst illel köszönteni, de a barátom, aki költő is, karon ragad és pánikszerről gyorsasággal visz tovább. »Te — mondja — nem lehet vele beszélni. Fiatal apa! Csodálkozva nézek rá, mire így folytatja: »Folyton a gyerekekről beszél, folyton, az unalomig. Velem ezt közölte a multkor: nagyon okos a gyerek, már ügyög is. Güt-gü — mondogatja a pályában. Hát nem okos?« A költő végigsimította szilaj homlokát, idegesen összehoronzogott — ilyenek a poéták. Szilaj a homlokuk, borzongának és nem bírják, ha fiatal papák gyerekügyögről szólnak hozzájuk.

HÁ MÉR nem építkeznek, legutóbb bontják a házakat Debrecenben. A Csapó utcán, a Vár utcán, a Kálvin-téren csakúgy hemzsegnék az üres telkek, nem éppen szépségére a városnak. Most ismét bontanak egy házat, a Fűvészkert utca és a Bethlen utca sarkán, nem tudjuk kinek a házat. Anyj! azonban biztos, ha a város tulajdona, akkor nemigen kerül egyhamar a helyére új épület. Adja Isten, hogy magánemberé legyen, mert bizonyosan újat épített a régi, rozoga helyett. Nos, nem is erről van szó, nem keseregni akarunk most, hanem megemlékezni egy érdekes helyszínről. A most bontandó háznak ugyanis sok lakója volt, akik fokozatosan költöztek ki azóta, de mindegyik megvárta, amíg a munkások hozzákezdtek ki-szedni a téglákat az 6 lakásának falaiból. Már a végfele járnak a bontási munkálatok, de még mindig van egy lakó, akit nem zavar, hogy feje fölött lebontották a tetőt, a szobák falaiból már mozgatják a téglákat és eltűnt a kapu, az udvar, csak törmelék és köpör van mindenütt: lakó lakik rendületlenül, gondolatván, lakik, ameddig lakhatik.

BOCSANATOT kérünk, de van még egy arisztokrata viccünk. — Arisztid nagy dárúd után illuminált állapotban elfelejtkeznek, hogy autója is van és villamoson tart hazafelé. Belekapaszkodik a bőrfogantyúba, mivel, hogy a villamos is zörög, mozog, ő is alig bírja tartani az egyensúlyt. *Jön a kalauz*

Okosan

vásároljon!

Vigyázzon

a minőségre!

Válogasson

nagy raktárból!

Teljes választékot nyújtunk a legjobb minőségű férfi ruhákban. Lenvászon öltönyök saját készítés, házilag avatva

P 21-80

Nem tömegmunka!

Fehér és krémszínű poróz öltönyök. Tropical öltönyök minden létező színben, a legszebb csíkos és kockás mintákban.

Női imprimé ruhák, strand pongyolák különleges anyagokból

Selyemfényű vászon kosztümök

Lenvászon női kosztümök

P 21-80

Jó minőség, nagy választék, olcsó szabott árak

Magyar Ruháipar

Debrecen Bika szálló épület

mire Arisztid kér egy átszállót, a kalauz kéri a pénzt. Arisztid elereszti a borszíjat, a zsebébe nyúl és így szól a kalauzhoz: *»Váhhjon, mindgyárt kikéhessem a pénzt. Addig legyen szíves, kapaszkodjék helyettem a szíjba...«*

(r. 94.)

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS: Fenyves István npsz. Vértési u. 2. leány Eszter. Rác Sándor cipézmester Vámosperes fiú Sándor. Bagi Kálmán villamoskalauz Rásó Gy. u. 4. leány Ilona. Róth József npsz. Tegez u. 64. leány Zsuzsanna, Szabados József npsz. Józsa, leány Margit. Nagy András fm. Nagyszalonta u. 27. fiú János. Pataki Miklós kereskedősegéd Tegez u. 63. fiú Miklós. Szabó János fm. Tegez u. 72. fiú Imre. Orbán József fm. Bánk 81. fiú Lajos. Krisai Károly m. kir. százados Nyirbátor, leány Katalin. Burzán József npsz. Hajnal u. 2. fiú István. Kiss Miklós sertéskereskedő Lorántffy u. 45. leány Judit. dr. Kiss Miklós tanár Méliusz-tér 13. fiú Atila. Kusnyák János kereskedő s. Piac u. 28. leány Katalin. Nagy Lajos máv. tűzör Csillag u. 60. leány Margit.

ELJEGYZÉS: Sipos Ferenc máv. asztalos Dobó u. 33—Tök(s Erzsébet Bőszörményi út 10. Szijgyártó András fm—D. Somogyi Anna Monostorpályi út 56.

HÁZASSÁG: Biró Dezső fodrászegéd Dorolya u. 13—Üveges Piroška Erzsébet u. 53. Kiss Ferenc droguista Csapó u. 34—Tóth Katalin Csapó u. 34. Movik Sándor kántortartó—Katonna Eszter Nap u. 4. Jakucs Sándor üzletvezető vingli u. 5—V. Dieső Irén Vár u. 10. Kiss Sándor szijgyártó s. Pacsirta u. 10—Király Margit Köleséry Sámuel u. 14. Balogh László máv. lakatos Tőhötöm u. 18—Varga Rózsa Margit u. 16. Erdélyi Imr. npsz. Kassa út 1.—Barna Ilona Vendég u. 21. Barkó Sándor fm. Hajdúsámson—Zagyva Margit Bánk 97.

HALÁLOZÁS: Özv. Vincze Istvánné ref. 58 éves Lorántffy u. 5. özv. Lehgyel Ferencné rk. 78 éves Lónyal u. 29. Veres József ref. 16. hónapos Vírág u. 46. Mészáros István raktári munkás rk. 26 éves Budapest, Kovács István rk. 1 napos Tiszacsége. Kovács Mátyas rk. 1 napos Tiszacsége. Andrkó István ref. 4 éves Józsa, Kerekes András rep. szakaszvezető rk. 22 éves Repülőtér. László Ilona ref. 11 éves Monostorpályi út 34. Katona Mihályné r. kat. 59 éves Tiszacsége.

— Cserkész vallásos ünnepély a Kistemplomban. A debreceni Kálvinisták Templomegyesületének 967. sz. Révész Bálint cserkészcsapata táborozásra induló szegény cserkészjelvára műsoros vallásos ünnepélyt rendez folyó hó 18-án, vasárnap délután hat órakor a Kistemplomban. Gyülekezeti ének után bibliát olvas és előimát mond Sipos Imre anyakönyvvezető lelkész. Prédikál Uray Sándor egyházköreileti főjegyző. Bach: Air és Gluck Kreislér: Melodie című művét hegedűn előadja Szendy Tihamér hegedűművész, zenetanár, orgonán kísérí Musza Ferenc orgonista kántor, felszentelt református lelkész. Muraközy Gyula László című versét szavalja Zoltán Béla III. é. hittanhallgató. Utóimát mond Nagy Dezső segédlelkész, cserkészparancsnok. A vallásos ünnepélyre, amelynek perselypénze a szegény cserkészek nyári táborozására fordítottatik. — belépődíj semmiféle formában nincsen. Minden ifjúság és minden cserkészlet iránt érdeklődő református egyháztágot szeretettel hív és vár a Révész Bálint cserkészcsapat parancsnoksága.

Távolbalató, jövőtérző állatok

Hol válik el a babona a valóságtól

Távolbalató állatok?

Babona ez, vagy van valami magva a valóságban is? Rendelkeznek-e vajjon az állatok is azzal a titokzatos hatodik érzékkel, melyet távolbalátásnak, jövöbelátásnak nevezünk, amely lehetővé teszi, hogy előre megmondjuk a jövendőt és a gondolat útján áthidaljunk hatalmas távolságokat?

A régi rómaiak szinte vakon hittek az állatok jövendömondó képességében. Az augurok a madarak röptéből következtetést vontak le.

Vajjon pusztán babona ez? Távolról sem. Van ennek tudományos és természetes magyarázata is! Lássunk talán egy példát.

Szól a kúvik, meghal a beteg

Koromsötét az éjszaka, a faluban mindenki alszik már, csak a kutyák ugatnak s csak az egyik kis ház ablakának sárga fénybogar szűrődik ki az estebe. A házban nagybeteg van, miért égetne különben a takarékos falusi néplampát?

A ház világos ablaka előtt tisztán és hallhatóan megszólal egy kísérteles hang: kúvik, kúvik. A házbeliek elsápadnak és keresztet vetnek, a ház előtt, ime, megszólal a halál madara, a nagybeteg bájára nincs ír, a halál elküldte követét.

De vajjon tényleg halálmadár-e a kúvik, a jámbor éjjeli bagoly és ha valóban megjósolja a halált, miféle rejtélyes telepátikus képességről tesz tanuságot. Nos, a magyarázat természetes és egyszerű: a kúviknak távolról sincsenek telepátikus képességei. Falun nem szoktak éjjel lámpát égetni. Az egész falu sötét, világosságot csak ott gyújt a falusi ember, ahol nagybeteg van. A bagolyt pedig úgy vonzza a világosság, mint az éjjeli lepke a fényt s a nagybeteg háza elé repül és ott megszólal.

Időjós a veréb és a leveli béka

A valódi távolbalátásnak azonban egész sor különös és misztikus esetét találjuk az állatvilágban. A verébnek és leveli békának bebizonyítottan van egy sajátos hatodik érzéke, az időjárás érzék, valóságos időjósok ők. Ha a veréb porban fürdik, eső lesz. Ha a leveli béka feljön a beföttes üveg tetéjére létrácskáján, vagy megbúvik az üveg fenekén — aszerint szép vagy csúnya lesz az idő. Ennek a különleges érzéknek is megvan a maga magyarázata: a veréb és a leveli béka igen érzékenyek a légnyomás változásával szemben s úgy viselkednek, mint az élő barométer, vagy a reumás térd, mely a légnyomás változásából egy nappal előre megjósolja az időt.

A macska megérzi a földrengést

Ezek általánosan ismert dolgok, vannak azonban furesább és megmagyarázhatatlanabb esetek is. Ki hinné például, hogy a macska hetekkel előre megérzi a földrengést. Mintegy másfél esztendővel ezelőtt történt Olaszországban.

Egyes faluból egy szép napon egyszerűen eltűntek az összes macskák. Előzőleg valami sajátságos lelki nyavalya pusztított a falu macskái között, mintha mind megtévelyodtak volna, fényes napok közt formáltak a falu főterén és éktelenül nyávogtak az égre, míg szét nem kergették őket.

Senkisémm tudta megmagyarázni, miért tűntek el a faluból? Körülbelül 10 nap múlva aztán megjött a szörnyű válasz: egy éjjel megmozdult a föld, házak szárai dőltek mindenütt romba, emberek tízezrei lettek halálukát.

Titokzatos a macskák távolbérző képessége. Magyarázatát nem tudjuk adni. Amikor a legfinomabb zeismográf, a legérzékenyebb földrengésjelzőkészülék nyugodtan pihen, a macska érzi a veszedelmet. Ugyanígy megfigyelték a macskák különös viselkedését a nagy japán és a két és fél évtizeddel ezelőtti szicíliai földrengések előtt.

A telepátikus ló

Már a misztikum és az okkult tudományok területén jár Pedrónak, a telepátikus spanyol lónak esete. Egy Barcelóna környéki kis katalán fűszeresnek, Miguel Sancheznek kocsiját húzta be naponta Barcelónába Pedro. A kereskedő ugyanis naponta Barcelónában vásárolta be árúját.

Egy alkalommal a kocsis bement az egyik barcelónai vaskezeskedésbe, Pedro a kocsiával türelmesen álldogált a bolt előtt. A kocsis elintézte a vásárlást és mikor kijött a boltból — kocsinak, lónak híre-hamva sem volt. Keresni kezdte Pedrót és nem találta. Késő este elindult gyalog hazafelé, a 15 kilométer távolságban fekvő kis faluba.

A falu szélénél váratlan látvány fogadta. Az ég vöröslött a lángoktól, a fél falu lángolt és legnagyobb csodálkozására a sürgölődő-forgólódó önkéntes tűzoltók közt megpillantotta a lovat a kocsival. Pedro engedelmesen és buzgón hordta a vizet a tűzoltóknak. Így érezte meg Pedro, a telepátikus ló azt a tüzet, mely tőle 15 kilométernyire tört ki — órák múlva. Mint kiderült, a tűz a falu szélén elhagyatottan álló egyik viskóban tört ki s arra éppen a főúccán vadul rohanó gazdátlan ló hívta fel a figyelmet.

A telepátikus Pedróval azóta több kisebb furesca eset is történt. Például egy ízben csökönyösen másfél óra hosszat állt az utcán és nem volt hajlandó semmiféle verésre elmozdulni a helyéről. A másfél óra leteltével a szembenlévő ház fala leomlott az uccára s egymáshoz kötélméterrel Pedró lába előtt állt meg. Ekkor aztán a különös ló magától lassan elindult. Pedro ma már világhírű, az okkultizmus szakértője próbált vele kísérletezni.

Menekülnek a patkányok

A patkányok távolbérzése közmondásos. »A sülyedő hajót először a patkányok hagyják el.« Nos, ez a közmondás kiigazításra szorul. A patkányok jóval előbb el-

NÉMETORSZÁG

a legszebb nyaralási lehetőségek országa

60% KEDVEZMÉNY A BIRODAL 20% KEDVEZMÉNY A MÁRKA
prospektus-felvilágosítás
NEMET BIR. VASUTAK IDEGENFORGALMI IRODÁJA
BUDAPEST, IV. VÁCI U. 3.

hagyják a hajót, mielőtt azon még a legkisebb rés is támadt volna.

Itt van a »Van der Brink« nevű hárombarcoos teherhajó esete. A »Van der Brink« 1928-ban hajózta körül a Horn-fokot, útban Japán felé. Két nappal ezután, szép őszi délelben különös mozgolódás támadt a hajó fedélzetén. Tűzjátékot játszottak meg a patkányok és cincogva a tengerbe vetették magukat. A legénység babonás része rosszat sejtett, a kapitány mosolygott. A »Van der Brink« aznap éjszaka egy térképen fel nem tüntetett sziklazátonnak jutott és pár óra alatt elsüllyedt.

Milyen ösztön működött a patkányokban? Hol székel ez az ösztön? Hogyan tudták fél nappal előre megjósolni a katasztrófát? Mind-megannyi kérdés, melyre választ nem tudunk.

A kutya megérzi gazdájának halálát

De az állatoknak egy csoportja még sajátosabb ösztönökkel rendelkezik. Vannak állatok, melyek szinte eleven varázsvesszőként működnek. A tevé például 20—30 kilométerre előre megérzi a víz közcéltét. A víznek még semmi nyoma s a tevé máris izgatottan ügetni kezd és gyakran 6—7 órai ügetés is eltelik, míg a titokzatos ösztönrel megsejtett víz előbukkan. Ugyanígyen forráskutató sejtellemmel rendelkezik egész sereg sivatagi állat, akár varázsvesszőként is lehetne őket alkalmazni.

Az ember körül élő kutyák idegrendszere reagál a legérzékenyebben. Karlsruheban például szinte iskolapéldáját adta az állattelepátának egy Wolff nevű farkaskutya. A kutyát gazdája elajándékozta a Karlsruhe-tól 200 kilométernyire fekvő Gleitzen falujába. Egy szép napon Wolff megszökött a faluból és visszakutyagolt Karls-

ruhába. Az emeletéről éppen akkor vitték le gazdáját — koporsóban

A hóhéreléfant

Az angol krónikák feljegyezték a naidari radzsa hóhéreléfantjának történetét is. Körülbelül 90 esztendővel ezelőtt működött ez a különös állathóhé a naidari radzsa udvarában, míg azután az angolok törvényüket és uralmukat a radzsára rá nem kényszerítették. Addig azonban az elefánthóhé dolgozott. Az éltétet a földhöz kötötték s az elefántul tapostatták agyon. Egyes esetekben előfordult, hogy az elefánt onakodott a kivégzést végrehajtani, ilyenkor az éltétet minden további nélkül visszavezették börtönébe és állítólag később minden esetben kidarált, hogy az éltétet ártatlan. A hóhéreléfant tehát szinte a vesekébe látott.

A jaggató pók

Utóljára maradt a telepátikus állatok között a jaggató pókok tümenyene: meglehetősen ritka és furesca jelenség. Előfordul ugyan, hogy egyes pókfajták sűrű, vékony hangot hallatnak, mintha gyerek sírna. A közhit szerint ilyenkor borzalmas szerencsétlenség fenyegeti a házat. A természet-tudomány azonban ebben az utolsó esetben kiderítette, hogy amikor a pók sír, akkor — vakarózik. Erdes, chitinfelületeit dörzsöli össze s ez adja a síró hangot. Hogy azután a pók sírása összefüggésben áll-e valamilyen katasztrófával, arra nem adhatunk határozott választ.

Egy bizonyos: az állatok ugyanúgy rendelkeznek a telepátia, a távolba- és jövöbelátás rejtélyes és megmagyarázhatatlan képességével, mint egyes különleges érzékeny idegrendszerű emberek, akiket telepátikus fenomeneknek hívunk.

hök

A. Tiszai
litika
és ki
út 49.
Előfizet
16 évig
egy h
ennek
ára h
20 fill

Ugyelet
»Nap
»Mura
13-30
Kossu
»Aran
lefon:
Nyilat
Telefo

A Kor
ján az
élelött
lomban
déli dr
— Há
kormány
adó mis
órákor a
nia temp
Miklós
tésnapja
lyet Lán
résztvesz
letek h
nagy ka
— Pri
róm. kat
rendes
reggel 6
kor a ne
cia, amik
tor dr L
tali ko
mond az
tató Kiss
Kiss Lás
dtek 11.
1 órákor
polnába
rend az
— Kar
júk tagja
Alajos
iparkame
46 órai
Társulat
előadást
formjána
jainkat,
minél sz
szivesked
x Pa
kertjéből
sárga ker
Lukács m
3. Telefo
— Mad
lányoszló
Miskolcra
rer-csélens
és Ormosp
tárban. Kis
kísítúval el
gozó hozzá
fiú útközbe
villanyoszló
Gondolta, n
felhámozott
osziopra. F
erte a fész
hozzáért a
hez és az
ta. A szere
hant a föld
láltak rá a

a nagytem
az igét hir
lelképástor.
Debreceben a
napján. Hála
nap reggel 8
na ucai plébá
amikor Horthy
ó Urnak szülő
zentmisen, me

pretecon rami
Sándor mutatja
st. A mauduk
er János apos
Szentbeszédet
tmiséjét bemu
estvérbátyja, dr
zabai miszeke
gyed 12 és fél
gekben és ka
— ORT
penzi
ban
4.80
—

varázsolhat
lakunk vagy
k segítségével.
Károly F. J. út
—

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak:

»Nap, Piac u. 1. Telefon: 27-73.
»Muraközy, Piac u. 72. Telefon: 13-30. — »Aranyegyszarvú, Kossuth u. 8. Telefon: 24-96. — »Arany János, Csapó u. 66. Telefon: 11-78. — »Mátyás király, Nyilastelep, Vámospécsi út 16. Telefon: 13-83.

A Kormányzó Ur születése napján az ünnepélyes istentisztelet délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban lesz, melyen az ígét hirdeti dr. Farkas Pál lelképásztor.

— Hálaadó mise Debrecenben a kormányzó születésnapján. Hálaadó mise lesz vasárnap reggel 8 órakor a Szent Anna uceai plébánia templomban, amikor Horthy Miklós Kormányzó Úrnak születésnapja lesz. A szentmisén, melyet Láng Pál pápai kamarás tart, résztvesznek a hatóságok és közületek képviselői is, azonkívül nagy katonai küldöttség.

— Primícia a Szent Anna uceai róm. kat. templomban. Vasárnap rendez miserend. Miskekdelek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymise keretében Primícia, amikor Kiss Sándor mutatja be első szentmiséjét. A mauduktor dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Szentbeszédet mond az első szentmiséjét bemutató Kiss Sándor testvérbarátja, dr. Kiss László. A további misék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertészekben és kápolnáknban a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— Kamarai közlemény. Közöljük tagjainkkal, hogy dr. Diezig Alajos kerületi kereskedelmi és iparkamarai titkár I. hó 19-én 16 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac u. 8.) előadást tart a társulati adó reformjának kérdéséről. Kérjük tagjainkat, hogy ezen az előadáson minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

x Paradicsomot varázsolhat kertjéből vörös salakunk vagy sárga kertikavicsunk segítségével. Lukács műkögyár, Károly F. J. út 3. Telefon: 23-08.

— Madárfészket szedett a villanyoszlopon — megölté az áram. Miskolcra jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség játszódott le Rudabánya és Ormospuszta között a községi határban. Kiss Sándor 9 éves rudabányai kislíval ebédet küldtek a mezőn dolgozó hozzátartozóiknak. Az eleven kislíú útközben észrevette, hogy az egyik villanyoszlopon madárfészkek van. Gondolta, megnézi a madárfiókákat és felmászott a rácsos fogazatú villanyoszlopra. Fent azonban, ahol már elérte a fészket, a homlokával véletlenül hozzáért a magasfeszültségű vezetékhez és az áram nyomban agyonszította. A szerencsétlen kislíú boltan zuhant a földre, ahol csak később találták rá a járőrök.

Feltalálták-e a gyermekparalízis gyógyszerét?

Bókay Zoltán nyilatkozata az új gyógymódról

Néhány nappal ezelőtt az egyik fővárosi lap párisi tudósítója hatalmas cikkben számolt be arról, hogy Contat svájci francia orvos nagyjelentőségűnek látszó kísérleteket folytatott a gyermekbénulás, vagy más néven gyermekparalízis gyógyításának új gyógyszeres felfedezéséről. A cikk kétségtelen, hogy a magyar laikus körökben nagy feltűnést kellett még szakorvosi körökben meglehetősen háüösen fogadták. Néhány évvel ezelőtt a Debrecenben is előfordult gyermekparalízis megbetegedések idején a debreceni gyermekgyógyászati klinikán dr. Bókay Zoltán egyetemi nyilvános rendes tanár, az intézet igazgatója behatóan foglalkozott a veszedelmes kór megtámadásával és annak gyógyításával. Múltán lehet kíváncsi a magyar nagyközönség most az új kísérlettel kapcsolatban a kitűnő debreceni orvos-professzor véleményére. Szombaton délelben telefonon beszélünk dr. Bókay Zoltán professzorral, aki a következőket mondotta:

— Olvastam Contat svájci francia

orvos kísérleteiről közölt cikket. Minden gyógyeljárás eredményeit csak a kipróbálás után bírálhatom el. Egyelőre csak azt mondhatom, hogy ki fogjuk próbálni és aztán majd nyilatkozhatom.

Bókay Zoltán a gyermekparalízis körképét ismeri jól és a néhány évvel ezelőtt szörványosan fellépett járvány idején a gyógymódról és a gyógyítás eddig bevált eredményeiről annak idején nyilatkozott. A gyermekparalízis megbetegedések elég ritkák, így természetesen az új fajta gyógymód debreceni eredményeiről csak a kísérletek után adhat véleményt a kitűnő professzor. Addig is a laikus közönség jól teszi, ha az eredményről közölt híradást csak megfelelő értékre szállítja veszi, annnyival is inkább, mert az új gyógymód feltalálójá még egészen fiatal orvos és természetszerűleg nem állhat rendelkezésére sok és nagy tapasztalat. Már pedig a súlyos betegség gyógyítása nagy tapasztalatokat is igényel.

HAJDÜSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

ma már európai hírű

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és belégzőkúrák. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fős jódos-brómos-hidrocarbonátos hévízei táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

— Ujabb adományok a román katonaszökevények részére. Dr. Szilágy Mihályé 1200 drb levente, 32 kg kenyér. N. N. úrnő 1 pengő. Csapó Herman Nyomató u. 52. 50 kg burgonya, vitéz Dalmy József főmérnök, Buzinkay Béláné és Kertész Sándorné 20, 10 és 5 jengőt juttattak arra, hogy jó ebédjük legyen a magyar fiúknak. H. J. Schneider Jánoss útdéje 350 drb sütemény, 10 kalács, 50 drb túrós rétes, Kaffka Teréz Ondód, Gál dülő 22, szám 5 pengő.

— BALATONALMADIBAN az ORTE üdülőházban elsőrendű penzió kapható elő- és utószobában 4-5 pengőig, főszezonban 4.80-6 pengőig.

— Németországi körutazások címmel, magyar nyelven egy új prospektus jelent meg, mely 12 különbözően összeállított körutazásokat tartalmaz. Ezek a szakszerűen összeállított körutazások színes változatosságban a nagynémet birodalom legszebb és leglátványosabb városait és tájait foglalják magukba; elvezetnek a német Ostmark alpeiseibe, a középkori romantikus szászországi és frank városokba, a világhírű német gyógyfürdőkbe, valamint az északi és keleti tenger partvidékére. Az új prospektus az utazónak németországi körutazásánál nagy körvonalakban utmutatóul szolgáljon, ahol egyéni ízlésének megfelelően akár az alpeisekben, a közephegységben, vagy a tengerparton akarja eltölteni szabadságát. Ezek a körutazások ninesenek időhöz kötve és az utas az egyes helyeken tetszése szerint szakíthatja meg útját. A német birodalmi vasútak által nyújtott 60%-os utazási kedvezmény mindenki számára lehetővé teszi, hogy nyári szabadsága alatt kevés pénzért egy szép és felejthetetlen utazást tegyen. A fenti prospektus díjmentesen kapható a Német Birodalmi Vasútak Idegenforgalmi Irodájában, Budapest IV. Váci-utca 1-3.

— Légoltalmi oktatóképző tanfolyam a Légoltalmi Liga Debreceni Csoportnál. A tanfolyam 2 hétfőig tart és június hó 19-én délután 3 órakor kezdődik. A tanfolyam díjtalan. A tanfolyam helye a Légoltalmi Liga előadóterme. Az előnékség kéri az urakat, nőket, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek a Légoltalmi Liga Elnökségénél. (Simonffy u. 1-e. II. emelet). Nagy József, a Légoltalmi Liga Debreceni Csoportjának ü. v. alelnöke.

— Beiratások a zsidó polgári leányiskolába. A debreceni izraelita polgári leányiskolába a beiratások a következő tanévre június hó 19-én, hétfőn és 20-án, kedden d. e. 8-1 órák között lesznek. Mindennemű felvilágosítást az igazgatóság készséggel nyújt. (Telefon: 17-11, Deák Ferenc-u. 8.)

EXPRESS vegyi DAUERT készíttessen RAMMINGER-nél, Szent Anna uca 10-12.

— Beiratások az izraelita háztartási továbbképző tanfolyamra. A debreceni izraelita polgári leányiskola fölé épített kétévfolyamú háztartási továbbképző tanfolyam I. évfolyamára a beiratások megkezdődtek. Felvilágosítást nyújt, prospektust küld a polgári Deák Ferenc u. 8. (Telefon 17-11).

x Az új Del-Ka üzlet hézagmentes burkolatát Lukács Vilmos és Testvére burkoló vállalata készítette.

— Kis kutya, nagy kutya... A londoni ebkiállításán 5662 kutya vett részt. A legnagyobb egy Ervin nevű ír farkaskutya volt, amelynek hosszúsága 2.10 méter, súlya 84 kg, magassága 95 centiméter, napi tápláléka pedig 2.5 kg hús, egy liter tej, két tojás, 5.5 kg kétszert. A kiállítás legkisebb szereplője egy Betsy nevű mexikói chihuahua, amelynek súlya 1.25 kg, napi tápláléka 10 dkg hús és egy falat kenyér. A Chihuahua kutyákat, amelyek soha nem ugatnak a régi aszterek templonai áldozatul használták.

Rádióműsor

VASÁRNAP, JUN. 18.

BUDAPEST I.: 8: Szózat.

Utána: Hanglemezek.

8.45: Hírek.

9: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál Bartók Géza polgári lelkész.

10: Református istentisztelet a Kálvion-terei templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelképásztor.

11: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Bangha Béla S. J. mondja. A templom énekara népdalokat énekel. Énekek: Szeretettel jönnek... Nyujtsd ki, mennyből!

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Koncert-fűvészenekar. Vezényel Keil Ernő.

Közben 13: „Nyári énekek”. Versek. Elmondja Fáy Béla.

14: Hanglemezek: I. rész: Művésztelmezek... 1. Verdi: Otello — Ave Maria (Elisabeth Reithberg). 2. Rossini: A szevillai borbély, ária az I. felvonásból (Carlo Galeffi). 3. Tartini: Grave és espressivo a D-dúr concertóból (gordonka: Pablo Casals). 4. Thomas: Mignon, ária a II. felvonásból (Lucrezia Bori). 5. Massenet: Manon, ária a III. felvonásból (Rogacsevskij). 6. Balakirev: Islamey (zongora: Cyril Smith). 7. Giordano: André Chenier, kettős a IV. felvonásból (Sheridan és Pertile). II. rész. Részletek Gershwin: Porgy és Bess c. daljátékából, a) Dal (Helene Jepson ének- és zenekarral); b) Ária a II. felvonásból (Lawrence Tibbett). f) Kettős (Lawrence Tibbett és Helene Jepson).

15: „Présházak, pincék berendezése”. Várkonyi Antal szölelési és borászati felügyelő előadása. — „A kajszinbarackfák gutaütése”. Berend István növényegészségügyi szaktisztviselő előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

15.45: A Magyarországi Munkásdai-egyletek Szövetségének képviselőiben a Magyarországi Famunkások Szakegylete Dalárdája és a Hírlap-terjesztő Munkások Szakegyete Dalárdája. 1. Veress Sándor: Két vitégének. 2. Szergej Jarov: Tizenkét rabló. 3. Nagy Sándor: Bölcsődal. 4. Akom Lajos: Magyar szerenád. 5. Bartók: Senkim a világon. 6. Nagy Sándor: Két parasztdal. Éneklő a Famunkások dalárdája, vezényel: Nagy Sándor. — 7. Gyermek: Ferenc: Jelige. 8. Harraath Artur: Őszi tilinkozás (Mész László verse). 9. Jerome Kern: Ol'man river (Szalmás Piroska átírata). 10. Lányi Viktor: Szülőföldemen. 11. Kodály: Huszt. 12. Dóczy nóták (Gyermelyi Ferenc átírata). Éneklő a Hírlap-terjesztők dalköre, vezényel Gyermelyi Ferenc.

16.30: „A magyar falu építészete” Irta: Bierbauer Virgil dr.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Budai Mandolin Zenekar. Vezényel: Horváth Zoltán. 1. Liprandi: F-dúr nyitány. 2. Sartori: Apesi virágok, keringő. 3. Alfieri A.: Lombardiai szerenád. 4. Radaelli: Szent Cecilia-induló.

17.40: „A szépeesség humora”. Lám Frigyes dr. előadása.

18.10: Rácz József és cigányzenekara. 19.15: Hírek.

19.25: Képek a Margitszigetről. Beszélő Gecsó Sándorné.

19.55: Az Operaház előadásának ismertetése.

20: A Operaház előadásának közvetítése a margitszigeti szabadkőműves-

padról. Az Operabarátok Egyesületének ünnepi estje. I. rész. „Bajazók”. Dráma két felvonásban. Szövegét és zenéjét szerezte Leoncavallo. Fordította Radó Antal. Vezényli Fleischer Antal. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv.

Utána kb. 21.20: Sporthírek.
21.30: Tánccselezés.
Közben 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.

15.05: Puky Margit zongorázik.
19.30: „A karthágói útközet egy római iskolában.” K. Mattyók Klári előadása.

20: Hírek, löversenyeredmények.
20.20: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

21.30: Időjárásjelentés.
21.45: Az Operaház előadásának ismertetése.

Kb. 21.55: Az Operaház előadásának közvetítése a margitszigeti szabadtéri színpadról. Az Operabarátok Egyesületének ünnepi estje.

KANSA. 8.45: Hírek, majd unitárius istentisztelet Budapest I.-ről.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. Domonkos-rend templomából.

11.25: Hírek, műsorismertetés.
11.35: „gy hajdani kassai poéta”. Bokácsi János verseit és Geréb László bevezetőjét elmondja Némethy Zoltán.

11.55: Hangszerek.
12.20—21.20: Azonos Budapest I. műsorával.

21.40: Hírek Budapest I.-ről.
Kb. 21.55: Az Operaház előadása a Margitszigeten. Átvétel Budapest II.-Utána azonos Budapest I. műsorával.

JÚNIUS 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hangszerek.
Utána: Elrend. közlemények.
10: Hírek.

10.20: „A kilencven évvel ezelőtti orosz betörés.” Irta Székelyi Nyíry László. (Felolvasás.)
10.45: „A magyar Thermopylae.” (Az 1849-iki tömösi ütközet). Irta: Csernátomi Benedek. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Bernáth Margit énekel. Dömötör Tibor hegedül zongorakísérettel.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Kányási Jenő és cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

6.15: A rádió diáklérlője. „A gyakorlati élet bonyodalmai”. Orbán Dezso előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Szalonötös. 1. (Schubert: Katonainduló. 2. Jensen: Duruzsoló szelvény. 3. Kreisler: Szép rozsmaring. 4. Rajter Lajos: Régi emlékek. a) Dai, b) Kis keringő; c) Első szerelem. 5. Toselli: Szerenád. 6. Logodi Frigyes: Fandangó. 7. Ellerton: Scherzo. 8. Vecsey: Valse triste. 9. Schubert: Tánccok. 10: Zakál Dénes: Spanyol tánc.

17.55: „A Balaton reggeltől estig”. Illovszky János előadása.
18.15: Künneke: Tánccsüvit. Előadják a berlini filharmónikusok a szerző vezénylésével. — Hangszerek.

18.50: „Reformot, de milyent?” Varga László S. J. és Csabai József vitája. Előadja Varga László és Szilassy Gyula.

19.15: Hírek.
19.25: „Az én rádióműsorom”.

20.25: „Elfelejtett magyar zeneművek”. zenekar Rajter Lajos vezénylésével. Bevezetőt mond és a műveket ismergetti Papp Viktor.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Stefániai Imre és Lászlóffy Margit kétzongorás Liszt-hangversenye. . .
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Tánccselezés.
Közben 23.20: Kállai Ernő németnyelvű előadása. „Das Wesen der ungarischen Kunst”. (A magyar művészet lényege).

BUDAPEST II. 18.50: „Orosz dalok”. Hangszerek.
20: Hírek.

20.25: „A magyar színjátszás születése”. Zimándi Piusz előadása.
20.55: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Lendvai Józsa cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.

21.40: Időjárásjelentés.

.....

BALATONFÖLDVÁR, Zamárdi, Siófok, Balatonújhely hetjéni díj 22 pengő, főszezonban 28 pengő. Kétféle referenciák. Iroda: Budapest VI. Teréz körút 18 III. I. — Prospektus.

.....

225 embert ölt meg egy vörös bőrtönfelügyelő. Madridból jelentik: Letartóztatták a san-bernardói bőrtönfelügyelő és feleségét. — A rendőri jelentés szerint a férj bevallotta, hogy a polgárháború alatt 225 ember ölt meg és több ezer más gyilkosságban is részt vett.

.....

Nem lehet többé összefogdosni a kávéházakban a péksüteményt Kávéházakban, vendéglőkben és egyéb étkezőhelyiségekben a péksüteményt rendszerint kosarakban, tányérokban teszik a fogyasztó-közönség el. Igen sokszor tapasztalható, hogy a vendégek összefogdoszák, ropogtatják a süteményeket, amíg végül egyet kiválasztanak maguknak. Ez a süteményfogyasztás meglehetősen rossz benyomást kelt és legutóbb az Országos Közegészségügyi Egyesület értekezletén is szóba került. Az értekezleten résztvettek a vendégipari szakmák képviselői is. — Végül is elhatározták, hogy a helyzet megváltoztatására a vendéglőkben és kávéházakban minden egyes péksüteményt külön csomagolva szolgáltatnak fel.

.....

A hajnövesztés négy parancsolata. Earl O. Butcher, a clintoni Hamilton főiskola tanára kijelentette, hogy a hajnövesztés négy parancsolata a következő: 1. kevesebb gond, 2. bőséges étkezés, 3. több pihenő, 4. minden energiaszóró tevékenység csökkentése. Butcher tanár fehér patkányokkal folytatott kísérletek után megállapította, hogy a szervezet előbb az energiaszórás és testfelépítés szükségleteit fedezi, mielőtt a hajgyökerekhez jutná a haját növesztő tápanyagokat. A fehérpatkányok szőre 35 nap alatt nő ki, de ha rosszul táplálják őket, a szőrnöves 50—60 napig, sőt tovább is eltart.

.....

A konzervgyárak olesón fedték földieper és málna szükségletüket a Felvidéken. Az idei gyümölcsiac első újdonsága a földieper volt, amelyből a szokatlanul bőséges termés hatalmas készleteit halmozták fel. A legnagyobb fogyasztók: a konzervgyárak idej földieper szükségletüket 20 filléres, olesó áron a felvidéki kitért minőségű terméskből kötötték le. A piaci árak ennek ellenére igen szilárdak maradtak, mert a konzervgyárak elmaradt vásárlásait pótolta a nagyobb, főleg németországi kivétel. A konzervgyárak málnaszükségletüket is a Felvidéken fogják beszerezni.

Hatalmas arányúnak ígérkezik a Deac mai atlétikai versenye

A főváros és a vidék legkiválóbb férfi és nő atlétái ardnak találkozót e nemes versenyben. Az ország újszólván minden számottevő egyesülete leadta atlétáinak nevezését. Körülbelül 80—100 főnyi nevezés érkezett, ez olyan óriási tömeg, amilyen még nem igen volt Debrecenben. Számonként 8—20 nevezés jött, mind a legjobbak. 100 m: Nagy Géza MAC és Gábor DEAC között dől el a verseny. 110 m gát: Molnár DEAC, Sarudy DEAC, Verbőczy DiMÁVAG. 800 m: Arady MAFC, Nyalka DiMÁVAG. Kohári BEAC között dől el a verseny. 3000 m: Lovász MAFC, Hernádi Törökvs, Leecsó UAC, Reményi Magyarság SC. 400 m: Balassa DEAC, Verbőczy DiMÁVAG, Arady MAFC, Nyalka DiMÁVAG között hatalmas küzdelem. Magasugrás: Molnár DEAC, Csányi III. BEAC, Kapros DEAC, Futó DEAC esélyesek. Távugrás: Dusnoky MAC, Meilinger DEAC, Ráthonyi DEAC, Szabados DiMÁVAG. Rúdugrás: Kohári BEAC, Asztalos DEAC, Fokár DiMÁVAG. Hármassugrás: Dusnoky MAC, Kapros DEAC, Gábor DEAC. Súlydobás: Zavarkó DiMÁVAG, Tóth DiMÁVAG, Molnár DEAC, Kozák B. MÁV, Szilágyi DEAC. — Diszkoszvetés: dr. Pető PEAC, Zavarkó DiMÁVAG, dr. Hlyés DEAC, Törös DEAC, Tóth DiMÁVAG. Gerelyhajítás: Várszegi MAC, Csányi III. BEAC, aki a napokban dobott 63 métert. Póka DEAC, Ancsin B. MAV, Törös DEAC. Hölgyverseny: senior 100 m: Jeney DEAC, Szele KISOK, Nagy DEAC. Senior súlydobás: Nagy DEAC, Jeney DEAC, Balogh Hajdúbüszörményi MO VE TE. Ifjúsági női 60 m: Bánky Dóci tanítónőképző, Czuna KISOK. — Ifjúsági női magasugrás: Bánky Dóci tanítónőképző, Czura KISOK. Ifjúsági férfi számok: 500 m: Bánky D. Kereskedelmi, Tuoba Törökvs, Nagyházi Szabó DVSC. 1500 m: Bedő B. MAV, Kellman MAV Előre. Rúdugrás: Bodnár DEAC, Kerekes UAC. Diszkoszvetés: Virág Magyarság SC, Hegedűs DEAC, Szilágyi DEAC.

.....

A nevezésekkel párhuzamosan nő az érdeklődés a verseny iránt. Ez kifejezre jut a tiszteleldijak megajánlásánál is. Ujabb megajánlás: dr. Kettesy Aladár orvoskari dékán, Debrecen sz. kir. város. Váradegyházmegyei Takarékszövetkezet, TEBE debreceni körzete. Reméljük, hogy a debreceni közönség megjelenésével is elősegíti atlétáink küzdelmét, a jegyek mérsékeltek, válthatók a helyszínen. A versenyt fél 4 órai kezdettel bonyolítják le.

.....

x Fájós lábakra is divateipőt rendeljen bizalommal Hadnagynál, Piac u. 44.

.....

Belefúlladt a permetező vízbe Különös haláleset történt Soltvadkert közeg határában. Eiler Ádám 48 éves községbeli gazdát holtan találták a szőlőjében, arcal a barázdába fordulva. A nyomozás megállapította, hogy Eiler Ádám szívbajos volt. Szőlőjében permetezés közben eszméletét veszítette. Arcal a földre bukkolt s a kicsurgó permetelőben megfulladt.

.....

Robbanás az iskolai vizsgán. Az Ohio államban fekvő Akron egyik elővárosában, Barberton-ban, szerdán súlyos gázrobbanás történt egy fából épült iskolában. Az épület, amelyben több mint száz 6—11 éves iskolásgyermek tartózkodott, rombadőlt s 49 gyermek és 4 tanítónő kevésbé súlyos sebesüléseket szenvedett. — A robbanást a fűtőtest begyulladására idézte elő. Az iskolában éppen évvégi záróünnepélyt tartottak.

.....

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁIT

— Túlsgósan vérmes emberek-nél, kiváltképek akiknél az igen nagy nedvdűsság mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitért hatás-sal szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel, éhgyomorrra egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát!

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Július elején megérkezik a Bánky kamaraszínház

Az ország legnevesebb staggione társulata, vitéz Bánky Róbert kitért kamaraszínháza rövidesen megkezdő vendégszereplését Debrecenben. A Bánky-társulat július másodikán kezdő meg debreceni előadássorozatát. A társulat agilis titkára, a Debrecenben is rendkívül népszerű Révész Emil máris megkezdte a városba és megkezdte a bérletek gyűjtését.

KÖZGAZDASÁG

KESÁRUPIAC

Tengeri: júliusra: 16.65—16.60, zárlat 16.60—16.62; augusztusra 16.92—16.90—16.95, zárlat 16.90—16.92.

Búza: felsőlisztai 77 kg-os 19.45—19.65; 78 kg-os 19.65—19.85, 79 kg-os 19.85—20.05, 80 kg-os 19.95—20.15.

Rozs: pestvidéki 13.00—13.30.

Takarmányrepa: elsőrendű 16.25—16.50.

Zab: elsőrendű 23.50—23.75, középminőségű 23.25—23.50.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYÁRAK:

Buza 18.00—18.50, rozs 12.00—22.50 árpa 16.90—16.50, tengeri 15.50—15.80, luc. na új 5.80—7.80, széna új 4.00—6.50, lóhere új 6.50—7.70, szalma 1.50—1.70.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSAR összfelhatása 1087 darab. Az irányzat változatlan.

Árak: uradalmi zsírterítés páronként 340 kg-on alul 99, szedeltterítés elsőrendű 94—96, kivételesen 98, II. 88—92, III. 76—84 fillér kg-ként.

HIVATALOS VALUTÁÁRFOLYAMOK: Angol font 16—16.20. — Dínár 6—7.50 (500 és 5000 dín. címletek kiv.). USA dollár 340.90—344.90. — Francia frank 9.00—9.20. — Leu 2.60—3.45. — Líra 16.90—17.90. — Svájci frank 76.80—77.70.

.....

27.738/1939, VI. szám.

HIRDETMEY.

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a hortobágyi nyári (hídi) országos állatvásárt folyó évi június hó 27-én, kedden, a hortobágyi vasúti állomás közelében, a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartják meg.

Az állatvásárral kapcsolatban kirakó (ipari) vásárt is tartanak.

A hortobágyi vásár napján a város belső területén levő állatvásártéren tartani szokott heti állatvásár elmarad.

Mint hogy Nádudvar községben a ragadós száj- és körömfájás állati betegség Debrecen sz. kir. város határától 5 km. távolságon belül is fellépett, a 100.000/1932. F. M. számú rendelet 373. §-ának (1) bekezdés 2. pontja értelmében a hortobágyi nyári (hídi) országos állatvásárra hasított körmű állatok nem hajthatók fel. Az állatvásárra tehát csak lovak, öszvérek és szamárak hajthatók fel.

Debrecen, 1939 június hó.

Polgármester.

Ke

Véget ért a A debreceni osztották a b lyekben már az új osztály-ján osztályozási kellemetlen n debreceni diá kat hallottak delmes szigor latú tapasztalat tek róla. A osztásnál ugy tartás szerint félévben azor gyors átmen dig a régi o ben maradt.

A rendtar változtatta a rendszert. H osztályozák ványban a k Magaviselet, menetel szer érdemjegyek lon az eddig terén alkalm ges és elégt

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Diákok szomorúsága: az új rendtartás

Kellemetlen meglepetések az évvégi bizonyítványokban

Véget ért az 1938-39. iskolai év. A debreceni középiskolákban kiosztották a bizonyítványokat, amelyekben már — ezúttal először — az új osztályozási rendszer alapján osztályozták a diákokat. Az új osztályozási rendszer biztosan kellemetlen meglepetést hozott sok debreceni diáknak, akik ugyan sokat hallottak az új módszer veszedelmes szigorúságáról, de gyakorlati tapasztalatokat nem szerezhettek róla. A félévi bizonyítványosztásnál ugyan már az új rendtartás szerint bírálták a diákokat, félévben azonban — tekintettel a gyors átmenetre — még félévmeddig a régi osztályozás is érvényben maradt.

A rendtartás gyökeresen megváltoztatta az eddigi osztályozási rendszert. Háromféle szempontból osztályozzák ezúttal a bizonyítványban a középiskolás diákokat. — *Magaviselet, rendszeret és előmenetel szempontjából.* Az egyes érdemjegyek mind a három vonalon az eddig csak az előmenetel terén alkalmazott jeles, jó, elégséges és elégtelen jegyek.

Drákói szigor a magaviseleti osztályzatnál

Meglepő, talán azt is lehet mondani, drákói szigorúságot kíván meg a rendtartás a magaviseleti osztályozás terén. Az eddigi gyakorlat az volt, hogy a legjobb, »egyes« osztályzatnak megfelelő »példás« jegyet megkapta minden diák, aki ellen nem merült fel magaviseleti kifogás, nem mulasztott órákat, nem csibészkedett, — az átlagdiák az átlagiskolában megkapta a »példás« magaviseleti jegyet. Voltak persze szigorúbb iskolák és szigorúbb tanárok is. De a kettős, »jó« jegy már szegényszamba ment, ehhez az kellett, hogy kimondott panasz legyen valaki ellen és különösen leányiskolában nem jelentett jót az, ha valakinek kettést adtak magaviseletből. Nem is beszélve a hármáról, amely már a »végső züllés« jele volt... A négyes magaviseleti jegy fogalma ismeretlen volt, ez egyet jelentett a kieséssel.

Az új rendtartás értelmében a legjobb magaviseleti jegy az egyes: a »jeles« és ezt megkapta a tanuló, »ha valláserkölesi meggyőződése és nemzeti érzése nyilvánvalóan erős, jellembeli tulajdonságaival, különösen egyenes-lelkűségével, akaratilag felelősségével és tiszteltudásával társai közül kiválik, kötelességtudása és szorgalma mindig állandó, magatartása az iskolában és az iskolán kívül korának minden tekintetben megfelelő és társaira nemesítőleg hat.« Mintadiáknak kell lenni tehát ezúttal ahhoz, hogy valaki jeles legyen magaviseletből. A rendtartásban ez nem szerepel, de az iskolák igazgatóival közölték, hogy magaviseletből jeles érdemjegyet egy-egy osztályban a tanulóknak csak 35-50 százaléka kaphat. Jó érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölesi meggyőződése és nemzeti érzése kifogástalan, jellembeli tulajdonságai egyenes-lelkűségét, akaratilag felelősségét, tiszteltudását megmutatják, kötelességtudása és szor-

galma kielégítő, magatartása az iskolában és az iskolán kívül csak kisebb kifogásokra ad okot s a tanév folyamán legfeljebb egyszer részesül elsőfokú, nem súlyosabb fegyelmi büntetésben. (Elsőfokú fegyelmi büntetés: osztályfőnöki megrovás az osztály előtt.) Elégséges, vagy elégtelen érdemjegyet is kaphat a tanuló — utóbbit, ha tanulótársaira káros befolyással van — de ez az érdemjegy tovább haladásra nincs befolyással, csak az általános tanulmányi eredmény megállapításakor kell számításba venni.

Személyi lap

Az új rendtartás rendszeresítette a személyi lap intézményét is, amelyet a benyújtott okiratok és a tanuló bejelentése alapján az osztályfőnök állít ki. Ö jegyzi fel idővel erre a személyi lapra a tanuló egyéni tulajdonságait, a többi tanárok megfigyelései alapján, a változott körülmények szemmel tartásával, évről évre folytatólagosan. Különösen jellemző eseteket is fel lehet jegyezni erre a lapra, amelynek tartalmáról az igazgatónak is tudomást kell szerezni. A személyi lap tartalma hivatalos titok és azt az iskolai év végén az intézet irattárában kell elhelyezni. Ha a tanuló más iskolába megy, személyi lapját csak az illető intézet igazgatójának hivatalos megkeresésére kell elküldeni. A személyi lap tehát, amelynek tartalma hivatalos titok, bevezeti az iskolákban a titkos minősítést. A magaviseleti jegy megállapításánál a konferencia tekintetbe veszi a személyi lapot is.

Rendszeretet

A magaviselet után elsőnek a rendszeretet osztályozza a bizonyítvány. Ez az új »tárgy« az eddigi »írásbeli dolgozatok külső alakja« helyébe lép, annál azonban sokkal fontosabb. A rendszeretet elbírálásánál figyelembe kell venni a tanuló testi gondozottságát, ruhájának gondozottságát, könyveinek, író- és rajzszereinek gondozottságát, dolgozatainak és rajzainak kiállítását (külső alakját), iskolabajárási pontosságát, a reá bizott (pl. hetesi) teendőik elvégzését. A rendszeretet osztályzata, fontos szerepet játszik a tanuló elbírálásánál, de nincs befolyással se a továbbhaladásra, se az általános tanulmányi eredmény megállapítására.

Mintadiák a követelmény

Szinte megijed az ember és öszintén örül annak, hogy már leértécségett, ha elolvassa a rendtartásban, hogy milyen szigorú elvek szerint történt az előmeneteli osztályzatok megállapítása ennek a sok szempontnak a figyelembevételével. Ezt mondja a szabályzat: »Jeles érdemjegyet kap a tanuló, ha az iskolai közös munkában különösen nagy figyelmet és érdeklődést mutat, otthoni feladatát állandóan a legnagyobb becsülettel teljesíti, segítség nélkül végzi, az osztályban már feldolgozott anyagról szóban és írásban bármikor kiválóan és jó magyarsággal számot tud

adni, a feldolgozott anyag írásbeli vagy szóbeli önálló helyes alkalmazásában nehézsége nincs, kötelességtudása tanulótársaira jótékony hatású.«

A legszebb szülői vágyalmakban szereplő mintadiák elképzelése alighanem szóról-szóra megegyezik a fenti meghatározással, amely különben azt is kimondja, ilyesformán, hogy nem kaphat jelest az, akinek házitánítója van. Az eddigi jelesek nyilván jót kapnak, mert ez az eredményjegy illeti a tanulót, »ha az iskolai közös munkában figyelemmel és érdeklődéssel vesz részt, ha otthoni feladatát jól elvégzi, az osztályban már feldolgozott anyagról szóban és írásban számot tud adni és azt némi segítséggel helyesen alkalmazni is tudja, kifejező készségében csak kisebb hiány mutatkozik tanulmányi folyamán és kötelességtudásról bizonyítékot nyújt.« Nem lesz ezúttal kegyelem az osztályzásban, megszűnik a kegyelemhármás fogalma.

Eddig a szegényebb tanulók, ha valamilyen szempontból mégis kiérdemelték a továbbhaladást, a to-

Megnyilt

vitéz Madarassy Tibor

ecetgyára

Piac u. 87.

Eladás: kicsinyben és nagyban.

vábbtanulás lehetőségét, elégséges érdemjegyet kaptak az egyes tárgyakból. Ezentul »elégséges érdemjegyet kap a tanuló, ha az iskolai közös munkában részt vesz, otthoni munkáját lényeges részben elvégzi, a már feldolgozott anyag lényeges részéről szóban és írásban számot tud adni, de ismereteit csak segítséggel tudja alkalmazni, írásbeli dolgozatainak érdemjegye legalább felerészben elégséges.« Minden iskola minden osztályában szép számmal akadnak tanulók, akik képtelenek tisztességes dolgozatot írni, de emellett megtanulták és ismerik a feldolgozott anyagot. Mi lesz ezekkel? Nyilván elégtelent kapnak, mert már csak ez marad hátra.

Néhány nap múlva, az évvégi bizonyítványok kiosztása után a diákok és szülők egyaránt tapasztalni fogják: milyen az új reform-bizonyítvány.

„Csak beugrafó ügynök voltam“

Lawrance ezredes, „Arabia koronázatlan királya“ posthumus szenzációval szolgál:

Eddigi kiadatlan írásainak új kötetében tisztességtelenséggel vádolja önmagát

Lawrance ezredes, »Arabia koronázatlan királya« halála óta is igen sokat foglalkoztatja a világot. Halála után megjelent nagy könyve világsiker aratott s Amerikában még most is a »best seller«-lista elején áll. Lawrence ezredes élete körül egész sereg rejtély van, amiket még posthumus műve, »A bölcsesség hét pillére« sem tisztázott teljesen. Ilyen kérdés például az, hogy az a fiatal ember, aki oly sokat tett az arabokkal Angliáért és az antantért a világháború alatt, miért nem fogadott el soha semmilyen jutalmat hálás gazdájától?

Erre a kérdésre most maga Lawrance felel az »Oriental Assembly« című tegnapi napján megjelent könyvében. A könyvet Lawrence fivére állította össze a rejtélyes ember eddigi kiadatlan írásából. Ebben a könyvében végre napvilágot lát »A bölcsesség hét pillére«-nek annakidején kihagyott nagy bevezető fejezete. Ebben a fejezetben Lawrance ezredes megmagyarázza, — miért hátrított el magától minden rangot, a nemzet haláljának minden megnyilvánulását.

Lawrance ebben a fejezetben »Az arabok tisztességtelen tanácsadójának« nevezi önmagát s azt mondja, hogy sikeres, de erkölcsileg elítélendő fogásaiért nem érdemel kitüntetések. Ma már történelem Lawrance ügyes fogásainak legnagyobb része. Ez a titokzatos ember Feisal emirrel, a későbbi iraki királlyal vezetés szerepét játszott az úgynevezett arab háborúban, amely Törökország legyőzöttségével, Szíria és Palesztina meghódításával végződött. Igen sokat írtak arról a zsenialitásáról, mellyel Lawrance ezt a háborút irányította. Ő maga ebben a bevezető fejezetben egy sereg véletlen, potámiai angol olajérdekeltségek ve-

fel sikere kisebbitésére, majd a következőket írja:

»En is csalódtam. Új nemzetet akartam csinálni, húszmillió arabnak meg akartam adni azt az alapot, amire felépíthetik szabad és független nemzetüket. Amikor aztán győztünk, rögtön elhangzott a vád ellenem, hogy a mezopotámiai angol olajérdekeltségek veszályba kerültek és hogy a franciák gyarmati politikája a levantében megrendült. Remélem, hogy ezek a vádak igazak. Mi túlságosan sokat fizetünk tisztességben és ártatlan életekben ezekért az érdekekért. Az angol kormány azzal az ígérettel vette rá az arabokat az éretlenül való harcolásra, hogy utána önkormányzatot kapnak. Már pedig az arabok nem hisznek intézményeknek, csak személyeknek. — Bennem látták az angol kormány képviselőjét és rajtam követelték Anglia írásbeli ígéreteinek megtartását.«

Lawrance megírja, hogy ő már az arab háború elején tudta, hogy az ígéreteket Anglia nem fogja megtartani és ő mégis együtt harcolt az arabokkal és mégis biztosította őket, hogy jutalmukat meg fogják kapni.

»Ebben a reményben az arabok gyógyító tetteket hajtottak végre, de természetesen, ahelyett, hogy büszke lettem volna közös tetteinkre, én szakadatlanul és keserűen szegyeltem magam. Nyilvánvaló volt akkor, hogy ha megnyeljük a háborút, az ígéreteket annyit sem fognak érni, mint a papírt, amire irták őket. Ha tisztességes tanácsadója lettem volna az araboknak, azt mondtam volna nekik: menjenek haza és ne kockáztassák életüket ilyen dologért.«

A. W. Lawrance, az ezredes bátyja, a kiadói megjegyzésben közli, hogy ezt a fejezetet »A bölcsesség hét pillé-

résből annak idején politikai okokból hagyták ki.

„Azzal mentegtettem annakidején magam — folytatta Lawrance — hogy ha az arabokat vad erővel végző győzelemre vezetem, azok fegyverrel a kezükben olyan erős helyzetben lesznek, hogy éppen fegyveres erejük miatt az antant hatalmak kényszerítve fogják érezni magukat igéreteik megtartására.

„Egy aztán nem maradt más hátra, minthogy visszatartottam minden jutalmat azért, hogy ügyes beugrató úgynök voltam.

Vasárnapi Istentiszteleti rend

A református templomokban:

Nagytemplom d. e. 10 óra dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra Szenes László. Kistemplom d. e. 9 óra dr. Soós Béla, d. e. 11 óra Osgyűlés. Kovács József, d. u. 6 óra Vall. ünn. Uray Sándor. Kosuth u. templom d. e. 10 óra Baja Mihály, d. u. 5 óra Biró Béla. Károli G. teri templom d. e. 9 óra Kolozsvári Kiss László, d. u. 4 óra Peleskey Károly. Ispolány templom d. e. 10 óra Molnár Gyula, d. u. 5 óra Kulcsár Dező. Árpád teri templom d. e. 10 óra dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 óra Márki Kálmán. Homokkerti templom d. e. 10 óra Siposs Imre, d. u. 6 óra Kovács József. Nyilastelepi templom d. e. 10 óra Orosz János, d. u. 3 óra Orosz János. Csapókeri templom d. e. 10 óra dr. Dancsázy Sándor, d. u. 3 óra Kiss Lajos. Kerekes telepi templom d. e. 10 óra Kulcsár Ferenc, d. u. 5 óra Kulcsár Ferenc. Nyulási állami iskola d. e. 10 óra Kiss Gyula th. Tegláskerti gyülekezeti ház d. u. 3 óra Kovács Kálmán. Wollaffka telepi olvasókör d. u. 3 óra Szilágyi László. Horthy közökház d. e. 9 óra Nagy Sándor. — *Tangyal istentiszteletek:* Cuca d. e. 9 óra vitéz Szabó Endre. Hegyes, Kéki-tanya d. e. 11 óra vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 óra Kurucz József. Dombos-tanya d. u. 2 óra Kurucz József. Fanesika d. e. 9 óra László L. Elek. Nagyeserci iskola d. e. 11 óra László L. Elek. Szata d. u. 2 óra László L. Elek. Öndöd II. Vedres-dűfő d. e. 9 óra Rápolty Árpád. Kumpálhalma d. e. 11 óra Rápolthy Árpád.

Az evangélikus templomban:

Reggel 8 órakor hálaadó istentisztelet a Kormányzó Ur Öfömlétsága születésnapja alkalmából. (Körm.) D. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Körm.) Negyed 12 órakor az Augustus szanatóriumban tartunk istentiszteletet. (Körm.) D. u. 5 órakor istentisztelet írásmagyarázattal a templomban (Körm.).

A baptista imaházban:

A Szappanos utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től 10 óráig imaórákat, fél 10-től fél 11 óráig prédikáció, 11-től 12 óráig vasárnapi iskola. Délután 6-tól 8 óráig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8-tól fél 9 óráig bibliaóra. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imóra.

A görög katólikus templomban:

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órakor deákmise, d. e. 9 órakor katonamise, d. e. 10 órakor nagy szentmise a Kormányzó Ur Öfömlétsága születésnapja alkalmából; a szent beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. D. e. háromnegyed 12 órakor esendes szentmise, d. u. fél 4 órakor rózsafüzérajtatóság, d. u. 4 órakor vespernye és szentségimádás.

„Park” Üdülő Mátrafüred
Telefon 15 Erdei fekvésű modern épület, folyóvízes szobakkal. Olcsó előszalonárak.

**Hentesárúk, csemegék, fűszerek, italárúk
mindig frissen olcsó árban
Valentiknél, Piac u. 38.**

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Mit láttam a héten?

Eszrevehették Hölgyeim, hogy minden hat-nyolc héten szoktam ilyen cikket írni, ami nem akar mást jelenteni, mint azt, hogy összefoglalom, hogy a kialakult divat milyen és általában mi „jött be” és mi maradt ki a szezonban, amit a divatbemutatók lanszíroztak bár.

Összegyűjtöttem a héten is az anyagomat, illetve „készültem” a cikk megírására és most noteszből szépen sorjában leírom mindazt, ami tetszett nekem és ami a jelenlegi divat.

A korzón például az ember alig lát mást, mint chantungot. Minden formában. Ez valóban „bejött”. Érdekes, hogy ez szinte egyenruha lett: berakott szoknya, kosztümkabát. Szép volt egy barna rakott szoknya, beige kabáttal, tornyos beige szalmakalap, barna jelölő fáttyollal és háromszínű cipő.

Ez most a legdivatosabb. Az összes cipőkírákatok szüföldnek a három- és kétszínű cipőket.

Nagyon szép volt egy magas szőke asszony sötétkék gyapjúgeorgette délutáni ruhában sötétkék gyapjú esipke applikációkkal, glóknis szoknya, spice kivágás, esipke bolero, gyapjúgeorgette széllel. Nyerskalap sötétkék fáttyoldisszal és sötétkék nyers cipő volt még a tartozéka.

Szép ensemble és nagyon elegáns volt egy halványkék összeállítás is. A ruha halványkék maroccin volt, glóknis szoknya, spice kivágás, benne bordó szegfű s egy nagyon jó szabású ugyanilyen anyagú, a ruhát eltakaró kabát, háromnegyedes ujjakkal, amelyeknek végét széles kékróka mansetta díszítette.

Egy fiatal lány közfeltűnést keltett a héten este egyik szigeti mulatóban. Fehér, jencsike ruha volt rajta, háromujnyi széles rakásokkal készült a szoknya, egészen magas nyakzáródással, spicecs bubigallérral, elől deréig sajátjából gombos, rövid angol ujjak és az övben rózsaszín virágcsokor. A hajában fehér, rózsaszín virágarragamente nagyon jól állt neki és rövid nerz bolero-t viselt hozzá. Mondanom sem kell talán, hogy nem volt ember, asszony és férfi egyaránt, akik ne bámulták volna meg.

Láttam aztán egy nagyszerűen ilyen fazonra alakítható ruhát. — Fekete maroccin volt a ruha, alig valamit glóknis, elől beállított fehér maroccin, vagy piké mellényrész spicecs, rendes mellény végződéssel (az egész eleje ebből volt) a háta pedig fekete, sötét az ujjak is feketék voltak. Rájött aztán egy fekete, sajátjából készült bolero.

Különlegesen finom és szép összeállítást viselt egy külföldi diplomata felesége: drapp romain glóknis ruha, húzott előrésszel, széles bordó antilop övvel, drapp esipke sveifolt rövid háttal. A cipő, kalap, kesztyű és retikül is bordó volt.

És befejezésül: Nyakkendő selyem, halványkék alapon bordó, apró pettyek, glóknis szoknya, húzott előrésszel, angol, rövid ujjak, bordó öv, hozzá rövid bordó gyapjú kabát és kalap helyett három bordó szegfű halánték felett, amit bordó pánt tartott össze.

DIVATPOSTA

F. A. A szóbanforgó hölgy G. T.-ra megy nyaralni és kérdésére közölte, hogy csak a leggyeszebb ruhákat viszi magával, estélyi ruha nem szükséges. Üdvözlöt.

Nyaralási gondok. Köszönöm levelét, jól esett, hogy tanácsaim mindig hasznára váltak. Most egy fekete berakott szoknyát ajánlok, akár selyem, akár könnyű gyapjúból, hozzá egy len, vagy chantung rövid kabátot, de ha nagyon olcsón akarja kihozni, akkor a most divatban levő, egészen olcsó leaszínű pamutból kösse meg egyedül, gyorsan megy és mint mondtam, borzasztó olcsó. Vezet hozzá nyers színű kalapot fekete szalagdíszítéssel. Üdvözlöt.

Tanácsaltnak 23. Nyaralóban egyáltalán nem szoktak kalapot viselni. De ha mindenképpen akar egy könnyű nyári viselést, akkor csinálasson egy tetőnélküli turbánt, hátrafelé lógó színes fáttyollal. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. szíveskedjenek küldeni.

HETI ÉTLAP

Hétfő: ebéd: Zöldbaleves, rántott máji új burgonya, saláta, eper vacsora: körözött liptói, tojás, vaj, reték, gyümölcs.

Kedd: ebéd: Borsóleves, töltött karalábé, cseresznyés lepény; vacsora: vegyes felvágott, vaj, reték, gyümölcs.

Szerda: ebéd: Spárgaleves, párolt marhahús, kelkáposzta, paicsinta; vacsora: hideg borjúhús, uborkasaláta, gyümölcs.

Csütörtök: ebéd: Karalábéleves, borjúpörkölt, galuska, eper; vacsora: spárga vajban, sajt, vaj, gyümölcs párolva.

Péntek: ebéd: Tejfőles burgonyaleves, tökkáposzta tejfölösen, turósrétes; vacsora: rántott hal, burgonya, gyümölcs.

Szombat: ebéd: Apróléklevés, naturszelet, új burgonya, kompót, rakott tészta; vacsora: kaprosztök hidegen, túlkörtözés, gyümölcs.

Vasárnap: ebéd: Raguleves, rántott csirke, saláta, zöldbab, kompót, cseresznyés biscuit; vacsora: hideg sült, zöldbab, kompót.

Receptek

Hűskörzet. Főtt marhahúst ledarálunk és egy kanálfej zsirban finomra vágott vöröshagymát megfonnyasztunk és a darált húst belekelesztük és egy kicsit megparoljuk, adunk bele csepp sötét, petrezselyemzöldjűt, borsot. Ha sárgulni kezd, adunk bele 3 tojást, összekeverjük és csak pár percig folytonos keverés mellett tartjuk meg a tűzön, aztán távoljuk.
Zöldborsó csirkével. Egy kiló

zöldborsót egy kanál zsirban egy kis kanál cukorral puhára párolunk. Egy szép kis fiatal csirkét egy kis zöldpetrezselymes zsirban szintén puhára pároljuk és a puhaborsót egy kis liszttel meghintve elkeverünk, egy csepp sötét, egy kis cukrot izlés szerint beleteszünk és és a csirkével és annak a levélével feleresszük és egy kis ideig hagyjuk együtt felforrni.

Cseresznyés rétes. Fél kiló réteslisztet veszünk, ebből két szép levél rétest kapunk. Ha a tésztát megcsináltuk, míg pihen, addig készszezünk egy fél kiló cseresznyét és fél kiló meggyet. Ha a tészta eleget pihent, akkor kinyújtjuk és legelőször finom morzsával meghintjük, mert még nagyon leves a gyümölcs és nem tudjuk szépen megsütni, míg ellenben ha meghintjük morzsával, akkor nagyon szépen megsül. Tehát meghintjük morzsával, aztán belezörjük a gyümölcsöt, adunk bele egy kis darált diót, cukrot és izlés szerint zsirt, aztán szépen gyöngén szélesre összehajtuk, tetejét zsírral kenjük meg és szép világosra sütjük.

A Providentia Biztosító Rt közgyűlése

A Providentia Biztosító Részvénytársaság a hó 12-én tartotta ezévi rendes közgyűlést dr. Seitovszky Tibor titkos tanácsos, a Magyar Általános Hitelbank alelnökének elnökelete alatt. Az 1938 üzleti évben elért tisztá nyereség 111.791 pengőt tesz ki. A Felvidék egy részének hazacsatolása után a Providentia átvette 2 cseh-szlovák intézetnek — az Általános Biztosító Részvénytársaságnak és az Union Biztosító Részvénytársaságnak állományait. Az immár 5.000.000 pengőt megközelítő évi díjbevétellel a Providentia a hazai biztosító intézetek legelső sorában áll. A mérleg-jelentésből kivehető, hogy a teljes díjbevétel kb. 33%-a esik a tüzbiztosításra, 23%-a a bal-eseti ágazatokra, 17%-a a szállítmánybiztosításra, 15%-a az életbiztosításra, míg a fennmaradó 12% a jég, betörés és üvegbiztosításokra. Különösen szembetűnő az intézet szállítmányozási díjbevételének a magyar társaságok között legelső helyen álló impozáns számadata.

KÖNYVESSZÁZ

**SZENTIMREI JENŐ:
FERENC TEKINTETES ÚR**

A nagy költőnek és a magyar reformok örökemlékü politikusanak életéről írt könyvet *Szentimrei Jenő*, az erdélyi irodalom egyik kiváló képviselője. Az író végigvezet könyvében mindazokon a tágakon, amelyek Kölesey életében szerepet játszottak és végigvezet azokon a szellemi áramlaton, országot újító mozgalmakon, amelyeknek a költő tollal és élőszóval körülrajongott bajnoka volt. A megújuló nemzet életének csodálatos reggele volt ez a korszak a hosszú tespedés után. Szentimrei Jenő könyve ennek a rendkívüli kornak és egy kivételes magyar puritán alakjának és nagy szerű küzdelmeinek a dokumentuma. A mult eseményeinek felváltásában, a költő és az ember portréjának eleven rajzában egyaránt kiváló és lebilincselő olvasmány a „Ferenc tekintetes úr.”
Szentimrei Jenő: Ferenc tekintetes úr című műve az Athenaeum életregény sorozatában jelent meg, ára 5.40 pengő.

A Th... Dipl...

Amikor a karodtak, együtt maguk vezett Thököszét is, amelygi Rákóczi bizva. A kin ezelőtt a kasság épületén latali alkalmá felszínre.

A XIV. század pincerészbe sok akadtáre, amire a nyomban a kivonulá

Az az épületben a tiz aranykineset visszamenően Hosszú időn székelt itt, idett adókat számára most talos írások 1770-ben rend amikor pomp pezték ki a k rai épület Fő Efelett a kap egy szoba, m zata 1632-ből let földszinté pincek is a használatába

1935 auguszt sok tiltakozás ala került a régi épület d nek helyén, a rézia is lakot új pénzüg tet felhúzzák az utasítást k teres mélység Péter napzár egy gondolat mény tárgyba mikor a f munkás der munkáját.

A kineset tőség foglalta 2769 darab —1700-ig t aranypenzl méter hossz ból állt a k kazettában

A lefoglalt meg is mérté Csupán az több volt, san 56 deka A 25 cent centiméter zettát színi sok arany. tosan 11.23 aranyérték göre, num pedig száze

Az aranyki zaklatta az e márt. Aranyláz régi hazak reményked

ny-kinc ai úton prób százezer p

saról kíta értékek az ügyne azt a re

Tizenkét aranylelet az érték

s az is val lásponja ság elé ke hogy meg a fejedelm kon át lap

gendák a kinc

ek pincéje logrammos Szenet besznav

kaput kényiló kama lokzatánal ma is van kkos bolto arra azo doit, hos ja van e kori kar rejt

akadt is v Höherbást tatott a ki arra azo doit, hos ja van e kori kar rejt

arnya stilu sági épüle nkások azt egy 1.15 mé felhúzzák az utasítást k teres mélység Péter napzár egy gondolat mény tárgyba mikor a f munkás der munkáját.

A lefoglalt meg is mérté Csupán az több volt, san 56 deka A 25 cent centiméter zettát színi sok arany. tosan 11.23 aranyérték göre, num pedig száze

Az aranyki zaklatta az e márt. Aranyláz régi hazak reményked

A Thököly-kincs különös története

Diplomáciai úton próbálja visszaszerezni a kincstár a százezer pengőt érő régiségeket

Amikor a csehok Kassáról kitarodtak, sok egyéb értékkel együtt magukkal vitték az úgynevezett Thököly-kincsnek azt a részét is, amely a Felsőmagyarorsági Rákóczi Múzeum őrzésére volt bízva. A kincset négy esztendővel ezelőtt a kassai pénzügyigazgatóság épületének alapozási munkálatai alkalmával a véletlen hozta felszínre.

A XIV. századból megmaradt pincerésben dolgozó munkások akadtak rá az aranykincsre, amire a csehszlovák állam nyomban rátette a kezét és azt a kivonulásnál el is szállították.

Tizenkét kilogrammot meghalad az aranyelet súlya, amelynek az értéke százezer pengőre tehető.

mert igen ritka aranypenzsek, dukátok, tallérok és egy remekműű kétméteres aranylánc is volt az értékek között. Most a kincstár diplomáciai úton tesz kísérletet arra, hogy a jogtalanul elszállított Thököly-kincset visszakapja a múzeum

s az is valószínű, hogy a csehek álláspontja miatt nemzetközi bíróság elé kerül az aranyelet ügye, hogy megállapítsák, kit illet meg a fejedelmi kincstárnak századokon át lappangó maradványa.

mek, akik a megmaradt bástyák környékét akarták feltorni, hogy kincset találjanak. Az aranylázat azonban elnyomta a megtalált értékek felett megindult vita.

Kassa városa szerette volna, ha a kincsek legalább egy része a város tulajdonába kerül. Nem volt ugyanis csehszlovák törvény, amely ilyen esetekre vonatkozott volna. Az állam azonban a joggyakorlatra hivatkozva a régi osztrák polgári törvénykönyv intézkedései alapján a kincs kéthar-

madára igényt tartott. A megtaláló Sztahó Péter elesett a megtalálót illető egyharmadrésztől, mert — mint kiderült — „megszédülése” pillanatában

munkástársaival együtt igen sok aranyat zsebre vágott. Ezek az aranyak forgalomba is kerültek s hetekkel a felfedezés után 127 darabot fogott le a rendőrség.

A Széchenyi-ligetben kínálgatták eladásra a kincs egy részét.

Kilenc letartóztatás lett a vége annak, hogy a megtaláló és társai nem voltak elég becsületesek.

A rendőrség közelharcot is vívott a munkások hozzájárulóival, amikor itt is, ott is előszedték az elrejtett aranyakat.

Ki rejtette el a kincset?

Sokáig foglalkoztatta Kassa lakosságát az a kérdés: ki rejtette el az aranykincset? A legendák szerint — mint említettük —

Rákóczi fejedelem ásatta volna el ezeket az értékeket akkor, mikor menekülnie kellett Felsőmagyarországról.

Ezt a feltevést valószínűsítette az, hogy az aranypenzsek nem egy korból valók. II. Rákóczi Perenc pedig gyűjtötte a régi fegyvereket, pénzeket. Mások azt vitatták, hogy

a kincs Bethlen Gábor feleségének nászajándéka volt.

Bethlen Gábor ugyanis Kassán, a Lőcsei-házban tartotta menyegzőjét a brandenburgi választófejedelem leányával, Katalinnal és felesége ekkor a német-római császártól

négyezer tallér értékű aranyláncot kapott.

Egykorú leírás nincs a láncról, így az azonosságát megállapítani nem lehetett. Végül is az a feltevés győzött, hogy

Thököly Imre idejében ásták el a kincset. Volt közöttük egy briliánsokkal kirakott gyűrű is, ez azonban szőrén-szálan eltűnt.

Ezt a feltevést a pénzek verési ideje támasztotta alá. Thököly 1682 augusztusában vonult be Kassára és akkor az ellenszegülő városra harmincezer tallér hadisarcot vetett ki. Akkor áshatták el a kamarai palota pincéjében a fejedelmi kincset, amikor Coprara császári kapitány 1685 októberében visszafoglalta a várost. Ezért kapta a lelet a Thököly-kincs nevet.

Kiderült az is, hogy a múlt század hetvenes éveiben ugyancsak az egykori kamarai palota hátsó, Mészáros utcára néző frontján

hasonló körülmények között találtak egy kazetta aranyat.

Akkor is építkezés folyt itt és akkor még kőművesmester Simon István ölébe hullott az aranykincs. Meglátta ezt a pallérja, nyakon esiepte a fiút és a lelkére kötötte, hogy rejtse a dobozt köténye alá, de ne szójjon a felfedezésről senkinek.

A fiút a pallér örökbe fogadta, a kincset értékesítette és hazakötött vele. Végrendeletében azonban megkezdte Simon Istvánról, aki a végrendeletet meg is támadta.

Az örökösök ki is egyeztek az egykori kőművesmestercel, mert kétségtelen bizonyítékaik voltak, hogy a vagyon az általa talált aranykincsből származott. Akkor amikor a végrendelet körüli per a bíróság elé került, csak azért nem vonták felelősségre a megtalálót, mert

harminc év már eltelt az elhallgatott felfedezés óta.

Annak a hírére, hogy Kassára visszakerülhet a Thököly-kincs, alighanem ismét feltámasztja az aranylegendákat. És nem is lehet tudni, hogy melyik öreg háznál jöhet olyan meglepetés, mint aminő négy esztendővel ezelőtt jelentkezett.

A Kő úton éppen úgy, mint a legtöbb belvárosi mellékutcában minden épületnek százados multja van. Sokszor volt rá eset, hogy a kassai polgárnak rejtegetnie kellett aranyban heverő vagyonát. Ki tudja, hol fog újra elősót edényben, kazettában megakadni a régi kövek között turkáló csákány.

Pénteken délig kell jelentkezni a tifuszellenes oltásra kötelezetteknek

Jelentkezzenek azok, kik a felhívás ellenére még nem oltatták be magukat

Debrecen sz. kir. város közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság felhívja a folyó évi tifusz elleni védőoltások során megidézett mindazon egyéneket, akik a szabályszerűen kikézbiztított felhívás ellenére az oltások fogantatása céljából kitűzött időben és helyen nem jelentek meg, illetőleg mindazon egyéneket, kik nem gondoskodtak arról, hogy a felügyeletükre, illetve gondozásukra bízott egyének az oltások fogantatása céljából kitűzött időben és helyen megjelenjenek, hogy beoltásuk, illetve újraultásuk céljából, folyó hó 23-án pénteken délig naponta d. e. 10 és 12 óra között a Dégenfeld ter 2. sz. alatti Központi orvosi rendelőben jelentkezzenek. A közegészségügyi hatóság mindazokat, akik a szabályszerűen kikézbiztított idezés és a jelen felhívás ellenére folyó hó 23-án, pénteken déli 12 óráig magukat tifusz ellen be nem oltják, a 247.000—1938. B. M. sz. rendelet 22. paragrafus 1. bekezdés 1. pontja alapján 600 pengőig terjedhető és behajthatatlanság esetén elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel bünteti, ezenkívül pedig karhatalom igénybevételével beoltásukat hatósági úton fogja végrehajtani.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező egy darab koros herélt ló, selejtezés folytán a folyó hó 20-án tartandó heti vásáron nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerül. Az árverés a Baromvásártéren 9 órakor lesz megtartva.

Gazdasági tanácsnok.

Legendák a kincsről

Az az épület, melynek pincéjében a tizenkét kilogrammos aranykincset találták, századokra visszamenően kincstári épület volt. Hosszú időn át a szepesi kamara székelt itt, ide szállították a beszédett adókat s ilyen szerep jutott számára most is. Amint az a hivatalos írásokból megállapítható, 1770-ben renoválták az épületet, amikor pompás barokk kaput képeztek ki a két utcára nyíló kamarai épület fő-utcai homlokzatánál. Efelett a kapu felett ma is van egy szoba, melynek stukkós boltozata 1632-ből való. Amikor az épület földszintén üzletek nyitlak, a pincék is az üzletek bérloinek használatában mentek át.

Szenet és fát, de igen sokszor hasznavehetetlen lim-lomot tartottak itt a kereskedők, persze fogalmuk sem volt arról, hogy milyen nagy értéket rejtegetnek az öreg falak.

Járt ugyan egy legenda Kassán, hogy az öreg házak valamelyikében

Rákóczi-kincsek vannak elásva.

akadt is vállalkozó szellem, aki a Hőhérbástya körül ásatott, kutatott a kincs után.

arra azonban senki nem gondolt, hogy a legendának alapja van és történetesen az egykori kamarai épület pincéje rejtji a fejedelmi kincset.

Szikrázó aranyhalmaz a pincében dolgozó munkás előtt

1935 augusztusában, amikor sok-sok tiltakozás után mégis csakány alá került a klasszikus szépségű régi épület déli szárnya, hogy ennek helyén, ahol pedig Mária Terézia is lakott, a kaszárnya stílusú új pénzügyigazgatósági épületet felhúzzák, — a munkások azt az utasítást kapták, hogy 1.15 méteres mélységre ássanak le. Sztahó Péter napszámos ásoja azonban egy gondolatnál lejjebb haladt. Kemény tárgyban akadt meg az áso s mikor a föld lekerült róla, a munkás dermedten hagyta abba munkáját.

Szikrázó aranyhalmaz vakította el a szemét. Előtte vált valóságga a Kassán elásott aranykincsekről szóló legenda.

Kiderült, hogy az áso nyomása felpattantotta a pince alatt elásott ládikó fedelét s egyszerre ömlött felé annak a tartalma. Sztahó Péter egy pillanatra megszédült, hasonlóképpen jártak a többi munkások is és ennek lett a következménye, hogy a kincs megtalálója egyetlen fillér jutalmat sem kapott a csehszlovák államtól.

Titokban elszállítják a kincset

A kincset az akkori város vezetéség foglalta le.

2769 darab különböző, az 1400—1700-ig terjedő időben vert aranypenzből és egy közel két méter hosszú vertarany láncból állt a kincs, mely tálforma kazettában pihent a földben.

A lefoglalt értékeket nyomban meg is mérték.

Csupán az aranylánc súlya több volt, mint félkiló, pontosan 56 dekát nyomott a súlya. A 25 centiméter hosszú és 15 centiméter magas ezellalt kazettát színültig megtöltötte a sok arany. Az egész súlya pontosan 11.23 kilogramm volt, aranyértékét 40—50 ezer pengőre, numizmatikai értékét pedig százezer pengőt megha-

ladó összegre becsülték.

A kincs a Szlovák Bank trezortábjába került letétként, ahonnan néhány nap múlva a pozsonyi vezérpénzügyigazgatóság nagy titokban elszállította. Az egész város felháborodott azon, hogy a Kassán talált kincset nem a múzeumban helyezték el s mikor ennek a felháborodásnak a törvényhatósági bizottságban is hangot adtak a magyar pártok,

az értékek egy részét visszaszállították Kassára, hogy közszemlére tegyék.

Azután megkezdtek a kincsről s amikor Kassa visszatért, hatóságaink egyetlen darabot nem találtak az arany dukátokból, amelyek között volt hatcentiméteres átmérőjű és hatvan gramm súlyú is.

A letartóztatott megtaláló

Az aranykincs megtalálása felzaklatta az egész város nyugalalmát.

Aranyláz tört ki Kassán. A régi házak lakói mind abban reménykedtek, hogy saját

pincéjük is aranykincset rejt. Itt is ott is ásní kezdtek.

A hatóságok már-már attól tartottak, hogy a megbontott pincefalak szerenéséltenséget fognak előidézni. Jelentkeztek vállalkozó szelle-

A3
C4
A4

A4
C4

A3

Gazdáknak

Jövőre növelni kell a cukorrépatermő területet

Jelentettük, hogy a cukor árának tavaly történt leszállítása milyen jelentősen megnövelte a hazai fogyasztást. Szinte hétről hétre növekszik a belföldi cukorforgalom és természetesen ehhez hozzájárul az újonnan visszaszerezett területek fogyasztása is.

A belföldi fogyasztásnak ez a számottevő emelkedése — mint agrárkörökben értesülünk — igen érdekes következményekkel jár a piacon. Tavaly összevaló ugyanis a cukorgyárak valamivel kisebb területre szorultak. Igaz ugyan, hogy a visszatért felvidéki területek ugyancsak számottevő a cukorrépatermelése, azonban ez a mennyiség aligha több, mint amennyi ugyanennek a vidéknek fogyasztásához, illetve ennek ellátásához szükséges.

Már most nagyon könnyen lehetséges — hangoztatta informáto-

runk —, hogy a megnövekedett belső fogyasztás mellett az ideai cukorrépatermelés nem is lesz talán elegendő. A terméshozamot előre még nem lehet áttekinteni, azonban fennáll ennek a helyzetnek a lehetősége.

A cukorgyárak máris végeztek erre vonatkozó számításokat, ami szintén azt mutatja, hogy a helyzet bekövetkezésére számítani lehet.

Természetesen mindez nem jelenti azt, hogy cukorhiány fenyegetne Magyarországon, de egy fontos következménye mégis lehet, ez pedig az, hogy cukorkivitelre még a legkedvezőbb világgiacon konstellációk esetén sem gondolhatunk majd. A másik következmény pedig az, hogy az 1939-40. kámpányra a cukorrépa termőterület feltétlenül meg kell növelni.

Jugoszlávia magyar mintára építi gabonatermőterületét

Értesülésünk szerint két magasrangú földművelésügyi minisztériumi tisztviselőből és egy pénzügyminiszteri jogászokból álló jugoszláv állami bizottság érkezett Magyarországra, hogy az illeti kiutalás céljából megvizsgálják a magyar gabonatermőterület építkezését és belső berendezését tanulmányozza.

A jugoszláv állam ugyanis, hasonlóan Magyarországhoz, az ország fontos gabonatermelő központjaiban tárházakat akar felállítani, hogy a gabonaértékesítés problémáját könnyebben megoldhassa.

Ugy tudjuk, hogy a jugoszláv állami bizottság magyarországi utazása előtt már tanulmányozta a hasonló francia és elzász intézményeket. Hír szerint a jugoszláv bizottság tetszését a magyar rendszerű építkezések nyerték meg leginkább és Belgrádba való visszatérésük után olyan irányú javaslatot szándékoznak tenni a kormánynak, hogy Jugoszlávia a magyar mintákat vegye alapul a közeljövőben megindítandó gabonatermőterület építkezéseinek.

A röpraj készítése módja

A röpraj készítése módja a következő: Kizárólag hasonló nagyságú, színű és alakú kaptáraknál csinálhatjuk, hogy a méhecskék a kaptárátváltást ne vegyék észre. Különben a legutóbb ismertett röprajkészítést csinálják.

Lehetőleg csak rajzért (azaz, amikor már a nagyon erős családnak bepetezett anyagbőlesői vannak) családból csináljuk. Epedig csupán azt a fiaskeretet vesszük el a családtól, — amelynél éppen rajta van az anya. Azután ennek hiányával az egész kaptárt elvisszük az új helyére, míg a régi helyére tesszük az új kaptárt (amely ugyanolyan színű és alakú), benne egy fiaskeretet az anyával, ennek két oldalán néhány egész műléplappal ellátott keret, folytatónál kiépített, szép munkásszerű keret. A röprajt szép időben 10 óráról 15 óráig lehet csinálni, amikor a legtöbb gyűjtő méhecskék künn tartózkodik. Amikor hazatérnek, először nagy megrökönyödéssel veszik tudomásul, hogy lakásukat kirabolták, de csakhamar megnyugszanak, hiszen ott maradt családi életük főntartásának legfőbb biztosítéka: az anya. A vagyongyűjtéshez látnak, szinte még fokozottabban buzgalommal, hogy amennyire csak van rá mód, pótolják az elrablottakat, vagy legalább a létminimumot.

mot. Nagyon jó néven veszik, ha közben megszűnik a gyűjtés: az életést. — Sőt ha a röpraj jöleté és minősége színvonalon fekszik, azt sem szabad mulasztanunk.

Mi történik most a helyéről elvitt, anyáktól és kiröpülő bogaraktól megfosztott családdal? Sorsába egy-kettőre belenyugszik, hiszen van anyabőlesője, vagy anyát adjunk neki, vagy pedig új anyát nevelünk. Ez esetben negyedik vagy ötödnapra nézzük át a család minden fiaskeretét, az akkor már befödött anyagbőlesőket tépjük le (mert az ebből kikelt anyák korcsabbak lesznek, mint azok, amelyek még az ötödik napon nincsenek befödve) s csupán a legszebb 2-3 még nyitott anyagbőlesőt hagyjuk meg. Az ebből kikelt anya példéből további három hét múlva föltétlenül győződjünk meg. Nagyon jól tesszük, ha a meg nem rajzoltott családokból két-három fiaskeretet megerősítjük úgy a röprajt, valamint a megrajzoltott családot. A megrajzoltott családot, mivel minden kiröpülő bogarat elvesztette, 3-4 napon keresztül itassuk, literenként 30 dkg mézzel édesített vízzel. Ezt el ne mulasztuk, mert különben sok nyitott fiastásunk kárba veszik.

Bérbeadási hirdetmény.

A város tulajdonát képező Mikepécsi-út jobb oldalán a volt Ghillányi-laktanya mellett levő Bégány-csapszék és a hozzá tartozó 900 nöl területű föld 1939. évi július hó 1-től az 1942. évi június hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni.

A bérbeadó árverés 1939. évi június hó 19-én d. e. 9 órakor a városháza tanácsstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozik a kikáltási ár, valamint közterhek együttes összegének 10%-át az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegy az árverési bizottságnál bemutatandó. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félemelet) megtekinthetők és ugyanott nyervehető egyéb felvilágosítás is.

Debrecen, 1939 június 17.

Polgármester.

Hotel Corvin Budapest

VIII., Csokonai uca 14. Nemzeti Színháznál. Családi szálloda a város szívében. — Újonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyó víz. — Egyágyas szoba P 3.—, kétágyas P 6.—

ÉRDEKESSÉGEK az amerikai törvényekből

Az Egyesült Államokban ma is érvényben vannak századokkal ezelőtt alkotott furesábbnál-furesább törvények, melyeket a törvényhozók elfelejtettek kivakarni a törvénykönyvből, ennél fogva teljes joggal hatályban vannak s bármikor érvényesíthetők, ha akad olyan jogtudós, polgár, akinek eszébe jut ilyesmi.

Igy például a new-englandi államokban akárhányszor megtörténik, hogy valamelyik polgármesternek vagy rendőrfőnöknek eszébe jutnak a »Kék törvények«, melyeket még a szigorú vallási alapon élő puritánok alkottak s amelyek szerint

vasárnap nemcsak mindenmű szórakozás tilos, de énekelni sem szabad mást, mint zsoltárt és a járműveknek sem szabad közlekedni.

Minélfogva a buzgó rendőrfőnök a »Blue Laws« alapján

halotti csendet teremt a városkában, ledlítja az összes autót és a törvény elé citál néhány fiatal fiút vagy hölgyet, akikről kiderül, hogy egy jazzdalt énekeltek. Ezekből az elavult és furesábbnál furesább törvényekből mutatunk be néhányat.

Van olyan állam az Amerikai Egyesült Államokban, ahol

a nikotin is épp olyan tilalmas méreg a törvény szemében, mint a szesz

és amikor a vonat a nagy prériu rohan át Kalifornia felé, a kalauz figyelmezteti az utasokat, hogy

tartózkodjanak a dohányzástól, mert az állam területén a dohányzás a törvénybe ütközik.

Ohio államban például törvény tiltja a kuglizást. Valószínűnek látszik, hogy valamikor Ohioiban családi vagyonok úsztak el ezen a szórakozáson, ezért avatkozott be a törvényhozás.

Connecticut államban, Hatfordban tilos drámákat nyilvánosan felváltani.

(Talán lelőttek egyszer egy szerzőt.) Joilletben, Illinois államban, törvény intézkedik arról, hogy

egy nő nem próbálhat fel hatnál több ruhát egy ültetben.

(Valami divatárkereskedő lehetett a városatyák között, mikor ezt a rendeletet hozták.)

Pennsylvania államban

aki nem amerikai állampolgár, nem tarthat kutyát. Vehet házat, földet, meggazdagodhat és élhet boldogan, de kutyatartási engedélyt nem kap,

amíg nem lesz amerikai polgár.

Floridában van egy Manchula nevű városka, melynek polgárai ugyancsak büszkék a városukra s igen érzékenyek a kritikával szemben. Ezt bizonyítja, hogy

egy hatóságai rendelet 100 dollár pénzbüntetést vagy börtönbüntetést helyez kilátásba bárkinek, aki a városról becsmérlőleg nyilatkozik.

Texasban viszont arról intézkedik a törvény, hogy

a bíróság épületébe nem szabad kötelek bevenni s azt a zsirinek mutogatni,

mert ezt a legtöbb esetben káros útbiztonsággal szokott lenni a vádolt egészségére.

Utéh államban

a férj büntetőjogilag felelős a feleség minden cselekedetért, kivéve a halálbüntetéssel járó bűnöket. (És Utéhban mégis többfejűségekben élnek a mormanok).

Mintegy Alabamában szintén a férj a felelős felesége vétkeiért, ott arra is

felhatalmazza a férjet a törvény, hogy mértékletesen megfentse az aszszonyt.

A törvény azonban határokat szab ennek a fenytésnek, amennyiben a férj »legfeljebb csak hüvelykujj vastagságú botot alkalmazhat.« Azt elfelejtették törvénybe iktatni, hogy milyen hosszú lehet a bot.

Egy vidám hét a Balatonon 57 pengőért. Gyorsvonat III. o. oda-vissza, 7 napi elsőrangú teljes ellátás.

Dombai Pensió Siófokon

BATTHYÁNYI U. 20.
Jegyfüzet minden IBUSZ-fióknál kapható.

A városi zeneiskola növendékeinek sikere a zeneművészeti főiskolán

A Városi Zeneiskola külön előkészítő tanfolyamokon képezi ki azokat a növendékeket, akik a Zeneművészeti Főiskolán vizsgáznak és zenei pályára készülnek. Az ország összes zeneiskolái közül a debreceni Zeneiskola növendékei vizsgáznak legtöbbször a Főiskolán. Az eddigi években is, különösen azonban a most júniusban lefolyt vizsgálatok alkalmával nagyon szép eredménnyel vizsgáltak Budapestben a növendékek. A Főiskola tanárkarának ebből az alkalomból kifejezett elismerése nemcsak a növendékeknek, hanem a Zeneiskola kiváló művésztanárainak is szólt. A következők növendékek vizsgáltak kiváló eredménnyel: A zongorafütszázakon: Schmogrovits Piroks, Fehér Vera, Fahidi Anna dr. Baranyi János igazgató növendékei. A hegedűfütszázakon: Szathmáry Endre, Búza Gábor tanítványa, Silberer Rózi Z. Csanak Mária tanárő tanítványa. Az énekfőtanterem: Mohácsy Zoltán, Sallay Margit, Csath Edith, Kaisz Anna, Versényi Ida és Posta Béla G. Hoór Tempis Erzsébet tanárő növendékei.

26.599/25.915/1939. II.

HIRDETMEY.

Debrecen sz. kir. város szikgáti gazdaságában folyó évi június hó 23-án, pénteken reggel 8 órakor az alább felsorolt gazdasági felszerelési tárgyak, gépek, stb. kerülnek árverésre, az alább feltüntetett kikiáltási árban:

- 2 drb ékhúz75 P
- 1 „ gömbölyítő kalapács2.— P
- 1 „ gömbölyítő üllő2.— P
- 1 „ hordókules1.— P
- 4 „ tűzi fogó a)1.— P
- 1 „ vasmacska2.— P
- 1 „ fűrőgép80.— P
- 1 „ vető és műtrágyázó300.— P
- 1 „ köszőrülő állvány4.— P
- 1 „ Browning pisztoly30.— P
- 1 „ Steyer pisztoly20.— P

Debrecen, 1939 június 17.
Dr. Veress Géza s. k.
tb. főjegyző.

— Versenytagyalási hirdetés. Közzöljük tagjainkkal, hogy f. hó 22-én a hrs és sütőiparosokat, 19-én, 20-án az építőiparosokat, 21-én és 26-án a közezőiparosokat érdeklő versenytagyalási hirdetmény határideje jár le. A részletes kiírás az Ipartestület hivatalában megtekinthető.

Tiszantúli

MEG

Demeter J. Hermann V. András szénmánya anyaga a mézeskalácslygás, Kirilmann Adolf címfestő, Képesi Péterné István fűszerdei Lipót R. Latszer és járó Istvánné kereskedés, Tardy Előfióküzlektud. divat, Czigrer készítő, Gelbe Hermann Né. özv. Har. Benjámin, Almási Jenő Barcza János fehérmű. Mihályné fod. los, Székelyh. kocsis.

Debrecen

Verseny

A Kollégium Bizottság a Mátus templomhoz szűkebb körökben foglalkozó biztosítva van.

VIII. Asztal

X. Lakat. X. Mázó. XI. Úveg. IX. a) M. X. a) M. XI. a) M. Ajánlati munkanem. A ajánlati felrak. az alábbiak kell megtenni.

A kiírás részletes hird. a ajánlati felrak. a költség. József építés. recen. Dom. naponként az előállítás mellett szer. mint munk. megtekinth. gositások is.

A melléklet. tokat sértel. peccséttel lez. d. e. 10 óráig. gium gazdas. 16. sz. a. Pos. időben adan. határidőre a. ajánlatokat u. órákor bon. ügyési hivata. kat igazoló. meghatalmaz. jelen lehetne.

Az ajánlat. felirattal kell. receni gyeten. építési munk. A verseny. tokra vonatk. részleteket a. gyalási Feltét. velés, az Aján. meknél hivata. lalati feltétele. zók ajánlatát. m-reteben te. Debrecen, I. Kollégium

A költség. munkane. pítkezési vál. is biztosít. dálya ninc. 200 Hiza. az éregsé. gelyre. Az elm.

A kiírás. a ajánlati felrak. az alábbiak kell megtenni. n. versenytag. általános ver. senytagyalási. lapok, költség. József építés. recen. Dom. naponként az előállítás mellett szer. mint munk. megtekinth. gositások is.

A melléklet. tokat sértel. peccséttel lez. d. e. 10 óráig. gium gazdas. 16. sz. a. Pos. időben adan. határidőre a. ajánlatokat u. órákor bon. ügyési hivata. kat igazoló. meghatalmaz. jelen lehetne.

Az ajánlat. felirattal kell. receni gyeten. építési munk. A verseny. tokra vonatk. részleteket a. gyalási Feltét. velés, az Aján. meknél hivata. lalati feltétele. zók ajánlatát. m-reteben te. Debrecen, I. Kollégium

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

MEGSZÜNT IPAROK:

Demeter József férfi és női fodrász, Hermann Vilmos fodrász, Kovács András szőnye, szalma, répa, takarmány anyagok stb., Kerékgyártó Gyula mézeskalácsos, Magyar András talyigás, Kiriló György borbély, Neumann Adolf szobafestő és mázoló, címfestő, Kékedi József fodrász, Szepesi Péterné paplanos, Bőszörményi István fűszer és vegyeskereskedés, Mandel Lipót R. T. kefe, seprű, pipere, illatszer és játékkereskedés, Kerékgyártó István baromfi, tojás, gyümölcs kereskedés, öv, Jóna Jánosné vendéglő, Tardy Elek szatyor, Körösi Miksa fióküzleletként textil, belső áru és nődivat, Czigler Abrahámné fehérnemű készítő, Gelber Béla, Burga Andrásné Hermann Nándor, öv, Farkas István, öv, Harangi Jánosné, Friedmann Benjámin, Bergar Johanna és Berla, Almási Jenőné, Emerich Vilmosné, Barcza Kálmán, Guttman Ferencné fehérnemű készítő, öv, Kolozsvári Mihályné fodrász, Nagy Lajos asztalos, Székelyhídi László egyfogató békocsi.

Debreceni egyetemi református templomépítés.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Kollégiumi Jubileumi Végrehajtó Bizottság a debreceni egyetemi református templom felépítéséhez szükséges alábbi felsorolt munkákra nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az építési költségek biztosítva vannak.

- VIII. Asztalos munka.
- IX. Lakatos munka.
- X. Mázoló munka.
- XI. Üveges munka.
- IX. a) Műlakatos munka.
- XI. a) Műlakatos üveges munka.

Ajánlat tehető a kiírt munkákra munkameneként külön-külön is. Az ajánlatot csak az ajánlati űrlapok felhasználásával és az alábbiakban foglaltak értelmében kell megtenni.

A kiírás részletei ú. m. versenyárgyalási hirdetmény, általános versenyárgyalási feltételek, ajánlati űrlapok, költségvetési űrlapok Borsos József építésmérnök irodájában, Debrecen, Domokos Lajos-u, 13. sz. alatt naponként délután 4-6 órák között az előírt költségek megtérítése mellett szerezhetők be. A tervek, valamint munkamenet beosztás ugyanott megtekinthetők és a szükséges felvilágosítások is megkaphatók.

A mellékleteivel együtt aláírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva 1939. évi június 30-án d. e. 10 óráig kell benyújtani a Kollégium gazdasági hivatalába, Kálvin-tér 16. sz. a. Postán küldött ajánlatok oly időben adandók fel, hogy azok fenti határidőre oda megérkezzenek. Az ajánlatokat ugyanezen napon d. e. 11 órakor bontjuk fel a Kollégium ügyvézi hivatalában, amikor a magukat igazoló ajánlattevők, vagy azok meghatalmazásával ellátott képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlat borítékját a következő felirattal kell ellátni: „Ajánlat a debreceni egyetemi református templom építési munkájára”.

A versenyárgyalásra és a munkálataikra vonatkozó összes feltételeket és részleteket az Általános Versenyárgyalási Feltételek, továbbá a költségvetés, az Ajánlat és az egyes munkameneknél hivatkozott középítkezési válati feltételek tartalmazzák. Pályázók ajánlataikat ezek és a helyszín ismeretében tegyék meg.

Debrecen, 1939 június hó 16.

Kollégiumi Jubileumi Végrehajtó Bizottság.

Az iparosok nyugdíjkérdése

Az iparosság körében az utóbbi időben mind erőteljesebben nyilvánulnak meg azok a törekvések, amelyeknek célja, hogy a kézművesiparosságot öregségének elesett napjaira törvény erején nyugodt rendszeres havi járandósághoz juttassák. Ez a gondolat már régóta az iparosság szociális törekvéseinek sorába tartozott és csupán azért nem került az illetékesek tárgyalóasztalára, mivel az iparosság a gyakorlati keresztülvétel eredményessége tekintetében nem tudott megfelelő tárgyi bizonyítékokat felsorakoztatni. A kérdés ugyanis komoly számításokat kívánt, amelyeket azonban elvégezni nem lehetett, mivel a szükséges statisztikai felvételek még nem történtek meg.

A gondolatnak hatalmas lökést és ezzel együtt életet a Magyar Gazdaságkutató Intézet vizsgálódása adott, amely az egyes társadalmi rétegek jövedelmének tanulmányozása során arra a megállapításra jutott, hogy Magyarországon az önálló iparosok átlagos adóalapja kisebb, mint a kézművesipari munkások évi átlagos bére. — Ennek kapcsán megdöbbentő képként tárult az illetékesek elé az is, hogy az önálló iparosság 82 százaléka átlagos havi tiszta jövedelme még a 70 pengőt sem éri el.

Magyarországon ezidő szerint átlagosan 200.000 kézművesiparosról szoktak beszélni, tehát erről a 200 ezer létszámú társadalmi rétegről derült ki, hogy kisebb jövedelmet élvez, mint az általa foglalkoztatott alkalmazottak, akiknek a törvény biztosítja a minimális munkabért és akiket betegségi, rokkantsági, öregségi stb. segélyekkel véd; sőt kiderült az is, hogy a magyar mezőgazdasági munkásság is szociális szempontból jobban van megvédve, mint a tanult iparosság.

Ez a szomorú felfedezés azonban még nem oldotta meg a kérdést, felhívta azonban az illetékesek figyelmét egy nagy szociális igazságtalanságra és alapot adott ahhoz, hogy a kérdés megoldásához feltétlenül szükséges tanulmányozások meginduljanak.

Az iparosnyugdíj megoldására vonatkozólag az illetékesek példát találtak Németországban. Annak illusztrálására azonban, hogy ez a kérdés milyen

egész rendkívüli pénzügyi és mélynyfekvő gazdasági nehézségeket rejtett magában ott is, elegendő, ha csak arra mutatunk rá, hogy Németország az iparosság nyugdíjkérdésének megoldásához csak a folyó évi január elsejével életbeléptetett rendszerrel jutott el.

Az iparosnyugdíj problémái a következő kérdések körül csoportosulnak: miért nem vált be az alkalmazottak önkéntes továbbbiztosításának eddig is lehetővé tett rendszere; szükség van-e az öregségi biztosítás kötelezővé tételére; kötelező biztosítás esetén kik tekinthetők igényjogosultaknak;

mi alapon számíták ki és mekkora legyen a nyugdíjhátralék; mekkora legyen a folyósítandó nyugdíj összege és honnan teremtsék elő az ehhez szükséges anyagiakat.

Az önkéntes biztosítás lényegét abban foglalhatjuk össze, hogy tulajdonképpen ez lett volna hivatala az iparosság nyugdíj problémáját megoldani. Addig ugyanis, amíg valaki ipari alkalmazott, az OTI-nál biztosításra van kötelezve. Az önállósulással azonban a biztosítási kötelezettség megszűnik. Ha azonban az önálló iparos továbbra is biztosítani akarja magát, ennek akadályát nemcsak az, hogy 400, illetve 200 pengőt kell havi igényt tarthat az öregségi, illetőleg a rokkantsági segélyre.

Az elmúlt 10 esztendő tapasztalatai

azonban azt mutatják, hogy az önkéntes öregségi biztosításnak ezzel a lehetőségével nemcsak az iparosok, hanem egyéb jogosított kategóriák sem éltek. Jellemzőül szolgál az OTI 1939. évi költségelőirányzata, amely szerint míg a biztosításra kötelezettek befolyó összeg 20.2 millió pengő, addig az önkéntes biztosítások után várható bevétel 5000 pengő, ami összehasonlítás esetén az előbbinek csak egynegyed értékét teszi ki.

Érdekes körülmény, hogy Németországban is ismerték az önkéntes továbbbiztosításnak ezt a lehetőségét és a német iparosok éppen úgy nem vették igénybe, mint a magyarok. Ennek az okát nehéz volna megtalálni. Illetékes szakkörök azt mondják, hogy a továbbbiztosítás elmulasztásának oka magában az iparosságban keresendő, amely indokolatlan okoknál fogva mellőzi az önkéntes továbbbiztosítással járó előnyöket. Ezért a német gazdasági miniszter rendelete kimondja, hogy az új rendszer keretében az iparos éppen úgy köteles a nyugdíjtörvények tagja lenni és a járulékot fizetni, mint az alkalmazott a biztosítási díjat.

Erről a példáról kiindulva a magyar javaslat is

a kötelező járulékkifizetés gondolata mellett foglal állást. Kivételt csak a ma már 50. életévüket betöltött egyének képeznek, tekintettel arra, — hogy ezeknek minden vagy csak kevés ellenszolgáltatás nélkül a nyugdíj intézménybe való bekapcsolása olyan erős anyagi megterhelést jelentene, — amely az egész terv pénzügyi oldalát felborítaná. Tekintettel mégis arra az el nem hanyagolható nagy szociális célra, amelyet a ma már 50. életévüket betöltött önálló iparosok öregségi megsegítése jelent, a nyugdíj intézménytől függetlenül egy külön országos iparos segélyalap létesítésének terve merült fel, amelyből az átmeneti idő alatt, a nyugdíjhoz hasonlóan, az öreg iparosok havi segélyben részesülnének. Az ehhez szükségesnek vélt összeget részben a már önálló iparosok havi 20 filléres segélyilletékéből, valamint alapítványokból, egyéb hozzájárulásokból és adományokból teremtsék elő.

Egyébként pedig a nyugdíjjárulék kiszámítása tekintetében számos terv közül legcélszerűbbnek az adóalap kínálkozott.

Az Ipartestületek Országos Központja által javaslatba hozott terv

a kereseti adóalap 6 százalékát kívánja nyugdíjjárulékba befizettetni. Ez a 6 százalékos járulék az iparosság nagy zöménél, akiknek havi tiszta jövedelme még a 70 pengőt sem éri el, havonként 4 pengőt tenne ki. Nagyobb jövedelemnél a 6 százalékos progresszív emelkedés és lehetővé volna tenni az is, hogy a megállapított százalékon felül az iparosnak jogában álljon még külön pótdíjat is fizetni abból a célból, hogy ez esetben az átlagos nyugdíjnal magasabbra tarthat igényt.

Ilyen számítások mellett, bár hangsúlyozzuk, hogy minden hivatalos statisztika hiányában, megoldható lenne az iparosok nyugdíjára folyósítása. A törzsjárulék a befizetés nagysága szerint különböző lenne és pedig olyan módon, hogy a legalacsonyabb évi törzsjárulék 360 pengőt, vagyis havi 30 pengőt tenne ki. Özvegyeknél ennek 50 százalékát, árváknál 20 százalékát. Ezenkívül két gyermeknél 15 éves korig személyenként havi 6-6 pengő volna kifizethető.

Ezek az összegek, mint látjuk *csak egy szerény minimumot* biztosítanak az iparos részére, amely az adóalaphoz viszonyítva körülbelül 40 százalékos nyugdíjnak felel meg. Tekintve azonban, hogy az iparosság

jövedelme igen alacsony, az ennek alapján kiszámítható nyugdíj igen alacsony volna.

A magyar iparosság vezetői ezért most azon fáradoznak, hogy az államtól is bizonyos támogatást nyerjenek és az OTI-től is anyagi áldozatokat követeljenek. Ugy erre, mint a további részletekre, így elsősorban főleg a végrehajtásra és a szervezetre vonatkozólag megbeszélések már folynak és amennyiben ezek eredményre vezetnek, elkövetkezik Magyarországon is a kézműiparosságnak, ennek a nemzet életében oly fontos társadalmi rétegnek, részben nyugodtabb szociális viszonyok közé vezetése. A kérdés, mint említettük, igen nagy nehézségeket rejt magában és így elmondhatjuk, hogy ha ez sikerül, ezzel a magyar szociálpolitika egyik fontos feladatát oldotta meg, mert az igen súlyos körülmények között lévő s jobb sorsra érdemes magyar iparosság felemelésével a nemzet önmagát emeli fel.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. 7201—1939. au.

HIRDETMÉNY

(Munkaadók figyelmébe.)

A város területén, vagy vidéken, illetve a fővárosban lakó, Debrecenben üzlettel, teleppel, irodával, fiókkal, ki- rendeltséggel stb. bíró mindazon munkaadók figyelmét felhívja a városi adóhivatal, akik adóköteles illetményű alkalmazottakat tartanak akár állandóan, akár csak időszakonként (szезонban), akár esetenként fogadnak fel alkalmazottakat egy bizonyos munka elvégzésére, hogy mindazon alkalmazottakat, akiknek készpénzbeni és esetleges természetbeni járandóságuk együttes értéke a heti 20 pengőt, illetve a havi 80 pengőt meghaladja, a városi adóhivatal 23. sz. szabályában a havi 20 órák alatt feltétlenül jelentsék be és az illetmények után járó alkalmazottak kereseti adóját, rokkantsági adót, valamint a heti 30 pengőt meghaladó kereset után, illetve a havi 120 pengőnél több havifizetés után a különadót a városi adópénztárhoz fizessék be.

Az alkalmazottaknak alá. ker. adók alá bejelentése. könyvkereskedésekben néhány fillérért vásárolható illetményjegyzéken történik, még pedig vagy hetifizetéses alkalmazottak bejelentésére szerkesztett illetményjegyzéken, vagy havifizetéses illetményjegyzéken, aszerint, hogy az illetményjegyzékbe beírt alkalmazottak illetménye (keresete) hetifizetéses jellegű-e, vagy havifizetés. Az illetményjegyzék két, egymással teljesen azonos példányban állítandó ki a munkaadó által: és mutatandó be a városi adóhivatalnál, mely a jegyzék helyes kitöltésére nézve adott esetben felvilágosítással szolgál.

Úgy az alk. ker. adót, mint a rokkantsági adót és a különadót is nemcsak hogy jogában áll a munkaadónak az alkalmazott illetményéből (keresetéből) a kifizetéskor teljes összegében levonni, hanem ennek elmulasztása, vagy az alkalmazottól levont adónak a városi adópénztárba be nem fizetése a munkaadóra nézve súlyos következményekkel jár.

Bejelentendő a háztartási alkalmazottak is, valamint a mezőgazdaságban alkalmazottak is, ha 1 évre járó összes járandóságuk meghaladja a 960 pengőt s bejelentendők végül a felesdobányosok is, ha az általuk megművelésre elzállalt földterület nagyobb, mint holdnál.

Figyelmetlenni a városi adóhivatal az érdeklét munkaadókat, hogy közeget- vel ellenőrzést fog gyakorolni s a mulasztókkal szemben a megtörtölt eljárást folytatni teszi.

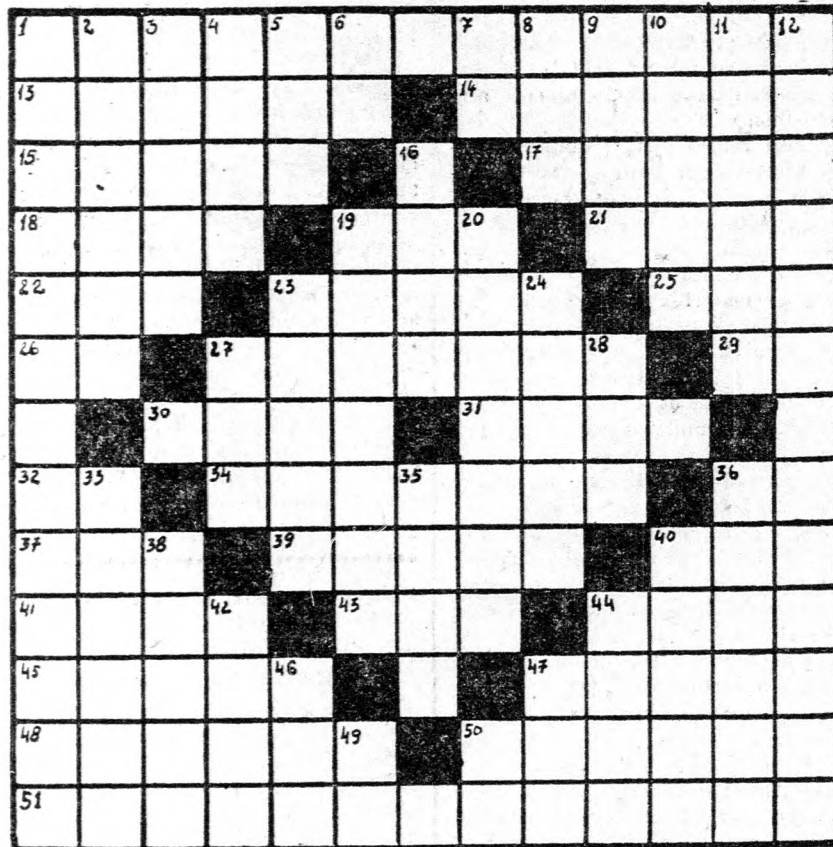
Debrecen, 1939 június 16.

Városi adóhivatal

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

67. számú keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Közlekedési eszköz. 13. India. 14. Rádió műszó. 15. NIRMZ. 17. Vissza: elég szláv nyelven, kiejtve. 18. Nagyvilági nő. 19. Kokárda része. 21. Verni. 22. Lesajnál része. 23. Istenanya. 25. Halihó magánhangzó. 26. Mutatószócska. 27. Fűszer. 29. Vissza: római pénz. 30. Ütem, takus németül. 31. Rita keverve. 32. Vissza: névelő. 34. Hivatalokban van. 36. Ott németül. 38. Mutatónévmás tárgyesete. 39. Vissza: lépcsőházban van. 40. Tea keverve. 41. Vissza két szó: kitart mellette és összevont német előjárószo. 43. épület, templom latinul. 44. Tögy. 45. Tyukféle madár. 47. Prága melletti hegy. 4. Női név. 50. Vissza: átkarolni. 51. Bentlakó iskolások.

JUTALMAT KAPTAK:

Mult vasárnapi számunkban közölt keresztretvény négy hosszú sora: Tanulmányoz. Marasztalás. Előkészítés. Előterjeszt.

Egy-egy mozijegyet kaptak: Hátori Sándor Kassa út, Tóth Sándor Baross uca. — Egy könyvet kaptak: Dénes Jenő Fűvészkert u., Groszmann Irén Hatvan u.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden d. u. 4—6 óra között szíveskedjenek a szerkesztőségben megjelenni, hogy a jutalmakat átadhassuk.

67. sz. rejtvényszelvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

Függőleges sorok: 1. Ünnepe. 2. Igen nagy. 3. Konyhanövény. 4. Gumitalp-márka. 5. Fém. 6. Kéz mássalhangzó. 7. Kereskedelmi rövidítés. 8. Felfog. 9. Vissza: hajtják. 10. Állami szerv. 11. A férfi szépség mintája. 12. Kedvtelésből foglalkoznak rádióval. 16. A 100 fokos víz. 19. Suszter szerszám. 20. Kipusztítás. 23. Ilyen pipa is van. 24. Iratok. 27. Ipa keverve. 28. Vissza: női név. 33. Névelővel: közlekedési eszköz. 35. Három latinul. 36. Eneklő. 38. Több mint forró. 42. Fa németül. 44. Kocka latinul, betűi keverve vannak. 46. Kiköt mássalhangzó. 47. Vissza: jelt ad. 49. Aorta eleje. 50. Korjelző rövidítés.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József út 49. A rejtvényszelvényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem veszünk figyelembe. — E heti nyereményeink: mozijegyek könyvek. — A borítékra ráírandó: „Keresztrejtvény.”

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3—5—7—9 órákor utoljára! AZ EN LÁNYOM NEM OLYAN (magyar film) Rajzfilm, Híradó.

ÚJ IPAROK:

Ifj. Tóth Balázs szatócs, Katona Józsefné Suba Julianna egyfogató bérkocsis. Dobi Sándorné hentes és mézszáros, Borbély Imréné szatócs, Szigeti Imréné szatócs, Csellik Mihály cukrász Neumacher Imréné szatócs, Koteles Katalin tűzifa és szénkereskedés, ifj. Schneider János leves- és csőtészta-készítős, Czene Piroška cukorka- és bazárárú kereskedés, Csörsz András széna, szalma, tűzifa, szén, valamint mindennemű mezőgazdasági termények kereskedése. Kiss Barna Jenő szatócs.

Sztratoszféraszerelem

Írta: STEPHEN WILLIAM WHITE

(22)

A sidney-i rendőrségtől a város kellős közepén agyonlőhetik őket, akkor is csigalassúsággal indítják meg a nyomozást. Merek fogadni, hogy még a jelentés megszövegezésével kioldódnak. Bocsáss meg kedves, de ezt meg kell tennem. Egy óra múlva már remélhetőleg itt lesznek és estére elhagyjuk ezt a világrészt.

— John! Legalább egy esőket! — Ne nehezted, hogy elfeledkeztem róla. Nagyon sietek, hiszen barátaink élete forog kockán.

Evelyn magához szorította férjét és olyan hosszasan csókolta meg, mintha hosszú, hosszú időre búcsuzna el tőle.

A következő pillanatban Weagant lépett a szobába.

Evelyn megdöbbenve, halálsápadtan fogózkodott meg egy asztalban. Annyira megrémült, hogy nem jött szó az ajkára.

— Nem is üdvözlő? — kérdezte gúnyosan Weagant, aki élvezte az asszony zavarát.

— Mit akar itt? — kérdezte erőlyesen Evelyn.

— Csak látogatába jöttem. Halottam, hogy a férje hosszabb időre elutazott és nem akarom, hogy távollétében unatkozzék.

— Hosszabb időre? — rémült el az asszony.

— Oh, csak néhány hónapra. — Hiszen nekem azt mondotta, hogy nemokára visszajön.

— Hát Istenem, tévedett. Tévedni emberi dolog.

— Igaza van. Maga bizonyára még sohasem tévedett. Hiszen már ga nem ember, hanem vadállat — robbant ki a vad Evelynből.

A fiatal asszony, amikor már semmi kétsége nem volt, hogy Weagant a férjét és a két németet elraboltatta, visszanyerte bátorságát. Már nem félt tőle, hanem bátran, mint a pöröly az izzó vasra, úgy csapott le szavaival Weagant-re. Hosszú haja kibomlott az izgalomban, szeme, mint két égő csillag, ragyogott, hangja dallamos szilárdsággal csengett, arca kipirult és sudár alakja szinte megmögött a vesztély emelkedésével. Szép volt és Weagantnek is ez lehetett a véleménye, mert olyan gyengéden, amilyen gyengéden csak hangszeregni tudta magát, megszóllalt:

— Evelyn, maga a legszebb nő az egész világon és én boldog vagyok hogy a világ leggyönyörűbb teremtesének egy nagy szívességet tehetek.

— Szívességet? Maga? Ne nevetesse ki magát.

— Ha visszaadom a férjét, akkor elhiszi, hogy szívességet akarok tenni?

— Visszaadja a férjemet? — kérdezte Calvillné és halvány remény seg járta át remegő szívét.

— Igen.

— Mikor? — villant meg a gyanu Evelyn agyában.

— Mihelyt meghallgat — válaszolta fojtott hangon a férfi.

— Vagy úgy! Hát jegyezze meg magának barátom, hogy én nagyon szeretem a férjemet. Annyira szeretem, hogy inkább végignézem a haláltusáját, de magával akkor se esalom meg őt. Most pedig takarodjon.

Weagant halálsápadtan hallgatta végig az asszony kitörését, aztán az ajtó felé indult. A kulcsot megfordította a zárban, zsebrete-

te, aztán Evelyn felé közeledett. Az asszony remegve hátrált, de Weagant egy szempillantás alatt előtte termett. Megragadta a nő karját és magához akarta húzni. Az asszony ereje végső megfeszítésével kibontakozott a vasmarkok közül és a csengőhöz ugrott. A viláncsengő éles hangja kijózanította a támadót.

Vészjelző volt a hangja, amikor rekedten megszóllalt:

— Most az egyszer megmenekült. De legközelebb nem lesz ilyen szerencséje — fenyegetőzött, aztán kinyitotta az ajtót és onnan figyelmeztető hangon sziszegve Evelyn felé fordult:

— A személyzetnek ne mondjon el semmit, ha nem akar botrányt.

A folyosó kanyarulatánál már feltűnt a szobapincér alakja, de a szemközti lift ajtajából meg Weagant vakmerően megkérdezte:

— Nem üzen semmit a férjének?

De Evelyn nem válaszolt. Annyi ereje még volt, hogy a belépő szobapincért távozásra intse, aztán ajultan nyult végig a padlón.

A pazarul berendezett szobában ketten voltak. Weagant és egy bőrkabátos fiatalember. Az ausztráliai sétált. Szigorú vonásai szinte szoborszerűséget kölcsönöztek neki. Ugy festett, mint egy sétáló szobor. A merev, gépszerű emberen csak a természetfölötti energiát kisugárzó szemek éltek. A séta majdnem egy félóraig tartott és közben a bőrkabátos úgy állott ott, mintha a padlóhoz szegezték volna. Várta a parancsot. Végre megállott a szobor.

— Nem is üldözték? — kérdezte élesen.

— De igenis, üldöztük mester.

— És?

— Szerencséje volt. Eppen arra ment a postautó és felkényörögte magát.

— Na és? Hát a postautó az tabu?

— A postautó tizenkét fegyveres rendőr kísérte.

— Tizenkét rendőr? Miért?

— Mert aranyrudakat vitt a légjához.

Weagant az ajkára harapott.

— Ha én ezt tudtam volna! Miért nem értesítettek erről már hamarabb engem?

— Nem tudtuk mester.

Weagant megvetőleg legyintett. Újból megkezdődött a séta, de ez most csak öt percig tartott.

— Szóval megszökött, — ismételte inkább önmagának.

— Igenis mester.

— És a barátom, meg az a hosszú német már fenn vannak!

— Minden pillanatban felérkezhetnek, mester.

Az íróasztalon álló kék lámpa kigyulladt és a két férfi egyszerre kiáltott fel:

— Most érkeztek fel!

Weagant az ajtóra mutatott:

— Elmehet.

A bőrkabátos meghajolt és már menni készült, amikor Weagant visszahívta.

— Egy aerostrobot-t tartson állandóan indulásra készen.

— Igenis mester.

(Folytatják)

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉLKEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Megherce

Babonás a szép a london

Fantasztikus emlékeztető lyért azonban Express című lellőseget. A híruil adta. Múzeum pi lette lévő p Fust Edward kik mindke beomlott te Holttestüke Amanke eg hedt és esz fogságra it

Az angol kapcsán el gós mumia esztendő öt tokában va szerencsétl ta. A csoda maradt egy vonásai de denki, aki nézett a so nak, szörny kolt az évek során át m

AZ EL

A herceg a tudósok Amankéna mellett ta rint Ama nem tartoz nők közé s lál, de a v életében is

Arról nine ben veszed nek, de ha dagadó leg üvegén ke szörnyű sz A vidék Amanke h találták. sőbb szeld vihar száu már el a homokszir régen su lyongó, s ró harmat leány lek démon tév lehellete.

A mum és lopta elöl egy a san egy adta el az nem sokk fult, míg tán mind és szörny meg. A ké arabnak mérges b mindkette hány nap szolga. ak miához d gette, egy hirtelen t landóan indulásra készen.

Az ara ságait miát is kor már gott tőle, nő mumi európai kezébe.

an annak ingó szedelmes mu eték. Mivel ak onánisan retri optomi herceg ron került egy ngol John Day anlyen a

enki a por san k mas t ber é be az rjst Most eszté

nisült az halálhoz

az an a io

got Daily lyedt. M holtan t alattom öite meg

A M Az él nak so rantsem delete é

mum a fú a tor es

numia szerenes mely a csüseso pész, ki kíteni, l egy fest heregen akarta.

Egy má az egye

bia en ur és az titi n

mit. nül jár A Mind lönöser a műz eségét okozta. látoga indított gatója egy kü k k

hi ek gy k k k

ati s herceg lenség Kiteh járt a elutaz megte Asqui is me egyip akadá

szélt a fel

enki a por san k mas t ber é be az rjst Most eszté

enki a por san k mas t ber é be az rjst Most eszté

enki a por san k mas t ber é be az rjst Most eszté

Megsemmisült az egyiptomi hercegnő halálhozó múmiája

Babonás legendák szerint százak halálát okozta a szép egyiptomi lány bebalzsamozott holtteste — A londoni British Múzeum portása és felesége az utolsó áldozatok

Fantasztikus külföldi novellákra emlékeztet az alábbi történet, melyért azonban az angol »Daily Express« című lapra hárítjuk a felelősséget. Az angol lap ugyanis hírül adta, hogy a híres British Múzeum pincéje beomlott és a felletett levő portáslakásból alázuhant Fust Edward főportás és a felesége, kik mindketten szörnyethaltak a beomlott téglatörmelék alatt. — Holttestüket ott találták meg Amanke egyiptomi hercegnő hirtelen és esztendő őta már pincefogságra ítélt múmiája mellett.

Az angol lap a szerencsétlenség kapcsán elmondja, hogy az ördögös múmia az elmúlt huszonegy esztendő óta, mióta a múzeum birtokában van, egész sereg ember szerencsétlenségét és halálát okozta. A csodálatosan friss és épen maradt egyiptomi hercegnő arcvonásai démonian szépek és mindenki, aki hosszabban a szemébe nézett a sokezer éves ördögi leánynak, szörnyű sorssal lakolt az évek során át merészségéért.

AZ ELÁTKOZOTT VIDÉK

A hercegnő 3500 évvel ezelőtt élt a tudósok szerint Egyiptomban és Amankénak hívták. A múmiája mellett talált pergamentek szerint Amanke hercegnő életében nem tartozhatott a legerkösebbek közé s bár fiatalon érte a halál, de a világi örömeiből kurta életében is bőven kivette részét. Arról nincs feljegyzés, hogy életében veszedelmet okozott-e valakinek, de halála után, különösen a dagadó legenda sötét színű szemüvegén keresztül, igen sok ember szörnyű szerencsétlenségét okozta.

A vidék, ahol az ásatások során Amanke hercegnő múmiáját megtalálták, egyike a legveszedelmesebb szeldulta vidékeknek, hol a vihar számos karavánt temetett már el a legborzalmasabb forró homokosírba. A környék népe már régen suttogta, hogy az ott bolyongó, szeszélyesen kerekedő, forró harmatú szél, valami ördög leány lelke, talán a régen elhunyt démon tévelygő lelkének elátkozott lehellete.

A múmiát 1864-ben találta meg és lopta el az ásatások vezetői elől egy arab, aki azután hamarosan egy másik gazdag arabnak adta el az értékes leletet. Az eladó nem sokkal később a tengerbe fult, míg a vásárló rövid idő múlán minden vagyonát elvesztette és szörnyű szivgöresökben halt meg. A két szolga, aki a múmiát az arabnak a lakására vitte, valami mérges bogó nedvétől, amelyből mindketten ettek, pusztult el néhány nap múltán. Egy harmadik szolga, aki ugyan nem nyúlt a múmiahoz, de többször hosszan nézegette, egy vadászat alkalmával, hirtelen tigrisámadás révén a félkarját vesztette.

Az arab halála után annak ingóságait — közte a veszedelmes múmiát is — elárverezték. Mivel akkor már a nép babonásan rettegett tőle, a szép egyiptomi hercegnő múmiája potom áron került egy európai gyűjtő, az angol John Day kezébe. A postagözös, amelyen a

múmia Európába került, egyik következő útja alkalmával elsüllyedt. Magát Day-t egy hajnalon holtan találták a múmia mellett; alattomos, hirtelen szívbénulás ölte meg.

A MUMIA EURÓPÁBAN

Az elátkozott múmia »áldozatainak« sora ezzel azonban még korántsem záródott le. Day végrendelete értelmében Amanke hercegnő múmiája gyűjteménye többi darabjával együtt 1907-ben a British Múzeum birtokába került, de mivel a rendezés lassan ment, az egyiptomi hercegnő épen maradt testét csak 1911-ben állították ki nyilvánosan a múzeum látogatói előtt. És ekkor megkezdődött a múmia körül csoportosult véletlen szerencsétlenségek angliai sora, mely a mostani pincebeomlásban csúcsosodott ki. Az egyik fényképész, ki a múmiát meg akarta örökíteni, hirtelen halált halt, míg egy festő, aki a babonásan szép hercegnő csodálatos arcvonásait akarta papírra vetni, megőrült. Egy másik fényképész a gépe előtt az egyensúlyát veszítve, nekiesett az ablaknak és súlyosan megsérült a fején. A múzeumnak egy tudós alkalmazottja, aki a múmiát átvette és megvizsgálta, szintén abban az évben halt meg. Ugyanúgy a British Múzeum több látogatója, akik nagyon megnézték a múmiát, többkevesébe szerencsétlenül jártak.

A RÉM PINCEFOGSÁGA

Mindezek a körülmények, de különösen az a babonás rémület, mely a múzeum alkalmazottai és törzslátogatói körében elterjedt, arra indította a British Múzeum igazgatóját, hogy az ördögös múmiát egy külön terembe helyezze el és csak korlátolt számban, külön engedéllyel bocsássa hozzá a látogatókat. Természetesen, amint ennek híre terjedt, seregestül jelentkeztek a merész kíváncsiak, akik a figyelmeztetésekkel, babonás jóslatokkal nem törődve, mindenáron látni akarták a szép egyiptomi hercegnő múmiáját. A szerencsétlenségek folytatódottak, állítólag Kitchener lord, a szerencsétlenül járt angol miniszter is végzetes elutazása előtt külön engedéllyel megtekintette a múmiát. Maga Asquith, az akkori miniszterelnök is meg akarta nézni a hirtelen egyiptomi leányt, de barátai megakadályozták benne. Végül is a múzeum igazgatója végleg betiltotta Amanke hercegnő múmiájának a megsemmisítését és — a pincébe, a kiselejtezett tárgyak közé számuzta az ördögös múmiát.

AZ UTOLSÓ ÁLDOZATOK

A múmia leszállítására azonban senki sem akart vállalkozni. Végül a portás, Edward Fust sokszorosán kitüntetett háborús hős, hatalmas természetű, óriási testi erejű ember és a felesége vitték le a pincébe az elátkozott ereklyét, hogy elrejtse a látogatók szeme elől. — Most azután a házaspár is szerencsétlenül járt, lakásuk alatt omlott

be a pince és maga alá temette Fust Edward főportást és feleségét.

Az angol lap megjegyzi, hogy ezzel talán le is záródott a veszedelmes tömeggyilkos múmia áldozatainak száma, mert maga a múmia is pozdorjává zúzódott a pincebeomlás alkalmával. Ezzel a ködös, puritán Albion szegényebb

lett egy fantasztikus és minden valószínűsége mellett is, a véletlenek rendkívül különös összejátszását előtáró legendával, melynek tárgya a négy ezredfél éves démoni egyiptomi leány, most a beomlott fal törmelékével együtt minden mult, szépség és bűn tömegtemetőjébe, a szeméttelre került.

SPORT

Vasárnap döntők a teniszversenyen

Szombaton is szép küzdelmeket láthatott a közönség. A férfi egyesben az elődöntőben van egyik részről dr. Várady-Brenner Zoltán NyLTC és Kovács Béla Bihari TVC, másik oldalról Mankovich Ungvári AC, akinek még a Barabás dr. — Radvánszky győztesse kell mérkőznie. Itt nagy küzdelem várható.

A férfi párosban a döntőbe került a Mankovich — Várady-Brenner pár és a Kovács — Illés Bihari TVC pár, — Mankovich — dr. Várady pár nagy küzdelem után nyert a kitűnő dr. Kórompay — Lossonezy NyLTC pár ellen 6:1, 4:6, 7:5 arányban. Majdnem meglepetés következett be. Kovács — Illés Bihari TVC pár az elődöntőben a Barabás — Leitner párt verte 6:2, 6:2 arányban. A döntőben nagy küzdelem várható. A kizárásos férfi egyes döntőjében Maday Gyula Bihari TVC van, aki 6:4, 6:3-ra nyert dr. Radvánszky ellen. Ellenfele a döntőben a Csongár Ungvári AC — Illés Bihari TVSC győztese lesz.

A női egyes döntőjébe Darkó Irénke DEAC és Szombathyné DVSC került. Darkó Irénke Fehérváryné ellen nyert 6:4, 6:0 arányban, míg Szombathyné Szekenderovits Hanna ellen nyert 6:4, 6:2 arányban. Szekenderovits előzőleg meglepetésre Papp Jutka ellen nyert. A döntő esélyese a kitűnő Darkó Irénke.

A vegyes páros és kizárásos női egyes vígásverseny vasárnap délelőtt kezdődik, sőt a női páros is.

Vasárnap reggel 8 órától és délután 3 órától tart a verseny a DEAC egyetemi tenispályákon és jó sportban lesz része a közönségnek.

Sportnapló

Dr. Kruppa Károly rendőrfelügyelő gyakornok a most tartott országos rendőrtisztí vívóversenyen a kizárásos kardvívóversenyben első díjat, a kard egyéni versenyben holtversenyben második díjat nyert. Elnyerte dr. Eliásy Sándor budapesti rendőrfőkapitány tiszteletdíját: ezüst serleget, a nagy és kis ezüst emlékérmeket. Dr. Kruppát a napokban nevezték ki a debreceni rendőrfőkapitányságra. Benne Debrecen sportélete is értékes erőt nyert.

Népszerű futball-bírói tanfolyam. A Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban a Játékvezetők Testülete csekély létszámára való tekintettel — nem tudja ellátni az ősszel meginduló új szezonban a játékvezető küldést. Itt az alkalom, hogy akik futball játékvezetők akarnak lenni 2 pengő tanfolyam és vizsgadíj lefizetése ellenében azok lehessenek. Jelentkezni a Játékvezetők Testülete hivatalos helyiségében hétfőn és csütörtökön este 7—9 óráig. Szent Anna uccai városi bérház.

Középeurópai Kupa mérkőzések. Vasárnap két Középeurópai Kupa mérkőzés lebonyolítására kerül sor. Milánóban az Ujpest mérí össze erejét az Ambrozianával. Bukarestben pedig Majorszky bíráskodása mellett a Venus—Bologna mérkőzést játszik le.

NB mérkőzések Vasárnap a Nemzeti Bajnokságról a következő mérkőzéseket játszik: Zugló—Hungária, Elek-

tromos—Budafok, Szeged—Phöbus.

A DVSC NBB csapata ma a MÁVAG-gal játszik bajnoki mérkőzést. A DVSC NBB csapata ma, vasárnap délután Budapesten a MÁVAG csapatával játszik bajnoki mérkőzést. A debreceni vasutas a következő összeállításban játszik: Keskeny — Kézi, Antal, — Nagy II, Kántor, Papp — Farkas, Gere, Bihari I., Darab, Nagy I.

NBB mérkőzések. A Nemzeti Bajnokság B osztályában ma a következő mérkőzéseket játsszák: Mezőtúr — DiMÁVAG, Váci SE—SBTC, Lampart —BSZKRT, Postás—Tatabánya, Vasas —Pécsi DVAC.

A keleti amatőrök mai programja. Karcagon: KMOVE—P. MÁV, Nyíregyháza: NyFVE—NyVSC, Debrecen fél 6 órai kezdettel a Diószegi úti sporttelepen: DVSC—NyKISE. Az MVSTE—DMTE mérkőzés elmarad, az MTK—DEAC mérkőzésre nem kerül sor, mert a DEAC visszalépett a bajnokságtól.

SZÜRKETAXI—BOCSKAY

3:1 (3:1)

Nemzeti bajnoki labdarúgó mérkőzés. Üllői út. Bíró: Mikolovits. A debreceni csapat támadásával kezdődött a mérkőzés. Az 5. percben Pásztoi egyéni játékkal pompásan lefutott s a kifutó kapus mellett gölt rugott. 12. percben Takács II. kapásból a kapu fölé rugta Hódi beadását, majd Pásztoi jó lövést kellett Tóth II.-nek védenie. Az első negyedórában a debreceni együttes volt a jobb, de a 15. perben Nádas megsérült s a féldél végéig nem is játszott, úgyhogy a Bocskaynak 10 emberrel kellett a küzdelmet folytatnia. Nádas csak a II. féldélben állt be, akkor is a csatársorban a jobb-összekötő helyén statisztált. A 17. perben a Szürketaxi Serfőző lövéssel kiegyenlített. 1:1. A Bocskay mindjebb beszorult, a játék elszintenedett. A 31. percben a bíró nem ítélte meg Serfőző fejségőjét, de a következő perben Serfőző bombája már a Bocskay hálójában táncolt. 2:1. Hullámz játék után a 40. percben Váradi beadását Berecz a hálóba fejelte. 3:1. A Szürketaxi támadásával ér véget a féldél.

Szünet után eleinte a Szürketaxi támadott és Vörösnek kétszer is nehéz helyzetben kellett védenie. Majd nagy meglepetésre a Bocskay jutott fölénybe, melyet a mérkőzés végéig meg is tartott. A 23. percben Nádas lövése a kapufáról pattant vissza. Ezután is sok gölyhelyzete volt a debreceni csatársornak, de nem tudta kihasználni. Hiába küzdött a Bocskay, — még az eredményen sem tudott szépíteni, pedig játékaival legalább az egyik pontot megérdemelte volna. A győztes csapatban Miklósi, Serfőző és Váradi. — A Bocskayban Pásztoi, Palotás és Pocsay játszott jól.

— Az iparos ifjúsági önképzőkör, ezúton tudatja kedves közönségével és tagjaival, hogy a 11-éről elmaradt ismerkedési estét folyó hó 18-án, este félkilenc órákor megtartják, melyre szeretettel várjuk kedves közönségünket és tagjainkat. — Rendezőség,

